

Ἡ Βορραιοῦ Ἑπείρου

Μηνιαῖον Δεῦρον Πολιτικὸν Κοινωνικὸν Φιλολογικὸν
Ὀργανὸν τοῦ ἐν Ἀθῆναις Συλλογοῦ Βορειοηπειρωτῶν

ΘΑΡΣΕΙΝ ΧΡΗ ΤΑΧ ΑΥΡΙΟΝ ΕΞΕΤ ΑΜΕΙΝΟΝ

Ἔτος Β' Ἀθῆναι Ἀπρίλιος—Μαΐος 1936

“Η ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ”

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ
ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

Γραφεῖα : Ὁδὸς Κάνιγγος 21

Συνδρομὴ
Ἑτησίᾳ

Ἑσωτερικοῦ δραχ. 100
Ἑξωτερικοῦ Δολ. 2

“L' EPIRE DU NORD,”

BULLETIN MENSUEL POLITIQUE
SOCIAL LITTERAIRE
ORGANE DE LA LIGUE
DES EPIROTES DU NORD

BUREAUX : Rue Canigos 21

ABONNEMENT | Crèce Dr. 100
ANNUEL | Etranger Dol. 2

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Τὸ Ἐκκλησιαστικόν, τῆς Συντάξεως (σελ. 1—2)
Ὁ Μητροπολίτης Τρίκκης κ. Πολύκαρπος διὰ τὸ Ἐκκλησιαστικόν (σελ. 2—3)
Γεγονότα καὶ Σχόλια, τῆς Συντάξεως (σελ. 3—4)
Ἑλληνικὸς καὶ Ξένος τύπος (σελ. 5—8)
Ἀνέκδοτα Διπλωματικά ἔγγραφα Στεφάνου Σκουλούδη (σελ. 9—12)
Πολιτικοὶ ἐξόριστοι, ἐπιστολὴ Χειμαριωτῶν (σελ. 12—14)
Ἡ Βόρειος Ἡπειρος, τοῦ συγγραφέως * (σελ. 15—17)
Ἡ Δυστυχισμένη Ἡπειρος, τοῦ RENÉ RYAUX (σελ. 18—19)
Προφητεῖαι τοῦ Ἀγ. Κοσμᾶ, τοῦ κ. Γ. Καλυβοπούλου (σελ. 20—23)
Ἐνα ἱστορικὸν ὁροθετικὸν ἔγγραφον, τοῦ κ. Β. Μπαρᾶ (σελ. 23—25)
- Τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Κοινότητος Σελλειοῦ, τοῦ κ. Μιχ. Καλυβοπούλου (σελ. 26)
Προσθήκη εἰς τὰ «Σώπικα», τοῦ κ. Α. Παπαχαρίση (σελ. 27—28)
Τὸ ὄνειρο τῆς φτωχῆς (Πασχαλινὸ διήγημα), τοῦ κ. Τ. Βιδούρη (σελ. 29—31)
Πῶς ἐδημιουργήθη τὸ Ἐκκλησιαστικόν ζήτημα, τῆς Συντάξεως (σελ. 32—33)
Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τοῦ Συλλόγου τῶν Βορειοηπειρωτῶν (σελ. 34)
Λογοδοσία τῶν πεπραγμένων τοῦ Δ. Συμβουλίου (σελ. 35—45)
Ἡ χοροεσπερὶς τοῦ «Πύργου» τῆς Νέας Ὑόρκης (σελ. 45—47)
Θάνατος Παναγῆ Τσαλδάρη, τῆς Συντάξεως (σελ. 48)

Τύποις : Α)ΦΩΝ ΚΟΝΤΟΕ Νεοφ. Μεταξᾶ 6β'—Τηλ. 31 121

Η ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ. - ΕΤΟΣ ΒΘ'

ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ 1936

ΤΕΥΧΗ 13-14

ΤΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ

Εἰς τὴν Ἀλβανίαν ἔχομεν ἀνακίνησιν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος. Ὁ Ἀλβανικὸς τύπος ἠσχολήθη διὰ μακρῶν. Δὲν γνωρίζομεν πῶς ἡ ἰδύουσα ἐκεῖ Κυβέρνησις πρόκειται νὰ χειρισθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο ἢ μέχρι τοῦδε πείρα ἡμῶν ὅμως πείθει ὅτι αἱ ἐκάστοτε αὐθαίρετοι παρεμβάσεις τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως πρὸς διευθέτησιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων καὶ τὴν παγίωσιν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς τάξεως ἐν Ἀλβανίᾳ μόνον καταστροφὰς δύνανται νὰ ἐπισωρεύσουν ἐπὶ βλάβῃ τῆς ἐκκλησίας.

Εἰς τὴν Ἀλβανίαν ἐγένετο ἓνα πραξικόπημα καὶ ἡ Ὁρθόδοξος Ἀλβανικὴ Ἐκκλησία, ἡ ὁποία ἦτο θυγάτηρ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ἀπεσχίσθη δημιουργήσασα Ἀυτοκέφαλον.

Συνετέλεσαν εἰς τοῦτο προσπάθειαι ἀνωμολόγητοι καὶ κακῶς ἐννοοῦμενα συμφέροντα τῆς ἐπισήμου Ἀλβανίας καὶ φιλοδοξιατοῦ γνωστοῦ καθηρημένου Ἐπισκόπου Βησσαρίωνος Τζιοβάνι, ὁ ὁποῖος ἄλλου μὴ ὑπάρχοντος ἠγήθη τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ κινήματος καὶ ἐπεσφράγισεν διὰ τοῦ ἀξιώματος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἓνα καθεστὼς ἐπαναστατικὸν καὶ ἀντικρὺς ἀντίθετον πρὸς τὰ κρατοῦντα ἐκκλησιαστικά καὶ Πατριαρχικά νόμιμα.

Ἀλλὰ ὁ Βησσαρίων Τζιοβάνι δὲν ἠδύνατο ἐπὶ πολὺ νὰ κατέχῃ τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν Θρόνον. Ἐβαρύνετο μὲ ἓνα κακὸν παρελθὸν κάθε ἄλλο παρά συνᾶδον πρὸς τὸ ὑψηλὸν λειτούργημα, τὸ ὁποῖον ἐπωμίσθη κατὰ τὰς στιγμὰς μιᾶς ἐκκλησιαστικῆς ὀναταραχῆς. Καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Κορυτσᾶς—διότι ἦτο ἐπίσκοπος Κορυτσᾶς—ἀφῆκαν εἰς αὐτὸν νὰ ἐννοήσῃ ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν πλέον νὰ τὸν ἀνεχθοῦν. Ἐν τῷ μεταξύ ἡ ἐπίσημος Ἀλβανία, ἡ ὁποία ἀσμένως τότε εἶχε συγκατανεύσει εἰς τὴν ἀνάρσιν του προκειμένων τῶν προσπαθειῶν τῆς ἐπιδιώξεως τοῦ γνωστοῦ σωβινιστικοῦ σκοποῦ ἐπληροφορήθη καὶ ἔμαθε ἀρκετὰ διὰ τὸν Βησσαρίωνα Τζιοβάνι. Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος αἱ σχέσεις τῆς ἐπισήμου Ἀλβανίας καὶ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς εἶχον ἀρκούντως ἐκτραχυνθῇ εἰς βαθμὸν μάλιστα, ὥστε νὰ γραφῇ, μετὰ τὸ ἀντιζωγικὸν κίνημα τοῦ Αὐγούστου τοῦ παρελθόντος ἔτους, εἰς ὃ ἐλέγχθη ὅτι ἀνεμίσχθη ἐνεργῶς καὶ ὁ Τζιοβάνι, ἡ γνωστὴ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Ζώγου ἐκ μέρους τοῦτου.

Εἰς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, ὡς ἐγράφομεν εἰς τὴν «Βόρειον Ἡπειρον», ὁ Ἀρχιεπίσκοπος (καθ' ἡμᾶς ὁ καθηρημένος ἐπίσκοπος Τζιοβάνι) παρπονεῖτο ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὰς ἀ-

ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΙΕΠΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ ἡ Σαλαμάρια

ΗΜΕΡΟΜ.

ΑΡΙΑ 23696

σκουμένους πιέσεις και την ελευθέραν δράσιν της Ούνητικῆς καὶ Καθολικῆς προπαγάνδας.

Εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι δὲν ἐγνώριζον τὸν Τζιοβάνι προὔξενεσε κατὰ πληξιν τὸ θάρρος του ἐκεῖνο.

Ἐκτοτε αἱ σχέσεις του μετὰ τῆς ἐπισήμου Ἀλβανίας ἀπέβησαν ἐπὶ πλέον τραχεῖς. Ἐκτὸς τούτου, ὡς εἶπομεν, ὁ Τζιοβάνι ἔχων εἰς τὸ παθητικὸν του ἓνα βέβρημένον παρελθὸν δὲν ἱκανοποίησε διόλου τὸ αἶσθημα τοῦ Ὁρθοδόξου πληθυσμοῦ, ὁ ὅποιος ἦτο φυσικὸν, νὰ μὴ ἱκανοποιηθῇ καὶ ἀπὸ τὸ ἐγκαθιδρυθὲν ἐκκλησιαστικὸν καθεστῶς ὡς εἶχεν. Καὶ ἐντευθεν λοιπὸν ἀσυμφωνία.

Συμπέρασμα. Πρῶτον : Ἡ πολιτικὴ τῆς Ἀλβανίας εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ζήτημα τῶν Ὁρθοδόξων ἀπέβη λίαν ἐπιζημία διὰ τούτους ἀποτελοῦντας, ὡς γνωστὸν, ἓνα σεβαστὸν ποσοστὸν τῶν ὑπηκόων τοῦ Ζώγου, καὶ κατὰ συνέπειαν διὰ τὴν ἐθνικὴν Ἀλβανικὴν ὑπόθεσιν.

Δεύτερον : Καὶ οἱ πλέον ἀδαεῖς γνωρίζουν ὅτι ὁ ὑπάρχων Καθολικὸς πληθυσμὸς μὲ τὰς διαφορὰς Ἰταλο-Ἀλβανικὰς συμφωνίας ἔχει αὐξηθῇ τεραστίως συνεπεία τῶν κατὰ περιόδους ἐποικισμῶν Ἰταλῶν δημιουργήσας ἐτέραν θρησκευτικὴν μειονότητα. Ὡς δ' εἶναι φυσικὸν ἤρξατο ἀπὸ πολλοῦ ἀσκουμένη Καθολικὴ καὶ Ούνητικὴ προπαγάνδα διαθετοῦσα ἰσχυρολογίαν, μετὰ τὰ ὅποια συντηροῦνται Ἐκκλησίαι καὶ Σχολεῖα. Τὸ πρᾶγμα ἀνησύχησε τελευταίως τὴν Ἀλβανίαν βλέπουσαν εἰς τὸ ἐγγὺς μέλλον προβαλλομένως ἐνδεχομένης διεκδικήσεως ἐκ μέρους τοῦ Βασιλικανοῦ.

Πρὸς ἀντιπερισπασμὸν λοιπὸν ἡ Ἀλβανία ἔχουσα τὸ δεδομένον τῆς ἀντιδράσεως τοῦ Ὁρθοδόξου πληθυσμοῦ κατὰ τῆς κατὰ τὸν ἐκτεθέντα τρόπον διευθετήσεως τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων δὲν ἐθεώρησεν ἄσκοπον νὰ εὐνοήσῃ τὸ ἀνακινήθην ζήτημα.

Καὶ τώρα γεννᾶται ἡ ἀπορία : Θὰ ἐπέμβῃ καὶ πάλιν αὐθαίρετως ἡ Ἀλβανία; Οἷαδὴποτε αὐτῆς παρέμβαις θὰ ἐσήμαινε καὶ πάλιν κακὴν καὶ προσωρινὴν λύσιν καὶ αἱ προσωρινότητες τῶν λύσεων θὰ ἀπέβαινον ὁλοσχερῶς ἐπιζήμιοι διὰ τὸ κεφαλαιῶδες αὐτὸ ζήτημα.

Ὁ Σεβασμιώτατος Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. κ. Πολύκαρπος διὰ τὸ ἐκκλησιαστικόν

Ἡ σύνταξις τῆς «Βορείου Ἡπειρου» ἐπεσκέφθη τὸν Σεβασμιώτατον Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Πολύκαρπον, ὁ ὅποιος εὐχαρίστως ἀπήντησεν εἰς τὰ ὑποβληθέντα ἐρωτήματα.

—Εἰς τὴν Ἀλβανίαν, Σεβασμιώτατε, ἔχομεν καὶ πάλιν, ὡς γνωρίζετε, ἀνακίνησιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος καὶ θὰ ἐθεωρεῖτο εὐτυχὴς ἡ «Β. Ἡπειρος» εἰάν τῆς

ἐκάμνατε τὴν τιμὴν νὰ τῆς δώσετε τὰς ἐπὶ τούτου γνώμας σας.

—Βεβαίως εἶναι μία εὐκαιρία τὸ γεγονὸς, νὰ διευθετηθοῦν ὀριστικῶς τὰ ἐκεῖ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα.

Διὰ τῆς παραιτήσεως τοῦ Τζιοβάνι, ὁ ὅποιος ὑπῆρξεν ἡ πέτρα τοῦ σκανδάλου ἀνοίγεται εὐρεῖα λεωφόρος, διὰ τῆς ὁποίας θὰ ἐφθάνομεν εἰς τὸν τερματισμὸν τοῦ

ζητήματος.

—Ἐνδεχομένη παρέμβασις αὐθαίρετος ἐκ μέρους τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως τί συνεπείας θὰ εἶχεν ;

—Εἶναι ἐκ τῶν δεδομένων γνωσταί. Φρονῶ ὅτι μόνον ἐνέργειαι κατόπιν συνεννοήσεως τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τὸ ὁποῖον θὰ στρέψῃ εὐμενὲς οὐδὲ θὰ εἶχον ἀγαθὰ ἀποτελέσματα.

—Περὶ τῶν καταλλήλων προσώπων Σεβασμιώτατε τί φρονοῦν οἱ ἐδῶ Ἐκκλησιαστικοὶ κύκλοι ;

—Καμμία συζήτησις δὲν ἔχει γίνεαι ἀκόμη.

Αὐτὰ εἶναι πολὺ πρόωρα. Ἐν συνεχείᾳ ὁ Ἅγιος Τρίκκης μᾶς ὠμίλησε διὰ τὴν Ούνητικὴν προπαγάνδα, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ κίνδυνον σοβαρώτατον διὰ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Ἀλβανίας καὶ τὴν γαλήνην αὐτῆς.

Οἱ Ούνηται χρησιμοποιοῦν κατὰ τὴν λειτουργίαν των, ἡ ὁποία δὲν διαφέρει φαινομενικῶς ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξον, ἐκτὸς τῆς αἰρέσεως, τὴν ὁποίαν ἀποτελεῖ ἡ θεωρία τοῦ «Filioque» τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ἐνῶ ἡ Ὁρθόδοξος χρησιμοποιεῖ, ὅπως εἶναι γνωστὸν τὴν Ἀλβανικὴν, εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι μετεφρασμένα ἅπαντα τὰ Ἐκκλησιαστικά βιβλία, ἐκ τούτου δὲ εὐκολος ἡ ἐξαπάτησις καὶ μέγας ὁ κίνδυνος.

Ἡ δημιουργηθεῖσα ἐκεῖ ἐκκλησιαστικὴ κατάστασις, δι' ἣν ὑπέχει εὐθύνην καὶ ὁ Τζιοβάνι, εἶναι λίαν δυσάρεστος καὶ δὲν βλέπομεν ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ διορθωθῇ διὰ μόνης τῆς παραιτήσεως τούτου. Αἰταιεῖται πλήρης συγκρότησις τῆς ὅλης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ὅλων τῶν ἡθικῶν δυνάμεων αὐτῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ποικίλων κινδύνων καὶ προπαγανδῶν, ἡ δὲ συγκρότησις αὕτη δὲν εἶναι δυνατὴ μὲ τοὺς ὑπάρχοντας ἐκεῖ καθηρημένους ἐπισκόπους, ἀλλὰ μόνον ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ

Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, πρὸς ὃ, παρά τὴν ἀσκουμένην πίεσιν, πάντες οἱ Ὁρθόδοξοι τῆς Ἀλβανίας ἀποβλέπουν μετ' ἐμπιστοσύνης καὶ ἐλπίδος.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Κατὰ τὴν
Ἀλβανία καὶ Βαλκανική Συνεννόησις συνεδρίασιν τῶν ἀντιπρο-

σώπων τῶν κρατῶν τῆς Βαλκανικῆς Συνεννοήσεως γενομένην τὴν 5ην Μαΐου εἰς τὸ Βελιγράδιον ἐτέθη καὶ τὸ ζήτημα ἐνδεχομένης ἐπιθέσεως τῆς Ἀλβανίας κατὰ ἐνὸς τῶν κρατῶν τῶν μετεχόντων εἰς τὸ Βαλκανικὸν Σύμφωνον.

Ὡς ἦτο δὲ φυσικὸν μία τοιαύτη ἐνέργεια θὰ εἶχε χαρακτηρὰ ἐνδοβαλκανικὸν στρεφόμενῃ κατὰ τῶν τεσσάρων Βαλκανικῶν κρατῶν καὶ θίγουσα τὰ σύνορά των. Θὰ συνεπῆγε δὲ τὴν ἀπὸ κοινοῦ ἐκτέλεσιν τῶν ὅρων τοῦ Συμφώνου κατὰ τῆς Ἀλβανίας θεωρουμένης Βαλκανικῆς.

Ἡ σύσκεψις τοῦ Βελιγραδίου ἡ ὁποία ὑπῆρξεν ὠφέλιμος διὰ τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ ἀπόψεως τῆς ἐκκαθαρίσεως τῆς θέσεως τῆς παράγοντος τοῦ Συμφώνου ἀναλόγως τῶν δυνάμεων καὶ τῶν λογικῶς δυνατῶν ὑποχρεώσεων τῆς καὶ διὰ τὴν Σερβίαν ἀπὸ ἀπόψεως τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ ζητήματος τῆς ἐνδεχομένης στάσεως τῆς Ἀλβανίας ἐναντι αὐτῆς κυρίως, ἀναμφιβόλως ἦτο μία διπλωματικὴ νίκη ἀπὸ τὰς καλυτέρας. Ἡ Ἀλβανία δὲν ἠθέλησε ν' ἀκολουθήσῃ τὴν πολιτικὴν τῆς πρὸς τὰ Βαλκάνια προσεγγίσεως ἢ μάλλον διὰ νὰ εἴμεθα εἰλικρινεῖς χωρὶς νὰ καταλογίζωμεν εἰς αὐτὴν τὴν κακὴν διάθεσιν, δὲν ἠδυνήθη κατόπιν τοῦ ἀδιεξόδου εἰς τὸ ὁποῖον

ἔφερον τὴν διπλωματίαν τῆς αἰ
Ἰταλοαλβανικαὶ σχέσεις.

Ὁ μεγάλος
Ἄρχιεπίσκοπος! τυχοδιώκτης
κληρικός, ὁ ὁ-
ποῖος ἔφερε εἰς ἀδιέξοδον τὴν
Ἀλβανικὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλη-
σίαν καὶ ὁ ὁποῖος παρητήθη
προλαβὼν μίαν ἐκδίωξιν, ἡ
ὁποία δὲν θὰ ἀπέβαινεν ἀσφαλῶς
ἀνευ συνεπειῶν διὰ τὸ ἄτομόν
του, ἐτέλει τὰς τελευταίας ἡμέρας
λειτουργίας καὶ μνημόσυνα ἐπὶ
εὐκαιρίᾳ τῆς Ἐθνικο-θρησκευτι-
κῆς ἑορτῆς τῶν Βουλγάρων.

Ὅσοι γνωρίζουν μὲ λεπτομέ-
ρειαν τὰς φάσεις τοῦ ἐκκλησια-
στικοῦ ζητήματος ἐν Ἀλβανίᾳ θὰ
ἐννοήσουν ὅτι οἱ μαϊμουδισμοὶ αὐ-
τοῦ τοῦ παρητημένου κληρικοῦ δὲν
ἀποτελοῦν τίποτε ἄλλο εἰμὴ ἐκδη-
λώσεις εὐκόλων κολακειῶν πρὸς
τοὺς Βουλγάρους, πρὸς οὓς εἶχεν
ἀποταθῇ τότε ὁ Τζιοβάνι, περιο-
δεύων τὰς πρωτευούσας καὶ τὰς
ἐπισκοπὰς τῆς Βαλκανικῆς καὶ
παρασημοφοροῦμενος, ἐκλιπαρῶν
αὐτοὺς ν' ἀναγνωρίσουν τὸ ἐκκλη-
σιαστικὸν ἀνοσιούργημα, τὸ ὁποῖ-
ον εἶχε διαπράξει εἰς βάρος τῶν
Ὀρθοδόξων Ἀλβανῶν.

Ὁ Τζιοβάνι δὲν εἶχε ἱερὸν καὶ
δοσιον ποτέ του. Τὸ ὁμολογοῦν ὅσοι
τὸν ἐγνώρισαν καὶ προπαντὸς τ'
ἀπειράριθμα θύματά του.

Φιλολογοῦσα κυ-
ρία, συνεργάτις
πρωτῆς Ἀθηναί-
κῆς ἐφημερίδος ἐξ ἐκείνων τὰς ὁ-
ποίας ἔχουν ἐπιστρατεύσει αἱ στή-
λαι τῶν ἐφημερίδων, αἱ ὁποῖαι
προσπαθοῦν νὰ . . . συγχρονίζων-
ται μετὰ ἄλλων—συνήθως ἀσχο-
λοῦνται μὲ τὴν εὐκόλον παροχὴν
συνταγῶν κατὰ τῶν ἐρωτικῶν ἀ-
τυχημάτων τῶν ἀναγνωστῶν τῶν

—ἔγραφε τὰ κατωτέρω διὰ τὰς
Ἡπειρώτιδας καὶ τὰ Ἡπειρωτικὰ
ἔθιμα:

«Ἐνας γιατρός ἀπ' τὰ Γιάννενα,
πέρυσι τὸ καλοκαίρι, προσπάθησε
νὰ σώσῃ μιά λεχῶνα ποὺ κινδύ-
νευε. Πρὶν φύγῃ, τὴν ἄφησε ἡσυχῇ
καὶ ἔδωσε λεφτὰ στὴν πεθερὰ καὶ
τὸν ἄνδρα τῆς νὰ τῆς ἀγοράσουν
παλὴν κρασί, καὶ κρέας. Ἦταν ἀ-
κόμη ἀδύνατη καὶ ἐξασθενημένη.
Ὅταν ξανάρθε τὴν ἄλλῃ μέρα νὰ
δῇ τὴν ἄρρωστη, τὴν βρῆκε ἐτοι-
μοθάνατη. Καὶ πραγματικὰ ξεψύ-
χησε σὲ λίγες ὥρες. Ὁ ἄνδρας
καὶ ἡ πεθερὰ τῆς τὴν ἔδειραν ἀ-
λύπητα, γιατί ἔφερε στὸν κόσμον
ἕνα ἀνεπιθύμητο πλάσμα. Πλήρω-
σε μὲ τὴ ζωὴ τῆς «τὸ ἐγκλημα
ποὺ ἔκανε ἐναντίον τῆς οἰκογε-
νειακῆς ἐστίας» ποὺ δὲν τῆς συ-
χώρησε ὁ ἄνδρας τῆς. Κανένας δὲ
μὴ δὲν τὸν κατηγορῆσε γι' αὐτὸ
οἱ συγχωριανοὶ του, βρῆκαν πῶς
εἶχε ἀπόλυτα δίκην. Τρίτο κορίτσι
σ' ἕνα σπίτι, μήπως δὲν εἶναι κα-
τὰρα Θεοῦ;»

Ἐὰν δὲν τὸ ἐθεωροῦμεν σχῆμα
ὕπερβολῆς, ἀσφαλῶς θὰ ἐλέγομεν
ὅτι ἀποτελεῖ τερατώδη καὶ ἀσύ-
στατον κατηγορίαν. Παραδεχό-
μεθα ὅτι τὰ περιγραφόμενα ἐ-
πεκράτουν εἰς παρωχημένας ἐπο-
χάς, κατὰ τὰς ὁποίας λέγεται ἀ-
κόμη ὅτι οἱ ἐγγενῶντο θήλεα τέ-
κνα «ἔβαφαν τὶς γρεντὲς μὲ μαύ-
ρη μπογιά» ὅχι ὅμως καὶ σήμε-
ρα, ὅτε τὸ βιωτικὸν ἐπίπεδον τῆς Ἡ-
πειρώτισσας ἔχει ἀρκούντως ἐξυ-
ψωθῇ εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ παρα-
κολουθῇ βῆμα πρὸς βῆμα τὸν ἀν-
δρα.

Αὐτὰ δὲν συμβαίνουν εἰς τὴν
Ἡπειρον σήμερον καὶ θ' ἀνεμένο-
μεν εὐσυνειδητοτέραν εὐθυδικίαν
ἀπὸ μίαν λογίαν τόσο γινώσκον
ἀσχολουμένην μὲ τὴν Ἡπειρον.

Εἴπομεν ὅτι ἀποτελοῦν κατασυ-
κοφάντησιν, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ μό-
νον ἐλαφρυντικὸν εἶναι ἡ ἄγνοια
τῶν πραγμάτων.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ

Κατὰ θετικὰς πληροφορίας ἐξ Ἰωαννί-
νων εἰς τὰς ἀρμοδίας ἐκεῖ ἀρχὰς διεβι-
βάσθησαν ὑπὸ χρι-
στιανοῦ λοχίου ἐκ
(24 Ἀπριλίου 1936) Χειμάρρας, ὑπηρε-
τούντος εἰς ἐμπι-
στευτικὴν ἐν Ἀργυροκάστρῳ στρατιωτι-
κῇ ὑπηρεσίᾳ, σοβαρώταται πληροφορί-
αι περὶ τῆς καταστάσεως εἰς τὴν Ἀλβα-
νίαν, ἡ ὁποία ἐδημιουργήθη μετὰ τὰς ὑ-
πογραφείσας μετὰ τῆς Ἰταλίας συμφω-
νίας τῆς 19ης Μαρτίου. Κατὰ τὰς αὐτὰς
πληροφορίας, αἱ ἐν λόγῳ συμφωνίαι ὑπο-
γραφείσας παρὰ τὴν θέλησιν καὶ ἐν ἄ-
γνοίᾳ τοῦ Ἀλβανικοῦ λαοῦ προεκάλεσαν
ζωηρὸν ἀναβρασμὸν καὶ ἐξέγερσιν κατὰ
τοῦ Ἀχμέτ Ζώγου. Διὰ τῶν συμφωνιῶν
τούτων ἡ Ἀλβανικὴ κυβέρνησις ἀνέλαβε
τὴν ὑποχρέωσιν νὰ δεχθῇ τὴν ἐγκατά-
στασιν εἰς τὸ ἔδαφος τῆς 30.000 Ἰταλῶν.
Ἐπίσης ἐπιτρέπεται ἡ λειτουργία Ἰταλι-
κῶν σχολείων ἐς τὰ ὁποῖα παρέχονται
μεγάλα προνόμια. Σημειωτέον ὅτι τὸν
τελευταῖον καιρὸν ἐκ τοῦ Ἀλβανικοῦ λι-
μένος Αὐλῶνος ἐφορτώθησαν 6 χιλιάδες
τόννοι πετρελαίου ἐκ τῶν πλουσιωτάτων
πετρελαιοφόρων πηγῶν ἐν Ἀλβανίᾳ τὰς
ὁποίας ἀνεκάλυψαν Ἰταλοὶ μηχανικοί.
Κατὰ τὰς διαβιβασθείσας πρὸς τὰς ἀρ-
χὰς Ἰωαννίνων πληροφορίας ἡ Ἀλβανικὴ
κυβέρνησις διεβίβασε κρυπτογραφικὰς
διαταγὰς πρὸς τὰς στρατιωτικὰς ἀρχὰς
τῶν διαφόρων περιφερειῶν ἐν αἷς καὶ εἰς
Ἀργυροκάστρον διὰ τῶν ὁποίων διετάς-
σοντο τὰ Ἀλβανικὰ στρατεύματα νὰ εἶνε
ἔτοιμα πρὸς δράσιν.

=====

Δὲν γνωρίζομεν κατὰ πόσον αἱ πληρο-
φόρια, ποὺ μετέδωκαν Ἀλβανοὶ πολιτι-
κοὶ ἐξόριστοι, περὶ
«ΒΡΑΔΥΝΗ» μελετωμένης ἐγκατα-
(25 Ἀπριλίου 1936) στάσεως 30 χιλ. Ἰτα-
λῶν εἰς τὴν περιφέ-
ρειαν Ἀργυροκάστρου, εἶνε ἀκριβεῖς.
Πάντως ὅμως τὸ πρᾶγμα πρέπει νὰ ἀπα-
σχολῇ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ἡτις
δὲν δύναται νὰ παραμῇ ἀδιάφορος πρὸ
μίας προσπάθειας μεταβολῆς τοῦ ἐθνολο-
γικοῦ χαρακτῆρος μιᾶς ἐπαρχίας εἰς τὴν
ὁποίαν πλειοψηφεῖ τὸ ἑλληνικὸν στοιχεί-
ον. Παρὰ τὴν εἰλικρινῆ ἐπιθυμίαν μας πε-
ρὶ ἀγαθῆς συμβιώσεως μετὰ τῶν γειτόνων
Ἀλβανῶν, εἴχομεν δυστυχῶς ἀπὸ μέρους
τῶν τελευταίων ἐπανειλημμένας ἀπογοη-
τεύσεις. Θὰ ἀποτελεῖ ὅμως τὴν μεγαλει-
τέραν τῶν μέχρι τοῦδε πρόκλησιν ἡ ἀ-

πόπειρα ἐποικισμού 30 χιλ. Ἰταλῶν ἐν μέ-
σῳ ἀμιγροῦς ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ. Καὶ
μία τέτοια ἀπόπειρα δὲν ἡμπορεῖ βεβαί-
ως νὰ μᾶς ἀφήσῃ ἀσυγκινήτους.

=====

Κατὰ πληροφορίας ἐγκύρου πηγῆς εἰς
τὴν χθесινὴν συνεδρίᾳ ἐλήφθη ἀπό-
φασις διὰ τῆς ὁποίας
«ΒΡΑΔΥΝΗ» τὰ Ἀλβανικὰ σύνορα
(6 Μαΐου 1936) ἀποτελοῦν ἐνδοβαλ-
κανικὰ σύνορα τῶν
κρατῶν τῆς Συνεννοήσεως καὶ συνεπῶς
κάθε ἐπίθεσις ἀπὸ μέρους τῆς Ἀλβα-
νίας θὰ θεωρηθῇ ὡς θίγουσα τὰ σύνορα
καὶ τῶν τεσσάρων κρατῶν καὶ θὰ συνε-
πάγεται τὴν ἐκτέλεσιν ὧν τῶν ἐκ τοῦ
Συμφώνου ὑποχρεώσεων.

=====

Τὸ ζήτημα τῆς ἐν Ἀλβανίᾳ ὀρθοδόξου
ἐκκλησίας εἰσέρχεται εἰς νέαν ὅλως φά-
σιν, ἴσως τὴν
«ΠΡΟΣΦ. ΚΟΣΜΟΣ» τὴν τελευταίαν, κα-
(17 Μαΐου 1936) τόπιν τῆς κινή-
σεως ἡ ὁποία
παρατηρεῖται ἀπὸ τινος μεταξὺ τῶν ὀρ-
θοδόξων χριστιανῶν τῶν διαφόρων περι-
φερειῶν τοῦ Ἀλβανικοῦ κράτους.

Ἡ ἀπομόνωσις τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλη-
σίας τῆς Ἀλβανίας καὶ ἡ διακοπὴ τῶν
σχέσεων αὐτῆς τόσο μετὰ τοῦ Οἴκου
νικοῦ Πατριαρχείου, μὴ ἀναγνωρίσαντος
τὸ μέχρι σήμερον ἐκεῖ ἐκκλησιαστικόν
καθεστῶς, ὅσον καὶ τῶν ἄλλων πλειστῶν
ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν, ἤρχισε νὰ βαρύνῃ
πολὺ ἐπὶ τῶν σκέψεων καὶ ἀποφάσεων
τῶν διανοουμένων ὀρθοδόξων κατοίκων
τοῦ Ἀλβανικοῦ κράτους. Οἱ οὕτω σκεπτό-
μενοι καὶ ἐπιθυμοῦντες ὅπως τακτοποιη-
θῇ τὸ ζήτημα τῆς ἐν Ἀλβανίᾳ ὀρθοδόξου
ἐκκλησίας, τυγχάνουν ἐκ τῶν πιστῶν μὲν
ὑπηκόων τοῦ Ἀλβανικοῦ κράτους, ἀλλ' ἐ-
πίσης πιστῶν καὶ πρὸς τὴν ιδέαν τῆς ὀρ-
θοδοξίας τὴν ὁποίαν ὡς ἐκ τοῦ ἐκκρη-
μοῦς ἐκκλησιαστικοῦ καθεστώτος, ὑπονο-
μεῦσιν αἱ διάφοροι θρησκευτικαὶ προπα-
γάνδαι, αἱ ὁποῖαι, παρὰ τὴν ἀντίδρασιν
τὴν ζωηράν ἐκ μέρους τῶν ὀρθοδόξων
νῦν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχηγῶν, εὐρίσκουν
καλλιεργήσιμον ἔδαφος εἰς τὰς πρὸς προ-
σλητισμὸν ἐνεργείας καὶ προσπάθειας
τῶν.

Κατὰ τὴν γνώμην τῶν καλῶς φρονούν-
των καὶ διανοουμένων ὀρθοδόξων καὶ ἰδί-
ως τῶν τῆς Κερυτσᾶς, ἡ ἐπικινδύνως ἐν-

ταθείσα μεταξύ των ὁρθόδοξων καθολικῆ καὶ Οὐνιτικῇ προπαγάνδᾳ ὅχι μόνον ὑπονομεύει τὸ Ὁρθόδοξον φρόνημα, ἀλλὰ καὶ ἀποβαίνει ἐπικίνδυνος καὶ δι' αὐτὸ τὸ ἄλβανικὸν κράτος. Κατὰ συνέπειαν δὲ μία συντεταγμένη καὶ ἀνεγνωρισμένη καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν ἐκκλησιῶν ὁρθόδοξος ἄλβανικὴ ἐκκλησία εἶνε δυνατόν νὰ ἀντιταχθῇ ἀποτελεσματικῶς κατὰ τῶν θρησκευτικῶν τούτων προπαγανδῶν ὑποβοηθοῦσα ἀποτελεσματικώτερον καὶ τὸν κατὰ τῆς θρησκευτικῆς προπαγάνδας ἀγῶνα τοῦ ἄλβανικοῦ κράτους.

Ὡς πληροφοροῦμεθα, οἱ ὁρθόδοξοι κατ'οικοὶ Κορυτσᾶς καὶ ἄλλων κοινοτήτων ὅπου εἶνε συμπαγέστερος ὁ ὁρθόδοξος πληθυσμὸς εἰσηγήθησαν εἰς τὴν δημογεροντίαν Κορυτσᾶς τὴν σκέψιν ὅτι εἶνε ἀδύνατον νὰ παραμείνῃ ἐπὶ πολὺ ἐν ἐκκρεμότητι τὸ ἐκκλησιαστικὸν ζήτημα ἐν Ἀλβανίᾳ καὶ ὅτι ὀφείλει πλέον νὰ πρωτοστατήσῃ αὐτὴ εἰς τὴν ὁριστικὴν διαρρύθμισιν αὐτοῦ. Πρωτίστως οἱ ἐπιδιώκοντες τὴν ἀνακίνησιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος καὶ τὴν κατὰ τρόπον πάγιον διαρρύθμισιν αὐτοῦ ζητοῦν τὴν τροποποίησιν τοῦ καταστατικοῦ χάρτου τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας καὶ τὴν τόνωσιν τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας εἰς τὴν νεολαίαν, ὅπως προφυλάξουν ταύτην ἀπὸ τὰς ξένας προπαγάνδας πολλὰ ὑποσχόμενας καὶ περισσότερα μάλιστα παρεχούσας.

Περὶ τῶν προσώπων τῶν ἐκκλησιαστικῶν οὐδεὶς γίνεταί λόγος, πάντως θὰ προτιμηθῶν ὅντως ἐνδεδειγμένοι ἀλλὰ καὶ ἐπιθυμητοὶ παρὰ τῆς ἄλβανικῆς κυβερνήσεως.

Οἱ πρωτοστάντοντες εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ταύτην κίνησιν ὁρθόδοξοι ἐλπίζουν ὅτι μὲ τὸ νέον Πατριαρχικὸν ἐν Φαναρίῳ καθεστῶς Βενιαμίν Α', τὸν ὁποῖον διακρίνει περιόχης ἀντιλήψεως, ἡ ὁποία θέτει κατὰ μέρος προσωπικὰς εὐνοίας, θὰ εὕρῃ ἢ ὁρθόδοξος ἄλβανικὴ ἐκκλησία τὸν κανονικὸν ρυθμὸν τῆς.

Αἱ ἐνταῦθα ἀρχαὶ οὐδεμίαν ἐπίσημον πληροφορίαν ἔχουν σχετικῶς μὲ τὰς πληροφορίες τοῦ Ἀθηναίου «ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ» τοῦ τύπου περὶ ἐξο- (24 Μαΐου 1936) πλισμοῦ τῶν Ἀλβανῶν τῆς Τσαμουργιάς δι' ὅπλων ἰταλικῆς προελεύσεως. Γεγονὸς εἶνε ὅτι μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς συμφωνίας τῶν Τυράνων παρετηρήθη ζωηρὰ κίνησις τῶν Ἀλβανῶν τῆς Τσαμουριάς. Παρ' ἐπιβατῶν ὅμως ἀφίχθέντων ἐξ Ἀλβανίας παρέχεται ἡ βεβαίωσις, ὅτι οὐδεμία ἄλβανικὴ κίνησις παρατηρεῖται εἰς

τὰ ἑλληνοαλβανικὰ σύνορα, ἐνῶ ἀντιθέτως ζωηρὰ τοιαύτη παρατηρεῖται πρὸς τὰ ἄλβανογιουγκοσλαβικὰ τοιαῦτα, εἰς τὰ ὅποια ἐκτελοῦνται διάφορα ὁχυρωματικὰ ἔργα τῇ ἐπιβλέψει ἀνωτέρων ἰταλῶν ἀξιωματικῶν. Κατὰ τὰς αὐτὰς πάντε πληροφορίας, οἱ Ἀλβανοὶ τῶν Βορείων Ἐπαρχιῶν (Γκέγκηδες) ἔχουν ταχθῇ κατὰ τῆς ἰταλικῆς διεισδύσεως εἰς τὴν Ἀλβανίαν.

Ἐπιβάται ἀφίχθέντες σήμερον ἐκ Σκοπίων ἀνέφεραν ὅτι αἱ Σερβικαὶ ἀρχαὶ τῆς Νοτίου Σερβίας ἔχουν «ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ» ἐντείνει κατὰ τὰς τε- (24 Μαΐου 1936) λευταίας ἡμέρας λόγω τῆς ἐσχάτως σημειώσεως ἰταλικῆς κινήσεως ἐν Ἀλβανίᾳ, τὰ μέτρα παρακολουθήσεως καὶ ἐπαγρυπνήσεως ἐπὶ τῶν ἐκεῖ ξένων καὶ κυρίως τῶν ἰταλῶν καὶ Ἀλβανῶν.

Οἱ τελευταῖοι παρακολουθοῦνται ἀγρύπνως διὰ τὸν φόβον τῆς ἐκ μέρους τῶν κατασκοπείας, ἢ παρακολούθησις δὲ αὐτῇ εἶνε μυστικὴ καὶ φανερά, φθάνουσα μέχρι σημείου καθαρᾶς ἐπεμβάσεως εἰς τὰς ἰδιωτικὰς σχέσεις.

Οὕτω κατὰ τὰς πληροφορίας τῶν ἰδίων ἐπιβατῶν πᾶς ξένος ἐρχόμενος εἰς ἐπαφὴν μὲ τοὺς προξένους Ἰταλίας καὶ Ἀλβανίας τῶν Σκοπίων ἢ μὲ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν προξενείων αὐτῶν, εἰδοποιεῖται καταλλήλως ἀπὸ τὴν ἀστυνομίαν ὅτι πρέπει νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν πόλιν.

Ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὴν Ἰταλίαν, αἱ τελευταῖαι μετὰ τῆς Ἀλβανίας συμφωνίαι καὶ συμβάσεις, ἐκ τῶν ὁποίων προκύπτει καταφανῶς ὅτι ἡ Ἀλβανία ἀποτελεῖ εἰς τὴν πραγματικότητά κατὰ πλέον ἐνὸς ἰταλικοῦ προτεκτοράτου. Οὕτως ἡ Ἰταλία, παρέχουσα εἰς τὴν Ἀλβανίαν τὰ μέσα διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ λιμένος τοῦ Δυρραχίου, κρατεῖ δι' αὐτὴν τὸν πλήρη ἐπὶ τοῦ λιμένος τούτου ἔλεγχον. Καὶ ὅταν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ Ἰταλία κατέχει τὴν νησίδα Σάσωνα, κατὰ τὴν εἰσοδὸν τοῦ κόλπου τοῦ Αὐλῶνος καὶ δεσπόζει οὕτως ὅχι μόνον τοῦ λιμένος τοῦ Αὐλῶνος, ἀλλὰ καὶ τοῦ σπουδαιότατου ἀγκυροβελίου τοῦ κόλπου, δυνάμενου ν' ἀποβῇ βάσις ναυτικῶν ἐπιχειρήσεων, δὲν εἶνε δύσκολον νὰ ἐννοηθῇ ἡ σημασία τοῦ Ἰταλικοῦ ἐλέγχου καὶ ἐπὶ τοῦ λιμένος τοῦ Δυρραχίου. Κατὰ τὰς αὐτὰς πληροφορίας, ἡ Ἰταλία ὁργανώνει τὸ Ἀλβανικὸν Μονοπώλιον προικίζουσα αὐτὸ μὲ τρία ἑκατομύρια χρυσῶν φράγκων. Τοῦτο συμ-

πληρώνει τὴν οικονομικὴν ἐξάρτησιν τῆς Ἀλβανίας ἀπὸ τὴν Ρώμην. Καὶ ὅτι μὲν ἡ ἐξάρτησις τῆς Βαλκανικῆς ταύτης χώρας ἀπὸ τὴν Ρώμην εἶνε πολυειδής, ἦτο γνωστὸν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ἐν τῇ πρώτῃ τῆς Ἰταλοαλβανικῆς συνθήκης, τῆς προβλεπούσης περιπτώσιν ἐνεργοῦ ἐπεμβάσεως τῆς Ἰταλίας εἰς τὰ ἐσωτερικὰ τῆς. Ἡ ἐξάρτησις, ὅμως, αὐτὴ ἀπέβη σὺν τῷ χρόνῳ πλήρης καὶ τοῦτο δὲν εἶνε δυνατόν, παρὰ νὰ προσλαμβάνῃ ὅλως ἐξαιρετικὴν σημασίαν ὅταν αἱ σχέσεις τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Ἰταλίας εἰς τὴν Μεσόγειον δὲν εἶνε οἱ αἱ ἡύχοντο οἱ εἰλικρινεῖς φίλοι τῆς εἰρήνης.

— Διατὶ δὲν ἐδημοσιεύσαμεν τὸν ἰσολογισμόν καὶ τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς.

Ἀναγνώστης μας ἐρωτᾷ δι' ἐπιστολῆς, διατὶ δὲν ἐδημοσιεύσαμεν τὸν ἰσολογισμόν καὶ τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς.

Εἶναι ἀληθές ὅτι τόσο ὁ ἰσολογισμὸς ὅσον καὶ ἡ ἔκθεσις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἐνδισφύρει ὁλόκληρον τὸν ἄλβανικὸν λαὸν καὶ, ἀναμφιβόλως, καὶ τοὺς ἀναγνώστας μας. Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦτο ἐννοεῖται ὅτι εἶναι πολὺ μεγάλο, διότι ὁ ἰσολογισμὸς καὶ ἡ ἔκθεσις τῆς ἐν λόγω Τραπεζῆς πρέπει νὰ εἶναι ὁ καθρέπτης τῆς οἰκονομικῆς μας καταστάσεως καί, ἀφ' ἑτέρου, διὰ τοῦ ἰσολογισμοῦ καταδεικνύεται ἡ πολιτικὴ ἢ ἀκολουθηθεῖσα ὑπὸ τῆς Τραπεζῆς, ἐκ τῆς ὁποίας πολιτικῆς, κατὰ μέγα μέρος, ἐξαρτᾶται ἡ ὑδαμονία καὶ ἡ καλὴ κατάστασις τοῦ τόπου τούτου.

Δυστυχῶς εἰς ἡμᾶς δὲν ἀπεστάλη πρὸς δημοσίευσιν οὔτε ὁ ἰσολογισμὸς οὔτε ἡ ἔκθεσις, ἐνῶ εἰς ὅλας τὰς ἄλλας συναδέλφους ἐστάλησαν. Δὲν εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν τὴν αἰτίαν. Ἴσως ἡ Τράπεζα ἔκαμε τοῦτο διὰ λόγους οἰκονομίας διὰ τὰ αὐξήσῃ τὸ κέρδος τῶν 30.000 χρυσῶν φράγκων ποῦ δίδει εἰς τὸ Κράτος μας.

Ἡμεῖς, μ' ὅλον τοῦτο θελήσαμε νὰ δημοσιεύσωμε τοῦλάχιστον τὴν ἔκθεσιν δαμνοθέντες ταύτην ἀπὸ τὰς καθημερινὰς συναδέλφους μας, ἀλλὰ διεπιστώσαμε ὅτι ἀπὸ τὴν ἐν λόγω ἔκθεσιν δὲν ἐννοήσαμε τίποτε, ἐπειδὴ τὸ πρῶτον ἦτο εἰς ἰταλικὴν γλῶσσαν, εἰς τὴν ὁποίαν κάμνει τὰς ἐργασίας τῆς ἡ Ἐθνικὴ μας Τράπεζα καὶ ἡ μετάφρασις δὲν εἶχε γίνῃ καλῇ, διότι ὡς εἶπομεν ἡ γλῶσσα δὲν ἦτο ἄλβανικὴ.

Καί, καθὼς εἶναι γνωστὸν, ἡ ἔφημερίς μας δὲν χρησιμοποιοῖ ἄλλην γλῶσσαν

ἐκτὸς τῆς ἄλβανικῆς, διότι ἐκδίδεται μόνον διὰ Ἀλβανούς.

Δι' αὐτὸ δὲν ἐδημοσιεύθη καὶ δὲν ἐσχολεύσθη ὁ ἰσολογισμὸς καὶ ἡ ἔκθεσις τῆς Τραπεζῆς, οὔτε θὰ σχολιασθῇ ἀργότερον ἐκ μέρους μας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον πιστεύομεν ὅτι τὸ ἐπιθυμεῖ καὶ ἡ Ἐθνικὴ Ἀλβανικὴ Τράπεζα.

Ἀρμπενιά 27 Μαΐου 1936 (Τίρανα)

— Ἡ Ἀλβανία καὶ τὸ ζήτημα τῆς Μεσογείου εἰς ἓν ἄρθρον τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Ἰταλίας»

«Ἐνα τοιοῦτον βῆμα θὰ τιμωρήσῃ μόνον ἐκεῖνον ποῦ θὰ θελήσῃ νὰ θίξῃ τὴν Ἀλβανικὴν ἀκεραιότητα», γράφει ὁ κ. Β. Γκάιντα.

Μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῶν ἐμπορικῶν συμφωνιῶν μετὰ τῆς Χώρας μας καὶ τῆς Ἰταλίας, ὁ ξένος τύπος δὲν παρέλειψε νὰ γράψῃ καὶ νὰ διαδώσῃ φανταστικὰς πληροφορίας, χαρακτηρίσας τὴν κατὰστασιν ταύτην ὡς ἐπικίνδυνον.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὁ τύπος μας ἔχει διαψεύσει αὐτάς, τὰς συκοφαντίας κατὰ τὸν πλέον κατηγορηματικὸν τρόπον. Μ' ὅλον τοῦτο εὐρίσκομεν κατάλληλον ν' ἀναδημοσιεύσωμεν κατωτέρω τὸ μέρος ποῦ ἀφορᾷ τὸς ἰταλο-ἄλβανικὰς σχέσεις, ποῦ ὁ κ. Βιρτζίνιο Γκάιντα ἐδημοσίευσεν εἰς τὴν ἔφημερίδα «Giornale d'Italia» ἀπαντῶν εἰς τὴν ἔφημερίδα «Daily Telegraph» ποῦ ἔχει γράψῃ περὶ τῆς Ἰταλικῆς ἡγεμονίας εἰς τὴν Μεσόγειον.

«Καὶ ἐν πρώτοις τίποτε δὲν ἔχει μεταβληθῇ ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἰταλοὺς εἰς τὴν Μεσόγειον. Ὅποιοι βεβαίως τούναντιον, ἂς δώσῃ ἀκριβεῖς ἀποδείξεις. Αἱ ἰταλικαὶ θέσεις μὲνουν αὐταὶ ποῦ εἶναι. Ἡ ἰταλικὴ πολιτικὴ ὅσον ἀφορᾷ τὴν Ἀλβανίαν, εἰς τὴν ὁποίαν μόνον μὲ μίαν ὑπερβολικὴν φαντασίαν δύνανται ν' ἀνακαλυφθοῦν μεσογειακαὶ ἀντανακλάσεις, δὲν εἶναι χθεσινὴ ἀλλὰ δεκαετής. Βασιζομένη ἐπὶ ἀμυντικῆς συμφωνίας, ἡ ὁποία ἔχει ἀναγγελθῇ δημοσίᾳ, πηγάζουσα ἐκ τοῦ συμφώνου ἀσφαλείας καὶ φιλίας τοῦ Νοεμβρίου τοῦ 1926, καὶ χαρακτηριζομένη ὑπὸ θερμῆς συνεργασίας ἀμοιβαίας μετὰ τῶν δύο ἐθνῶν, ἔχει ὡς κύριον σκοπὸν τὸν μὴ τεμαχισμόν τῆς Ἀλβανίας. Ἐνα βῆμα τοιοῦτον θὰ τιμωρήσῃ μόνον ἐκεῖνον, ποῦ θὰ θελήσῃ νὰ θίξῃ τὴν ἄλβανικὴν ἀκεραιότητα».

«Vatra» Τυράνων 24 Μαΐου

— Αἱ Ἱταλοαλβανικαὶ συμφωνίαι

Πληροφορία ἁλβανικῆς πηγῆς ἐπανορθώνουν εἰς πλείστα σημεῖα τὰς πληροφορίες τῆς ἐφημερίδος «Politika» τοῦ Βελιγραδίου τῆς 30ῆς Μαρτίου 1936, σχετικὰς μετὰ τὰς οἰκονομικο-δημοσιονομικὰς συμφωνίας τὰς ὑπογραφείσας εἰς τὰ Τίρανα τὴν 19ην Μαρτίου 1936 μετὰ τοῦ Ἀλβανίας καὶ Ἰταλίας.

Οὕτω :

1) Τὸ Σύμφωνον τῶν Τιράνων τοῦ 1926 δὲν ἀνεπενώθη.

2) Τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον τῆς Ἀλβανίας καὶ ὁ καπνὸς δὲν ἐδόθησαν μονοπωλιακῶς εἰς ἰταλικὰς ἐταιρίας. Τὸ ἐμπόριον εἶναι ἐλεύθερον. Ἡ ἰταλικὴ ἐταιρία S. V. E. A. (ἐταιρία διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἀλβανίας) ὑπεχρεώθη νὰ παρέχῃ διευκολύνσεις εἰς τὰς Ἀλβανικὰς ἐξαγωγὰς εἰς Ἰταλίαν.

Ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις θὰ συστήσῃ ἀποκλειστικῶς τὸ Κρατικὸν μονοπώλιον ἐπὶ τοῦ καπνοῦ· πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, θὰ κάμῃ ἕνα σύμφωνον δάνειον.

3) Δὲν ὑφίσταται καθόλου ζήτημα οἰασθῆναι ἐγκαταστάσεως ἰταλῶν ἀποικῶν ἐν Ἀλβανίᾳ. Εἶναι ὁξείον σημειώσεως σχετικῶς μετὰ τοῦτο, ὅτι ὑπάρχει εἰς τὴν χώραν ἕνας νόμος ὁ ὁποῖος δὲν ἐπιτρέπει ἐνοικιάσεις ἀγροτικὰς εἰς ξένους ἐταιρίας προθεσμίας ἀνωτέρας τῶν εἴκοσι ἐτῶν. Ὁ νόμος οὗτος ὑφίσταται πάντοτε ἐν ἰσχύει.

4) Προσφάτως ἕνας ἄλλος νόμος ἔχων τὸ ἴδιο ἀντικείμενον, ἐψηφίσθη ὑπὸ πνεῦμα περιοριστικόν, καθορίζων τὴν ἀνωτάτην πρὸς ἐνοικίασιν ἑκτασιν εἰς 400 ἑκτάρια.

5) Καθὼς καὶ ἐπισήμως ἔχει δηλωθῇ κατ' ἐπανάληψιν, δὲν ἐνηργήθη οὐδὲ μία ὁχύρωσις ὠρισμένων στρατηγικῶν σημείων οὐδὲ ἐπιστράτευσις. Εἰς τὸ στρατιωτικὸν πεδῖον ὑφίσταται ἐν ἰσχύει μετὰ τοῦ Ἰταλίας καὶ τῆς Ἀλβανίας μόνον ἡ συνθήκη συμμαχίας τοῦ 1927.

6) Ἕνας κανονισμὸς ἔχει τελευταίως δημοσιευθῇ εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ἀρμοδιοτήτων καὶ τῆς πειθαρχίας τῆς ὑπηρεσίας τῶν ὀργανωτῶν καὶ τεχνικῶν συμβούλων οἱ ὁποῖοι εὐρίσκονται ἤδη ἀπασχολημένοι εἰς τὴν Ἀλβανικὴν διήκην. Οἱ ὀργανωταὶ οὗτοι ἐνὸς λίαν περιορισμένου ἀριθμοῦ ἤδη, θὰ συμμορφωθῶν εἰς τὸ μέλλον μετὰ τοὺς ὅρους τοῦ κανονισμοῦ τούτου. Ὁ ἐν λόγω κανονισμὸς δὲν προβλέπει κατ' οὐδένα

τρόπον τὴν μεταβίβασιν τῆς ἁλβανικῆς διοικήσεως εἰς χεῖρας τῶν ἰταλῶν ὀργανωτῶν.

Messenger d' Athènes 9—4—1936

☉☉☉

— Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας καὶ τὸ Πατριαρχεῖον

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς Αὐτοκεφάλου Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας Βησσαρίων Τζιοβάνι παρητήθη. Αὐτὸ τὸ θορυβῶδες πρόσωπον τῆς βοήθειας τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως, εἶχε ἀνακηρύξῃ τὸ αὐτοκέφαλον τῆς Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας. Ἡ πρῶτος αὕτη, ἀντίθετος εἰς τοὺς κανόνας τῆς ὀρθοδοξίας, ἐπέφερε τὴν διάστασιν μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ ἄλλων ἐθνικῶν ἐκκλησιῶν. Ἡ παραίτησις τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας Βησσαρίωνος Τζιοβάνι ὀφείλεται εἰς μίαν κίνησιν ἢ ὁποία τείνει πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν σχέσεων τῆς Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῶν ἄλλων ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Ἡ παραίτησις τοῦ ἀρχιεπισκόπου Βησσαρίωνος ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας καθὼς ἐπίσης καὶ τοῦ βασιλέως Ζώγου. Ὁ μητροπολίτης τῆς Κορυτσᾶς Χριστόφορος Κίσης ὠνομάσθη Ἀρχιεπίσκοπος προσωρινῶς τῆς Ἀλβανίας. Μία ζωὴ κίνησις ἤρχισεν ἤδη μετὰ τοῦ ὀρθοδόξου Ἀλβανῶν ὅσον ἀφορᾷ τὸν δι' ἀκανονισμὸν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος, κανονισμὸν τὸν ὁποῖον ἐπιθυμεῖ ἐπίσης καὶ ὁ Βασιλεὺς Ζώγου. Κατὰ τὰς ὑπαρχούσας πληροφορίας ἡ ἁλβανικὴ Σύνοδος θ' ἀπευθυνθῇ εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον παρακαλοῦσα νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ διακανονισμοῦ τοῦ ζητήματος τούτου, κατὰ τοὺς κανόνας τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Κατὰ τὰς πληροφορίες ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ὡς ὑποψήφιοι διὰ τὴν διαδοχὴν τοῦ ἀρχιεπισκόπου Βησσαρίωνος φέρονται ὁ Μητροπολίτης Κορυτσᾶς Χριστόφορος, ὁ Μητροπολίτης Ξάνθης Ἰωάννης καὶ ὁ τῆς Μελητουπόλεως Ἱερόθεος.

Αἱ ἐν Ἀθήναις ὀργανώσεις τῶν Βορειοηπειρωτῶν θὰ προέλθουν ἐπίσης παρὰ τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχεῖῳ εἰς δι' ἀβήματα σχετικὰ μετὰ τὸν διακανονισμὸν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τούτου ζητήματος.

Messenger d' Athènes 3 Ἰουνίου 1936

☉☉☉

Εἶχε διαδοθῇ πρὸ καιροῦ ὅτι ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας

ΜΙΑ ΑΠΟΤΥΧΟΥΣΑ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΜΙΑ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ
ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΣΚΟΥΛΟΥΔΗ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἐνταῦθα μετὰ διέκοψε λέγων : «Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ δαπανῶμεν πλείοτερον χρόνον, ὅπως πείσωμεν ἀλλήλους περὶ τῶν ἀληθειῶν τούτων καὶ περὶ τοῦ κατεπείγοντος τῶν καιρῶν. Τοῦτο σᾶς λέγω ὅτι, ἀφ' ἧς ἡμέρας μᾶς ἀνηγγέλθη ἡ προσεχὴς ἐλευσίς σας, ἡμέραν καὶ νύκτα συνδιεσκεπτόμεθα μετὰ τῶν συναδέλφων μου, περὶ τῶν πραγμάτων τούτων, τόσω δὲ ἀναγνωρίζομεν τὸ κατεπείγον τῶν περιστάσεων, ὥστε ἐγένετο ἀπόφασις νὰ τελειώσωμεν τὰ πάντα, εἰ δυνατόν, ἐντὸς δύο μεθ' ὑμῶν συνεντεύξεων μέχρι τῆς Τετάρτης, τὴν δὲ Παρασκευὴν νὰ ἀναχωρήσω διὰ τοῦ Αὐστριακοῦ εἰς τὴν Ἀλβανίαν, ὅπως ἀνακοινώσω τὰ ἀποφασισθέντα καὶ εἰς τοὺς ἐκεῖ συναδέλφους μας καὶ προβῶμεν ἀμέσως εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου. Ἐὰν ὑμεῖς σπεύδετε καθ' ἓν, ἡμεῖς σπεύδομεν κατὰ δέκα καὶ ἴσως κάτι πλείοτερον ὑμῶν γινώσκωμεν. Τὸ νὰ ἐνώσωμεν τὰς προσπάθειάς μας Ἀλβανοὶ καὶ Ἕλληνες πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ κοινοῦ σκοποῦ εἶνε, ἐλπίζω, ἔρ

γον εὐκολον, ἀρκεῖ νὰ θέσωμεν ἑκάτεροι κατὰ μέρος πᾶσαν ὑπερβολικὴν ἀξίωσιν καὶ ἰδιοτέλειαν».

«Χαίρω, εἶπον, ὅτι μετὰ προλαμβάνετε, καθόσον ἀκριβῶς τοιοῦτον εἶναι τὸ πνεῦμα ὑφ' οὗ ἐμφορεῖται ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις καὶ τοιαύτη ἡ οὐσία τῶν ὁδηγίων ἃς ἔχω. Ἐρχομαι λοιπὸν νὰ σᾶς προτείνω τὴν σύμπραξιν Ἑλλήνων καὶ Ἀλβανῶν πρὸς ἀπόρριψιν τοῦ Τουρκικοῦ ζυγοῦ καὶ τὴν πολιτικὴν αὐτοῦ ἐνῶσιν ὑπὸ τὸ σκήπτρον τοῦ Βασιλέως Γεωργίου ἐπὶ τῇ βάσει ἐντελοῦς ἰσονομίας, αὐστηρᾶς ἐξασφαλίσεως τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ παραχωρήσεως εὐρυτάτων προσωπικῶν πλεονεκτημάτων, ἠθικῶν καὶ ὑλικῶν, εἰς τὰ ἄτομα ἐκεῖνα ἐκ τῶν Ἀλβανῶν, ἅτινα θέλουσι συντελέσει εἰς τὴν πραγμάτωσιν τοῦ κοινοῦ ἡμῶν σκοποῦ. Δὲν λέγω δὲ ὁποῖων καὶ ὁπόσων ἐξαιρετικῶν τιμῶν ἀतिकείμενον θέλετε γενῇ ὑμεῖς καὶ ὁ Μεχμέταλη Βέης, οἱ δύο πρωταγωνιστοῦντες ἀρχηγοὶ τοῦ ἔργου, διότι δὲν ἐπιθυμῶ νὰ μετὰ παρεξηγήσητε».

Καθόσον προέβαινον εἰς τὴν ἐκθεσιν ταύτην, παρετήρουν ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας τοῦ Ἀβδουλβέη σημεῖα προφανοῦς δυσανεξίας καὶ, ἐπὶ τέλους, μετὰ διέκοψεν αὐθις λέγων : «Ἀλλὰ δὲν ἐλάβατε γνῶσιν τῆς συνεντεύξεώς μου μετὰ τοῦ Μαυρομμάτη ;» Βλέπων ὅτι ἐσκόπει νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν συζήτησιν, εἰς ὃ σημεῖον τὴν εἶχεν ἀφήσει ἡ μετὰ τοῦ Κ. Μαυρομμάτη συνέντευξις καὶ ἐπιθυμῶν νὰ ἐπιφυλάξω εἰς ἑμαυτὸν πλείοτερον

ας εἶχε λάβει τὴν ἀπόφασιν ν' ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὴν ἀρχηγίαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὅτι ἡ παραίτησις τοῦ ἀνεμένετο ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν.

Σήμερον εἵμεθα εἰς θάλασσαν νὰ γνωρίζωμεν ὅτι ἡ φήμη αὕτη ἐπηλήθευσε μετὰ μίαν ἐπιστολὴν, τὴν ὁποῖαν ὁ Βησσαρίων ἀπηύθυνε πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, διὰ τῆς ὁποίας γνωρίζει εἰς αὐτὴν ὅτι συνῆλθε τὴν σύνοδον τῆς Ὀρθοδόξου Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας διὰ νὰ ὑποβάλῃ τὴν παραίτησιν τοῦ εἰς αὐτὴν καὶ ἐν καιρῷ καὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Κυβερνητικὴ «Vatra» - Μαΐου

ἐλευθερίαν κινήσεων, ἀπηντησα : «Μάλιστα, μοι ἀνέφερε περί αὐτῆς ὁ Ὑπουργὸς ἐν παρόδῳ, ἀλλ' ὁμολογῶ ὅτι ταύτην τὴν στιγμήν δὲν ἐνθυμοῦμαι ἀκριβῶς. «Λοιπὸν αὐτῆς τὰς λεπτομερείας». «Λοιπὸν προσέθηκεν, ἐγὼ νὰ σὰς εἶπω τὶ τῷ ἐπρωτεῖναι μὲν, ἀφοῦ τῷ ἐξηγήσαμεν ὅτι ἄνευ τούτου δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γενῇ τίποτε. Πρέπει μάλιστα νὰ σὰς εἶπω ὅτι ὁ τρόπος τοῦ Μαυρομμάτη δὲν μᾶς ἤρεσε διόλου· ὁμιλεῖ ὑπὲρ τὸ δέον ὑπερφηφάνως ἢ κάλλιον πολὺ ἀποτόμως, δὲν ἐλάμβανε ποσῶς ὑπ' ὄψιν ὅτι ἔχομεν καὶ ἡμεῖς οἱ Ἀλβανοὶ τὴν ὑπερηφάνειάν μας καὶ καὶ ἐπιθυμοῦμεν νὰ μὴ μᾶς περιφρονῶσιν ὅταν δὲν περιφρονοῦμεν τοὺς ἄλλους. Ἐκ τοῦ τρόπου καθ' ὃν ὁ Μαυρομμάτης ὠμίλει ἐπέισθη τότε ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δὲν ἤθελε νὰ γενῇ τί, διὸ ἀμέσως ἐδήλωσα εἰς αὐτὸν ὅτι εἶναι περιττὴ πᾶσα περαιτέρω διαπραγματεύσις καὶ διεκόπη ἡ συζήτησις, καίτοι ἀπεχώρισθημεν ὡς καλοὶ φίλοι ἐκφράσαντες ἀμοιβαίως τὴν λύπην μας ἐπὶ τῇ ἀποτυχίᾳ εἰπόντες δὲ ὅταν ἐδίδομεν τὰς χεῖρας πρὸς ἀποχαιρετισμόν :

«Ἡμεῖς εἴπομεν καὶ τότε εἰς τὸν Μαυρομμάτην καὶ τὸ ἐπαναλέγομεν, ὅτι ὁ μόνος πόθος ἡμῶν τῶν Ἀλβανῶν εἶναι νὰ διασώσωμεν τὴν Ἀλβανικὴν Ἐθνικότητα ὅτι δεχόμεθα προθύμως νὰ συμπράξωμεν μετὰ τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ' ὅτι ἐννοοῦμεν νὰ ἰδρύσωμεν Ἡγεμονίαν Ἀλβανικὴν ὑποτελῆ τῆς Ἑλλάδος. Ἐὰν ἀπλῶς μόνον ἐνωθῶμεν μετὰ τῆς Ἑλλάδος, τετέλεσται τὸ ὄνομα τῆς Ἀλβανίας θέλει τάχιστα ἐκλείψει καὶ θέλει ἐντελῶς λησμονηθῇ ὅτι ὑπῆρξε ποτε Ἀλβανικὴ φυλὴ. Αἱ ἰδέαι αὗται δὲν εἶναι ἀποτελεσματικαὶ ἐσπευσμένων οὐδὲ προσφάτων σκέψεων, τοὺς κινδύνους οὓς διατρέχει ἡ Ἀλβανικὴ Ἐθνότης τοὺς διαβλέπομεν ἀπὸ τριακονταετίας ἤδη,

ὡς αἰεὶ εἰς τὴν πατρίδα μας συν-ερχόμεθα τρεῖς Ἀλβανοί, τὸ θέμα τῶν διχλεύων μας δὲν εἶναι ἄλλο. βλέπετε ὅτι αἱ τριχες μου εἶνε λευκαί ; ἐλευκάνθησαν ἀπὸ τὰς σκέψεις ταύτας, αἵτινες νυχθημερὸν μὲ κατέχουσιν, ὅτι λοιπὸν σήμερον σὰς προτείνωμεν εἶναι ἡ ἀπόφασίς, εἰς ἣν καταλήξαμεν μετὰ πολυετείς σκέψεις καὶ συζητήσεις».

«Ἐπιτρέψατε νὰ σὰς διακόψω, τῷ εἶπον πρὸς στιγμήν. Λέγετε ὅτι ὁ μόνος σκοπὸς τῆς ἀξιώσεώς σας, νὰ ἰδρύσητε Ἀλβανικὴν Ἡγεμονίαν ὑποτελῆ τῇ Ἑλλάδι, εἶναι νὰ διασώσητε τὴν Ἐθνικότητά σας, ἀλλ' ἄρα εἶναι τοῦτο τὸ προσφορώτερον πρὸς τὸν σκοπὸν ὑμῶν μέσον ; Δὲν λαμβάνετε ὑπ' ὄψιν εἰς ὁποίους καὶ ὁπόσους κινδύνους μὴ τοιαύτη ἡγεμονία θέλει εἶσθαι ἐκτεθειμένη ;

«Ὅτι θέλει αἰεὶ ποτε διατελῇ ἔρμαιον πολλῶν καί ποικίλων ἐξωτερικῶν ῥαδιουργιῶν ; ὅτι καὶ Αὐστριακοὶ καὶ Σλαῦοι καὶ Ἰταλοὶ θέλουν σὰς ἐκμεταλλεύεσθαι πρὸς ἴδιον ἕκαστος τέλος ; ὅτι θέλουν ἀπαύστως προκαλεῖ καὶ δημιουργεῖ μετὰ ὑμῶν διαιρέσεις, ἔριδας καὶ πάθη, ὅπως διατηρῶσι τὴν ὑπαρξίν τῆς Ἡγεμονίας ὑμῶν εἰς ἐκκρεμότητα, καὶ διανεμηθῶσι τὴν χώραν σας ἐν καιρῷ εὐθέτω. Φοβεῖσθε, λέγετε, ὅτι ἐὰν ἀπλῶς ἐνωθῆτε μεθ' ἡμῶν, θέλει ἀπολεσθῇ καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα τῆς Ἀλβανίας· ὅπως ἐξαλείψωμεν τοιοῦτον φόβον, σὰς προτείνωμεν νὰ προσλάβῃ ὁ Βασιλεὺς ὑμῶν τὸν τίτλον «Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων καὶ Ἀλβανῶν». Πολὺ δικαιότερους καὶ σπουδαιότερους φόβους ὀφείλετε, φρονῶ, νὰ ἔχητε ἄπέναντι τῆς Ἰταλίας καὶ Αὐστρίας, εἴποτε ἐλάμβανόν αὗται κύριαρχίαν τινὰ ἐπὶ τῆς χώρας σας εἰς τοιαύτην περίπτωσιν, οὐ μόνον τὴν Ἐθνικότητά σας ἠθέλετε ἀναποφύκτως ἀπολέσει, ἀλλὰ καὶ αὖ

τὴν βαθμηδὸν τὴν θρησκείαν σας.

«Γιγνώσκετε, πιστεύω, ὅτι ὀλίγιστα ἔθνη ἐν Εὐρώπῃ δύναται νὰ καυχηθῶσιν ἐπὶ ἀνεξιθρησκείᾳ ὅσον ἡ Ἑλλάς, ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες, εὐτυχῶς ἢ ἀτυχῶς, ὀλίγιστα μεριμνῶμεν περὶ μελλούσης ζωῆς ὁ κληρὸς μας οὐδέποτε ἐξέφερε τὸ ἀξίωμα, ὅτι ὁ Παράδεισος εἰς μόνους τοὺς ὀρθοδόξους εἶναι προσίτός, οὐδ' ὅτι ὀφείλει νὰ ἐπιβάλλῃ τὸ δόγμα του εἰς τοὺς ἁλλοθρησκούς. Οὐδέποτε ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία ἐπεδόθη εἰς τὸν προσηλυτισμόν. Πρόχειρος, καίτοι τετριμμένη, ἀπόδειξις τούτου, εἶναι ἡ πλήρης θρησκευτικὴ καὶ πολιτικὴ ἐλευθερία, ἥς ἀπολαύουν οἱ ἐν Ἑλλάδι Μουσουλμᾶνοι καὶ Ἰσραηλῖται. Τολμῶ νὰ σὰς εἶπω ὅτι σχεδὸν ἐπίσης ἀποστρεφόμεθα τὸν προσηλυτισμόν ὅσον καὶ τοὺς ἀλλαξοπιστοῦντας Ἕλληνες.

Ἡ Καθολικὴ ὁμῶς Ἐκκλησία ἀπροκαλύπτως ἀποκαλεῖ ἐαυτὴν Eglise militante, ἐπιδιώκει ἐκ παντός τρόπου τὸν προσηλυτισμόν καὶ ἤδη βλέπετε ὁποῖας προόδους ἐποίησεν ἐν τῇ ἄνω Ἀλβανίᾳ, εἰς διάστημα χρόνου σχετικῶς βραχύ. Δύνασθε νὰ διτῶντες εὐκρινῶς ἀπὸ τοῦδε ὁποῖας προσπάθειας θέλει καταβάλλει ὁ Δυτικὸς κληρὸς ὁπῶς σὰς προσηλυτίσῃ, ἅμα ὡς ἔλθῃτε εἰς πολιτικὴν συνάφειαν μετὰ τινος καθολικῆς Δυνάμεως».

«Γιγνώσκομεν καλῶς τὴν ἀνεξιθρησκείαν τῶν Ἑλλήνων, ἀπηντησεν ὁ Ἀβδούλ βέης, ἐὰν δὲ ἐγινώσκετε τοὺς Κάτω Ἀλβανούς, ἠθέλετε ἔχη τὴν πεποίθησιν ὅτι εἶναι ἐξίσου ὡς ὑμεῖς ἀνεξιθρησκοί. Ὁ λόγος δι' ὃν ζητοῦμεν τὴν ἰδρυσίν διακεκριμένης Ἡγεμονίας καὶ οὐχὶ τὴν συγχώνευσιν ἡμῶν μετὰ τῆς Ἑλλάδος, δὲν εἶνε λόγος θρησκευτικός, εἶνε λόγος πολιτικός καὶ πρακτικός. Μὴ λησμονῆτε ὅτι ὅλοι οἱ Ἀλβανοὶ δὲν ἔχουσι τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν ἣν ἔχω ἐγὼ καὶ οἱ συνάδελφοί μου

μεθ' ὧν σχεδιάζομεν περὶ τῆς πατρίδος μας ταῦτα, μὴ λησμονῆτε ὅτι λαὸς εἰθισμένος μέχρι τοῦδε νὰ θεωρῇ ἐαυτὸν δεσπότην τῶν Χριστιανῶν, δὲν δύναται διὰ μιᾶς καὶ ἀποτόμως νὰ δεχθῇ τὴν ἰδέαν, ὅτι θέλει παραδοθῇ εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Χριστιανῶν. Ἐγὼ καὶ ἄλλοι ὅμοιοί μου κατανοοῦμεν κάλλιστα τί ἐστὶ ἰσότης ἐνώπιον τοῦ νόμου ; δηλαδὴ νὰ δύναται ὁ Ἕλλην χωροφύλαξ ἢ δικαστικὸς κλητὴρ νὰ ἀνοίγῃ τὴν θύραν τοῦ χαρμεῖου μου καὶ νὰ εἰσέρχεται ἀτάραχος πρὸς ἀνεύρεσίν μου ; Ἐννοεῖτε ὅτι προλήψεις καὶ ἐνστάσεις τοιαύτας θέλωμεν ἀπαντῆσαι πλείστας καὶ ἂν θέλωμεν νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ μας, ὀφείλομεν νὰ σταθμίζωμεν ἀκριβῶς πᾶσαν δυσχέρειαν ἐκ τῶν προτέρων καὶ νὰ μὴ πλανώμεθα εἰς θεωρίας».

«Δὲν βλέπω, διέκοψα, τόσῳ μεγάλῃ τὴν δυσχέρειαν ταύτην, ὅταν μάλιστα εἰς τὰ μέρη ἔνθα πλεονάζει οὐσιωδῶς τὸ Ἀλβανικὸν στοιχεῖον, ἐφαρμοσθῇ σύστημα τι αὐτοδιοικήσεως Ἀλβανικῆς, ἱκανοποιοῦν τὰς ἐθνικὰς ταύτας ἢ θρησκευτικὰς εὐαισθησίας.

«Ἄλλος λόγος, ἐξηκολούθησε, τῆς ἰδρύσεως Ἀλβανικῆς Ἡγεμονίας ἐπίσης σπουδαιότατος εἶναι ὁ ἐξῆς : Γιγνώσκειτε, ὅτι τὰ σχέδια περὶ ὧν τώρα πραγματευόμεθα ἀφορῶσιν εἰς μόνον ἡμᾶς τοὺς Τόσκους τῆς Κάτω Ἀλβανίας. Οἱ Γέγοναι καὶ λοιποὶ τῆς Ἀνω Ἀλβανίας οὐδόλως φροντίζουν εἰσέτι περὶ τοῦ μέλλοντος. Ἐὰν αὐριοῦν ἡμεῖς ἐνωθῶμεν ἀπλῶς μετὰ τῆς Ἑλλάδος, θὰ τοῖς εἴπωσιν ἀμέσως οἱ χοτζάδες ὅτι ἠνώθημεν μετὰ τῶν ἀπίστων καί, εἴτε θὰ μᾶς κτυπήσουν, εἴτε θὰ σχηματίσουν αὐτοὶ Ἀλβανικὴν Ἡγεμονίαν πρὸς τὴν ὁποῖαν θέλουν σπεύσει νὰ ἐνωθῶσιν οἱ ἀπανταχοῦ τῆς Τουρκίας Ἀλβανοί. Ἐὰν ὁμῶς ἅμα τῇ κηρύξει τῆς ἀνεξαρτησίας ἡμῶν

«Οἱ Πολιτικοὶ ἐξόριστοι»

Ἐλάβομεν ἐκ Κερκύρας ἐπιστολὴν ὑπογραφομένην παρὰ πολλῶν Χειμαρριωτῶν σχετικῶς μετὰ τὴν συνέντευξιν, τὴν ὁποίαν εἶχε μετὰ τοῦ ἐκ τῶν «πολιτικῶν φυγάδων» Σπύρου Κολέκκα ὁ κ. Τ. Βιδούρης συνεργάτης τοῦ «Νεολόγου» τῶν Πατρῶν καὶ τῆς «Βορείου Ἡπείρου».

Ἡ συνέντευξις αὕτη, ἀφορῶσα τὰ αἰτία τῆς ἐκ Κερκύρας ἀπελάσεως αὐτῶν ὡς τὰ ἐξέθετον, ἐδημοσιεύθη εἰς τὸν «Νεολόγον» ὡς εἶχε μέ μικρὰς περικοπὰς, ὥς ἐπέβαλεν ἡ γενικὴ πολιτικὴ τῆς ἐφημερίδος ταύτης.

Ἡ Βόρειος Ἡπειρος» πλειοδοτοῦσα εἰς τὴν τήρησιν τῆς πολιτικῆς τῆς γραμμῆς παρέλειπεν ὅλο τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς συνεντεύξεως, τὸ ὁποῖον ἀφῶρα τὰς ἀντιλήψεις τῶν ἐπὶ τῶν μέτρων τῶν Ἑλληνικῶν ἀρχῶν, ἀπολύτως δικαίων, καθ' ἡμᾶς, καὶ ἐθνικῶς ἐπιβεβλημένων, περιέκοψεν ὅλην σχεδὸν τὴν συνέντευξιν δημοσιεύσασα τὰς ἀντιλήψεις τῶν ἐπὶ τῆς σημερινῆς καταστάσεως τῆς Ἀλβανίας ἀπὸ ἀπόψεως πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς, οὐχὶ βεβαίως ἐκ λόγων ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν ἀντικειμενικὴν τῶν κρίσιν ἀλλὰ ἀπλῶς ἐπιθυμοῦσα νὰ φέρῃ εἰς γνῶσιν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς ἀντιλήψεις γνωστῶν Ἀλβανῶν διωχθέντων ὑπὸ τοῦ κρατοῦντος καθεστώτος. Αἱ ἀπόψεις τῶν ὑπογράφομένων Χειμαρριωτῶν μᾶς εὐρίσκουν ἀπολύτως συμφώνους καὶ δημοσιεύοι

ἀνακηρύξωμεν καὶ τὴν σύστασιν Ἀλβανικῆς Ἡγεμονίας, δύναμαι νὰ σὰς ἐγγυηθῶ ὅτι τὸ γόητρον τῆς Ἀλβανικῆς Ἐνότητος ἔσται τόσῳ ἰσχυρὸν εἰς τὰ ὅμματα αὐτῶν, ὥστε ἀμέσως θέλουσι παρακαλέσει νὰ τοὺς συμπεριλάβωμεν. Ἐχομεν ἤδη καὶ τινὰς συνεννοήσεις πρὸς τινὰς ἀρχηγοὺς ἐκείνων τῶν μερῶν, εὐαρίθμους μὲν, ἀλλ' ἀνδρὰς ἀποφασιστικούς, ὧν ἡ προσχώρησις θέλει παρασύρει ἀμέσως μὲν τοὺς πλείστους, βαθμῶδ' ὅν δὲ ἅπαντας τοὺς λοιπούς».

(Ἐπεταὶ συνέχεια)

μὲν ἐκ δημοσιογραφικοῦ καθήκοντος τὴν ἐπιστολὴν τῶν.

Κύριε Ἀρχισυντάκτη,

Εἰς τὸν ὑπὸ ὑμερομηνίαν 26ης Ἀπριλίου «Νεολόγον» τῶν Πατρῶν, ἀνεγνώσαμεν συνέντευξιν, ἣν ὁ Σπύρος Κολέκκας, ὡς ἄλλοτε Ὑπουργὸς τῆς τυχονδικτικῆς Κυβερνήσεως Φανόλη εἶχε μετὰ τὸν συντάκτην αὐτοῦ.

Δὲν ἐφάντασθη ὅμως, ὅτι αὕτη θὰ περιορίζετο εἰς γνῶσιν τῶν Βορειοηπειρωτῶν, οἵτινες θὰ ἠγανάκτουν, διότι θὰ τοὺς ἐνεθύμιζε τὰ ὅσα παρ' αὐτοῦ ὑπέστησαν.

Ὅλοι οἱ Βορειοηπειρωτῆται, ὡς καὶ οἱ Ἀλβανοί, γνωρίζομεν τὸ ἄτομον τοῦ κ. Σπύρου Κολέκκα, καὶ οὐδέποτε θὰ κατεφύγωμεν εἰς τὴν δημοσιότητα, ἐὰν δὲν ἐλαμβάνομεν ἀφορμὴν ἐκ τῆς συνεντεύξεώς του ταύτης, διὰ νὰ περιγράψωμεν τὸν βίον καὶ τὴν δράσιν του, ἵνα λάβῃ γνῶσιν τούτων καὶ τὸ ἐπίσημον Ἑλληνικὸν Κράτος.

Ὁ πατὴρ του φανατικὸς Ἕλλην, ἐκ Βούνου Χειμάρρας καταγόμενος εἶχεν ἐγκατασταθῆ πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἰς Αὐλῶνα καὶ ἔδωκεν εἰς ὅλους τοὺς υἱοὺς του τελείαν ἑλληνικὴν μόρφωσιν, παρ' ὅλα ὅμως ταῦτα αὕτη δὲν συνέτεινε εἰς τὸ νὰ ἐξευγενίσῃ τὴν ψυχὴν τοῦ Σπύρου, καὶ ποτὶς ταύτην μετ' Ἑλληνικὰ νάματα παρὰ τῶν ὁποίων ἐνεφορεῖτο ὁ πατὴρ του, ἀλλὰ χαρακτὴρ διεστραμμένος καὶ φιλόδοξος, δὲν εἶχε οὔτε ἱερὸν οὔτε ὅσιον, ἀλλὰ ἀπέβλεπεν ἀνέκαθεν εἰς τὸ συμφέρον καὶ μόνον τὸ συμφέρον του.

Ὅτε κατὰ τὸ 1912 καὶ πρὶν ἢ ἀκόμη πέσῃ τὸ Μπιζάνι ἡ Χειμάρρα ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Ἀειμνήστου Σπυρομήλιου, ἐπαναστάτησεν, ὑψώσασα τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν, οὗτος ἐν Αὐλῶνι εὐρισκόμενος ἐθεώρησε ὅτι ἐπέστη ἡ ὥρα, ὅπως πραγματοποιήσῃ τὰ φιλόδοξα σχέδιά του καὶ καλέσας μερικὸν συμπατριώτην του ἐκ Βούνου, κατέταξεν αὐτοὺς βαθμοφόρους εἰς τὰ ἄτακτα τότε Ἀλβανικὰ στίφη,

καὶ συνεργαζόμενος μετὰ προκρίτους Ἀλβανοὺς Αὐλῶνος, ἐσχημάτισε σώματα ἀνταρτῶν, τὰ ὁποῖα ἐξέπεστειλεν ἐναντίον τῶν Χειμαρριωτῶν καὶ διὰ προκηρύξεων, ὥς εἰς τὴν Χειμάρραν διένειμε, ἐδήλου, ὅτι οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει ἡ Χειμάρρα μετὰ τὴν Ἑλλάδα, καὶ ὅτι αὕτη ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστον μέρος τῆς Ἀλβανίας, καὶ ὅταν ἡ Βόρειος Ἡπειρος κατελήφθη ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ μέχρι τῶν Ἀκροκεραυνίων οὗτος ἀπεστάλη παρὰ τῆς τότε προσωρινῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως, ἐδρευούσης ἐν Αὐλῶνι, εἰς τὸ τότε ἐν Λούσνια συγκροτηθὲν Παναλβανικὸν Συνέδριον, ὡς Ἀντιπρόσωπος Χειμάρρας ἐν ᾧ αὕτη διετέλει ὑπὸ Ἑλληνικὴν κατοχήν, καὶ οὐδέποτε ἔκτοτε ἐτόλμησε νὰ πατήσῃ τὸν πόδα του εἰς τὸ Πατριὸν ἔδαφος, καθότι ἀπεκηρύχθη ὡς ἀρνησίπατρις, ὡς ἄλλος Πανσανίας, παρὰ τῶν Χειμαρριωτῶν.

Μετὰ τὴν ἐγκατάλειψιν τῶν μερῶν μας παρὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος καὶ τὴν κατάδικον τούτων εἰς τὴν Ἀλβανίαν ἡ ἡρωικὴ Χειμάρρα ἀνεπέτασε τὴν σημαίαν τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ ἐκήρυξε τὴν αὐτονομίαν, ἣν καὶ διετήρησεν ἐπὶ ἐν ἐξάμηνον.

Τότε οἱ ἰθύνοντες Ἀλβανοὶ ἐνεθυμήθησαν καὶ πάλιν τὸν ἐξωμότην καὶ πρῶτην συνεργάτην τῶν Σπυρ. Κολέκκων καὶ ἐσκέφθησαν νὰ τὸν Ὑπουργοποιήσουν, πρῶτον εἰς ἀντίκτυπον τοῦ Σπυρομήλιου καὶ δευτέρον ἐλπίζοντες ὅτι, ὡς ἐκ Χειμάρρας ἔλκοντος τὸ γένος, οἱ Χειμαρριῶται θὰ ὑπήκουον καὶ θὰ ὑπετάσσοντο εἰς τὰ κελεύσματά του, ἀκολουθοῦντες αὐτόν, καὶ ἔκαμαν αὐτὸν Ὑπουργὸν τῆς Συγκοινωνίας, μὴ ὑπαρχούσης τότε τοιαύτης, καὶ τὸν ἀπέστειλαν μετ' ἐνὸς ἐκ Τοιαμοργιάς καταγομένου καὶ ἀκούοντος εἰς τὸ ὄνομα Ἀχῆς Τσιάμη, φανατικωτάτου μισέλληνας, ὅστις εἶχε κατ'ιδίαν ἐκεῖσε παρὰ τῶν Ἑλληνικῶν Ἀρχῶν διὰ διάφορα κακουργήματα, καὶ καταφυγὼν εἰς Ἀλβανίαν ἐπιτοφορήθη λοχαγός, εἰς Χειμάρραν, ὅπως διαπραγματευθῇ τοὺς ὅρους τῆς εἰρηνεύσεως καὶ ὑποταγῆς ταύτης εἰς τὸ ἐπίσημον Ἀλβανικὸν Κράτος.

Καὶ ὡς ἐπίσημος Ἀντιπρόσωπος τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως, ὑπέγραψε με-

τὰ τῶν Χειμαρριωτῶν πρωτόκολλον, ἀναγνωρίσας ὅλα τὰ προνόμια τὰ ὁποῖα εἶχε ἡ Χειμάρρα, ὡς ἐκ περισσοῦ δὲ τὴν ἐλευθερίαν λειτουργίαν τῶν ἑλληνικῶν σχολείων καὶ τὸ δικαίωμα ὅπως ἐκλέγῃσι ἰδικόν των Βουλευτὴν.

Ἀλλὰ μετὰ ταῦτα, ἐξαπατήσας οἰκτρῶς τοὺς συμπατριώτας του ἠκύρωσε πάντα ταῦτα, καὶ ὡς μὴ ἔδει, τὴν ἐπαρχίαν Χειμάρρας ἤτις διοικητικῶς ἀνέκαθεν ἀνήκε εἰς τὴν περιφέρειαν Δουϊνουπόλεως, ἵνα μὴ ἀπολαμβάνῃ τὰ ἐκ τῆς μειονότητος ἀπορρέοντα δικαιώματα ἀπέσπασε ταύτην, καὶ προσεκόλλησε εἰς τὴν περιφέρειαν Αὐλῶνος, καὶ τὸ σημερινὸν Ἀλβανικὸν καθεστὸς δὲν ἐπιτρέπει τὴν λειτουργίαν τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων, ὡς μὴ συμπεριλαμβανομένην ταύτην εἰς τὴν μειονότητα. Διὰ νὰ μὴ φανῇ δὲ οὗτος ὅτι γνωρίζει καὶ θεωρηθῇ ὑπαίτιος τῆς καταργήσεως τῶν προνομίων, αἰτιὰ ὁ ἴδιος ὑπέγραψε τῇ συνεννοήσει μετὰ τῶν συναδέλφων του τῆς τότε τυχονδικτικῆς Κυβερνήσεως Φανόλη, ἀπεφάσισεν ὅπως παραιτηθῇ καὶ σταλῇ Νομάρχης εἰς Κορυτσᾶν, καὶ κατόπιν τῆς μεταβάσεώς του εἰς τὴν νέαν του θέσιν, ἡ Κυβέρνησις ἀπέστειλεν εἰς Χειμάρραν στρατὸν, ὅπως ἐπιβάλῃ βιαίως τὸ Κράτος τοῦ Νόμου καὶ προβῇ εἰς τὴν κατάργησιν τῶν προνομίων, ἐξ οὗ καὶ ἐδημιουργήθη μέγας θόρυβος, ὁ ὁποῖος προεκάλεσε τὴν διαμαρτυρίαν τῶν Χειμαρριωτῶν διὰ τὸν ἀδικον φόνον πέντε γυναικῶν, πρῶτον τὸ ὁποῖον συνεκίνησε ὅχι μόνον τὸν Ἑλληνικὸν τότε Ὑπουργόν, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν Κ. Τ. Ε., μόνον δὲ ἀπαθὴς εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἔμεινε ὁ συμπατριώτης τῶν Σπυρ. Κολέκκας, ὅστις ὡς ἄλλος αἰμοχαρὴς Νέρων ἐπληροφορεῖτο εἰς τὴν νέαν του θέσιν εὐρισκόμενος, τὸ ἀδελφικὸν χυνόμενον αἷμα χωρὶς εἰς αὐτὸν νὰ προσεβίβη τὴν παραμικροτέραν ἐντύπωσιν καὶ οὕτω διὰ τοὺς τύπους παρητήθη, ὅπως δικαιολογηθῇ εἰς τὰ ὅμματα τῶν συμπατριωτῶν του, ἀλλ' ἐξηκολούθησε παραμένων μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς φυγῆς του μετὰ τῶν ἄλλων συνεργατῶν του, ἐπικρατήσαντος τότε τοῦ νῦν Ἀλβανικοῦ καθεστώτος.

Ἀλλ' οὔτε ἡ ἐνδεκαετής ἐν Κερκύρᾳ φιλοξενία δὲν ἠδυνήθη νὰ μαλακώσῃ τὴν

καρδιάν του και αποσβέση τὸ μῦθος του πρὸς τὴν Ἑλλάδα, διότι οὔτε εἰς τὸν υἱὸν του ἔδωσε Ἑλληνικὴν μόρφωσιν, ἀγνοοῦντα τελείως τὴν Ἑλληνικὴν, οὔτε τὰς δύο του θυγατέρας ἀπέστειλεν εἰς Ἑλληνικὰ ἐκπαιδευτήρια καὶ τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1015 καὶ ὑπὸ ἡμερομηνίας 6ης Μαΐου 1935 πιστοποιητικοῦ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων Κερκύρας, — ἀλλὰ ἀπέστειλεν αὐτὰς εἰς ξένας προπαιδευτικὰς σχολὰς, καὶ τοῦτο διότι ἀπεχθάνεται τὴν Ἑλλάδα — καὶ κατόπιν τῆς στάσεώς του τούτης καὶ τοῦ παρελθόντος του, ἔχει τὴν ἀναίδειαν νὰ παραπονῇται ἐναντίον τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ νὰ ζητῇ καὶ ρέστα.

Εἰς τὴν συνέντευξίν του διαμαρτύρεται ὅτι τοῦ ἀπεδόθη μομφή ὅτι ἐνεργεῖ καὶ Σερβικὴν προπαγάνδαν. Ὡς πρὸς τὴν πρώτην δικαιολογεῖται, καὶ ἡμεῖς τὸ ἐπι κροτοῦμεν διότι οὐδὲν ἔχει νὰ προποισθῇ παρὰ τῆς Ἰταλίας, ὡς πρὸς τὴν δευτέραν ὁμῶς δὲν δικαιολογεῖται, καὶ οὔτε τιμὴν τοῦ περιποιεῖ νὰ καταφέρεται κατ' αὐτῆς, διότι ὁ ἴδιος ἔχει πιστοποιήσει ὅτι παρ' αὐτῆς μισθοδοτεῖται λαμβάνων τὸν παχυλότατον μισθὸν τῶν 20.000 δραχμῶν μηνιαίως.

Καὶ διατὶ ὁ κ. Κολέκκας εἰς τὸν ἐδελέαζε ὁ παχυλότατος αὐτὸς μισθὸς δὲν παρέμεινε εἰς τὴν πατρίδα του, ὅπου καὶ μετέβη μετὰ πολλῶν ἄλλων πολιτικῶν φυγάδων κατόπιν τῆς δοθείσης ἀμνηστείας παρὰ τοῦ κρατοῦντος καθεστώτος, τὸ 1926 :

Διατὶ δὲν ἐμιμήθη τὸ παράδειγμα τοῦ Σουλεϊμάν Δελβίνα ἀνθρώπου μορφωμένου, καὶ χρηματίσαντος καὶ πρωθυπουργοῦ, εἰς ὃν προσεφέρθη μισθὸς πολὺ μεγαλύτερος, ἀλλὰ ἀπέρριψε μετὰ βδελυγμίας, τὰς προτάσεις τῆς ξένης προπαγάνδας καὶ μὴ θέλων νὰ ἐξυπηρετήσῃ συμφέροντα ξένα εἰς βάρος τῆς πατρίδος του ἐπροτίμησεν νὰ μείνῃ ἀφανὴς καὶ πενόμενος

εἰς τὴν πατρίδα του, ἢ δὲ Πατρίδος ἐκτιμήσασα τὸν πατριωτισμὸν του, ἐψήφισε κονδύλιον συντάξεως 15 εἰκοσοφράγων μηνιαίως :

Ἀλλὰ ὁ κ. Κολέκκας μεταβὰς εἰς Λυών, καὶ βλέπων ὅτι οὐδεὶς ἐλάμβανε αὐτὸν ὡς ὄψιν καὶ οὐδεὶς πλέον ὑπὸ λόγιζε τὸν ἐξωμότην, τὸν ὁποῖον ὑπουργοποίησαν μόνον πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ των, καὶ ἀντιληφθεὶς ὅτι ὁ ἀνταγωνισμὸς τῆς Χειμάρρας εἶχε πλέον ἐκλείψει καὶ οὐδεμίαν περιπτώσιν θὰ ἐπαρουσιάζετο ὅπως χρησιμοποιήσωσι αὐτὸν ὄργανόν των δίδοντες εἰς αὐτὸν τίτλους, οἱ ὅποιοι δὲν τοῦ ἀνέκουν, καὶ ἐννόησεν ὅτι παροῦντος πλέον ἀνεπιστηρεπτεῖ ἡ ἐποχὴ τῆς εὐκόλου ἀναρρηγίσεως εἰς τὰ ἀνώτατα ἀξιώματα, χωρὶς νὰ ἔχη καμμίαν ἀπολύτως προσωπικὴν ἀξίαν ἢ ἱκανότητα, ὅπως τὰ κατέχη, ἔθεσε τὴν οὐρανὸν ὑπὸ τὰ σκέλη καὶ ὡς ἀποδιοπομπαῖος τράγος, ἔλαβε διαβατήριον παρὰ τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐπανῆλθεν εἰς Κέρκυραν, ἵνα ἐξυπηρετήσῃ ξένα συμφέροντα, αὐτοχρησθεὶς ἐκούσιος πολιτικὸς φυγάς ἐνῶ δὲν εἶναι τοιοῦτος, πληρωνόμενος διὰ τὰς μηδέποτε προσφερομένας υπηρεσίας, ἀδρά, καὶ θέττομεν τὸ ἐρώτημα, κατόπιν τῆς ἐκουσίας του ἐξουσίας πῶς πρέπει νὰ κληθῇ :

Πολιτικὸς φυγάς, ὅπως αὐτοτιτλοφορεῖται ἢ προαριδοκάπηλος :

Μετὰ πάσης τιμῆς :

Α. Νούσης, Ε. Γρυπίζης, Ἀλ. Γκουβέλης, Δημ. Τσίτσος, Περικλῆς Παπίγκιος, Δημ. Τιμῆς, Παῦλος Μπακούσης, Σπυρ. Δενδοῦλης, Εὐάγγ. Δενδοῦλης, Μιχ. Μαρτόπουλος, Δ. Λήτσης, Σπ. Γκίτσης, Νικ. Τσοῦτσης.

Η ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ

Ἀπὸ τοῦ φύλλου αὐτοῦ ἀρχίζομεν δημοσιεύοντες μελέτην τοῦ συγγραφέως * διὰ τὴν Βόρειον Ἠπειρον. Ὁ συγγραφεὺς * βαθεὺς γνώστης τοῦ ἀλυτρωτικοῦ ζητήματος πραγματεύεται μὲ εὐσυνείδητον ἀμεροληψίαν τὸ θέμα.

Ἐν τῇ ἐξελίξει τῶν ἱστορικῶν γεγονότων ὁ ἀναγνώστης θὰ ἴδῃ ὑπὸ ποίας συνθήκας ἐχάθη ἡ Βόρειος Ἠπειρος διὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς ὁποίας διετυπώθησαν τόσαι ἀμφιβολίαι καὶ ἡγέρθησαν τόσαι ἀμφισβητήσεις ὡς πρὸς τοὺς ὑπευθύνους τῆς Ἑθνικῆς ὀντως συμφορᾶς.

ΚΕΦ. Α'.

Η ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ 15ου ΑΙΩΝΟΣ

Ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἠπειρος, περιελαμβάνετο ἀπὸ τῆς ἀρχαιοτάτης ἐποχῆς ἡ Χώρα, ἡ ὁποία ὠρίζετο : Ἀπὸ Βορρᾶ ὑπὸ τῆς γραμμῆς ἐκβολῆς Ἀῶου ποταμοῦ (Βοργιούσα) — λίμνη Ὀχρίς, ἀπὸ Ἀνατολῶν ὑπὸ τῆς ὁροσειρᾶς Πίνδου, ἀπὸ Νότου ὑπὸ τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου καὶ ἀπὸ Δυσμῶν ὑπὸ τοῦ Ἰονίου πελάγους.

Κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἱστορικούς, οἱ κάτοικοι τῆς χώρας αὐτῆς ἦσαν ἀνέκαθεν ἑλληνικῆς ἐθνότητος, κατὰ μερικοὺς μάλιστα ἐξ αὐτῶν ἡ Ἑλλάς ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ἐκείνης, ἐξετείνετο ἀκόμη βορειότερον, μέχρι τῆς Ἰλλυρίας. Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἔφερεν εἰς τοὺς κόλπους τῆς δύο σπουδαία ἑλληνικὰ κέντρα : τὴν Λισσὸν (πλησίον τοῦ Ἀντιβάρεως) καὶ τὴν Ἐπίδαμνον (σημερινὸν Δυρράχιον). Πάντως εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ἀπὸ τοῦ 800 π. Χ. ἤρχισεν εἰς τὰ παράλια τῆς Ἠπειροῦ ἀποικισμὸς τῶν Κορινθίων, οἱ ὅποιοι ἔκτισαν σημαντικὰς πόλεις καὶ ὑπῆρξαν οἱ σπουδαιότεροι φορεῖς τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. Ὁ πολιτισμὸς οὗτος ἐπέξετάθη ἐφ' ὁλοκλήρου

τῆς Χώρας ὑπὸ τοῦ βασιλικοῦ οἴκου τῶν Αἰακιδῶν, εἰς τῶν ὁποίων — ὁ Βασιλεὺς Θαρύμπας — σπουδᾶς εἰς Ἀθήνας μετέφερε (429 π. Χ.) τὸν πολιτισμὸν τῆς πρωτευούσης τῆς Ἑλλάδος. Ἐκτοτε ἤρχισεν ὁ Ἰλλυρο-Ἠπειρωτικὸς ἀνταγωνισμὸς, ὁ ὁποῖος ἐξειλήχθη εἰς σημερινὸν Ἀλβανο-Ἠπειρωτικὸν τοιοῦτον.

Τὸν τέταρτον π. Χ. αἰῶνα, ἡ Ἠπειρος ὑφίσταται τὴν Μακεδονικὴν ἐπιρροήν, ἡ ὁποία ἀνεπτύχθη πολὺ καὶ ἐφθασε μέχρις ἐξαρτήσεως ἐπὶ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Κατὰ τοὺς ἀγῶνας, οἱ ὅποιοι ἐπικολούθησαν μετὰ τῶν Ρωμαίων καὶ Μακεδόνων, οἱ Ἠπειρώται ἐτάχθησαν μετὰ τῶν δευτέρων. Ὅταν ὁμῶς τῷ 168 π. Χ. ἐνίκηθησαν οἱ Μακεδόνες καὶ διελύθη τὸ Βασίλειόν των, οἱ Ρωμαῖοι εὗρον εὐκαιρίαν νὰ ἐκδικηθοῦν σκληρῶς τοὺς Ἠπειρώτας, διὰ τὴν ἐναντίον τῆς Ἰταλίας νικηφόρον ἐκστρατείαν τοῦ Βασιλέως αὐτῶν Πύρρου (280—274 π. Χ.). Κατόπιν ἀποφάσεως πολεμικοῦ δικαστηρίου, τὸ ὁποῖον συνέστησαν, κατέστρεψαν τελείως 70 πόλεις καὶ ἐπώλησαν ὡς δούλους 150.000 ἀνθρώπων βυθίσαντες τὴν χώραν εἰς τέλειον σκότος. Ὑπὸ τοὺς Ρωμαίους ἡ Ἠπειρος ἀπετέλεσε κατ' ἀρχὰς μέρος τῆς ἐπαρχίας Μακεδονίας, μετὰ δὲ τὴν ὑποταγὴν τῆς Ἑλλάδος ὑπῆχθη εἰς τὰς ἐπαρχίας Ἀχαΐας.

Μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας ἡ Ἠπειρος, ἀποτελοῦσα ἐπαρχίαν τῆς Βυζαντινῆς τοιαύτης, ὑπέστη παντοίας ἐπιδρομὰς καὶ καταστροφὰς ἀπὸ διαφόρους βαρβάρους φυλάς. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐβδόμου μ. Χ. αἰῶνος, ὑπέστη δῆλωσιν ὑπὸ τῶν Σλαύων ἀπὸ τοῦ 893 μέχρι τοῦ

1040 πολλάκις ἐπέδραμον καὶ ἐγκατεστάθησαν οἱ Βούλγαροι, ἐκδιωχθέντες, ὅμως πάντοτε ὑπὸ τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους, κατὰ τοὺς μεταξὺ Βυζαντινῶν καὶ Νορμανδῶν πολέμους (1081—1185), οἱ δεῦτεροι ἐπανειλημμένως κατέκτησαν τὴν Ἡπειρον κατεστρέψαντες τὰ Ἰωάννινα.

Μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς ἐλληνικῆς Αὐτοκρατορίας ὑπὸ τῶν Φράγγων (Δ. Σταυροφορίας) καὶ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν λαῶν τῆς Δύσεως εἰς τὰς Ἑλληνικὰς χώρας, ἡ Ἡπειρος ἀπετέλεσεν αὐτοτελὲς ἐλληνικὸν Κράτος ὑπὸ τὸ ὄνομα Δεσποτᾶτον τῆς Ἡπείρου ἢ Δεσποτᾶτον τῆς Ἑλλάδος (1204). Τοῦτο κατ' ἀρχὰς ἐξετείνετο ἀπὸ Δυρραχίου δι' Ὀχρίδος μέχρι Ναυπάκτου, εἶχε δὲ πρωτεύουσαν τὴν Ἄρταν κατόπιν ἐξετάθη μέχρις Ἀδριανουπόλεως καὶ προθύρων Κων)πόλεως, μὲ πρωτεύουσαν τὴν Θεσσαλονίκην (1222). Καταλυθέντος τῷ 1335 τοῦ Δεσποτάτου τῆς Ἡπείρου, αὕτη ἀπετέλεσε καὶ πάλιν ἐπαρχίαν τῆς βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας καὶ ὑπέστη ἐπιδρομὰς εἰς μὲν τὰς βορειοδυτικὰς ἐπαρχίας τῆς ὑπὸ τῶν Σέρβων καὶ Ἀλβανῶν, εἰς δὲ τὰ παράλια ὑπὸ τῶν Ἑνετῶν. Βραδύτερον καὶ διαδοχικῶς, ὀλόκληρος ἡ Ἡπειρος κατελήφθη ὑπὸ τῶν Τούρκων. (Τὰ Ἰωάννινα τῷ 1431).

ΚΕΦ. Β'.

Η ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ

Τῷ 1431 εἶχε περιέλθει εἰς χεῖρας τῶν Τούρκων ὀλόκληρος ἡ Ἡπειρος ἐκτὸς τοῦ Ἀκτίου, τῆς Βονίτης καὶ τοῦ Αὐλῶνος, τὰ ὁποῖα κατήχοντο ὑπὸ τῶν Ἑνετῶν. Οὗτοι βραδύτερον ἐνισχυόμενοι καὶ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κατέλαβον καὶ ἄλλα φρούρια, ὥστε λήγοντος τοῦ 15ου αἰῶνος νὰ εἶναι κύριοι τῆς Πάργας, τοῦ Βου-

θρωτοῦ, τῆς Χειμάρρας καὶ ἄλλων.

Κατ' ἀρχὰς οἱ Τούρκοι ἐσυνέχισαν τὴν Βυζαντινὴν διοίκησιν καὶ οἱ Ἕλληνες διετήρησαν τὰ προνόμια τῶν διοικητικῆς, οἰκομικῆς καὶ στρατιωτικῆς φύσεως (αὐτοδιοίκησιν, σεβασμὸν θρησκείας, γλώσσης καὶ περιουσίας, ἐλευθερίαν ἐκπαιδεύσεως, διατήρησιν τῶν ἄρματωλικῶν ἢ καπετανάτων, τοπικὴν ἀσφάλειαν κλπ.).

Αὐτὰ ἐγέναν ἐφ' ὅσον οἱ Τούρκοι ἦσαν ὀλίγοι. Βραδύτερον ὅμως, ἰδίως ἀπὸ τοῦ 17ου αἰῶνος ὁπότε οἱ Ἀλβανοὶ ἐτράπησαν ὁπρώς πρὸς τὸν Μουσουλμανισμόν καὶ τὸ Τουρκικὸν στοιχεῖον ἐπυκνώθη καὶ ἐπεξετάθη, οἱ Ἕλληνες ἀπεγυμνώθησαν ἀπὸ κάθε δύναμιν, κάθε δικαίωμα καὶ κάθε γεωργικὴν περιουσίαν, ὑπέστησαν δὲ μεγίστας καταπιέσεις. Τότε ἄλλοι ἐτράπησαν πρὸς τὸν Ἀρματωλικὸν βίον καὶ ἄλλοι μετέβησαν εἰς ξένας χώρας, ἐπιδιοθέντες εἰς τὸ ἐμπόριον.

Μερικαὶ περιοχαὶ αἱ ὁποῖαι ἦσαν ὄρειναι καὶ εὐρίσκοντο ἐπὶ ἀπροσίτων βράχων, ἐξηκολούθησαν τὴν πολεμικὴν τῶν ὀρεῶν, ἐνέπνεον τρόπον εἰς τοὺς πέριξ Ὀθωμανοὺς τοπάρχας, διετήρησαν τὰ προνόμια τῶν καὶ ἀπελάμβανον πλήρους αὐτονομίας, μὴ πληρύνουσαι εἰμὴ τὸν συνήθη φόρον τῶν ῥαγιαδῶν. Τοιαῦται ἦσαν τὸ Σοῦλι, ἡ Χειμάρρα, τὸ Γαρδίκι, τὸ Χόρμοβον.

Οἱ Ἡπειρώται, οἱ ὁποῖοι κατέφυγον εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ ἐπιδιοθοῦν εἰς τὸ ἐμπόριον, συνέδεσαν δι' ἐμπορικῶν σχέσεων τὰ Ἰωάννινα μετὰ τῶν κυριωτέρων ἀγορῶν τῆς Εὐρώπης, ἔδωσαν ἐξαιρετικὴν κίνησιν καὶ νέαν ζωὴν εἰς τὸ τοπικὸν ἐμπόριον τῆς Ἡπείρου καὶ ἐγέναν ἀφορμὴ, μεγίστου πλουτισμοῦ τῆς πατρίδος τῶν Ἡπειρωτῶν, ἐπη-

κολούθησεν ἐξαιρετικὴ πνευματικὴ ἀνθίσις, περὶ τῆς ὁποίας θὰ ὁμιλήσωμεν κατωτέρω.

Ἐνῶ λοιπὸν κατὰ τὸν 17ον καὶ 18ον αἰῶνα ἡ Ἡπειρος εὐημέρει καὶ εἶχε μεταβληθῇ εἰς πνευματικὴν καὶ ἐθνικὴν ἐστίαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἐνεφανίσθη ὁ Ἀλῆ—Πασσᾶς Τεπελενλῆς ἡ σκοτεινότερα αὐτὴ ἐνσάρκωσις τοῦ κυριαρχούντος τότε πρωτογόνου εἰς ἀγριότητα πνεύματος. Οὗτος ἐγκαθίδρυθης εἰς τὴν τοπαρχίαν τῆς Ἡπείρου τῷ 1788, ἤρχισε τὸ ἔργον τοῦ βιαίου ἐκτουρκισμοῦ αὐτῆς, ἀφανίζων εἰς τὴν φωτιὰν καὶ τὸ αἷμα τὴν σχετικὴν ἀνεξαρτησίαν, τῆς ὁποίας ἀπὸ ἐτῶν ἀπελάμβανεν ἡ ἐλληνικὴ γωνία. Μετέβαλε τὰς Ἐκκλησίας εἰς τζαμιά καὶ ἀνάκτορα, ἐκλείσε τὰ σχολεῖα. Ὁ Γάλλος ἱστορικὸς καὶ ταξειδιώτης Πουκεβίλ, ἔγραφε τότε μὲ ἀπειρον θλίψιν ὅτι ἡ χώρα, ἡ ὁποία ἔδωκε σπουδαίους γεωγράφους, μαθηματικοὺς καὶ ἀνθρώπους τῶν γραμμάτων, ἐβυθίσθη εἰς τὸ σκότος τῆς ἀλβανικῆς δουλείας.

Ὁ Ἀλῆς ἐπεδίωξε μὲ μανίαν, τῇ συγκαταθέσει καὶ τῆς Πύλης, τὴν κατάργησιν τῆς αὐτοδιοικήσεως τῶν ἐλληνικῶν ὀρεινῶν περιοχῶν. Δὲν ἐπέτυχεν ὅμως αὐτὴν, παρὰ μετὰ πολυετεῖς σκληροτάτους ἀγῶνας, κατὰ τοὺς ὁποίους οἱ ἡρωικοὶ Ἡπειρώται ἀπέδειξαν κατὰ τὸν κατηγορηματικώτερον τρόπον, τὴν βαθεῖαν ἐλληνικὴν τῶν συνείδησιν.

Μετὰ τὴν ἐξόντωσιν τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ (1822), ἡ Ἡπειρος ἐβυθίσθη εἰς μεγάλην ἀναρχίαν καὶ ὑπέστη πολλὰς ἐπιδρομὰς ἀπὸ ἀλβανικὰς στίφης, τὰ ὁποῖα περιερχόμενα τὴν χώραν ἐπεδίδοντο εἰς ἀρπαγὰς καὶ λεηλασίας. Βραδύτερον ἐπεβλήθη, ἡ τάξις καὶ οἱ

Ἡπειρώται ἠδυνήθησαν νὰ ἐπιδιοθοῦν ἡσυχοὶ εἰς τὰ ἔργα τῶν, μετὰ μεγίστης μὲν δραστηριότητος καλῶν λειργούντων τὴν θρησκευτικὴν καὶ ἐθνικὴν τῶν συνείδησιν, μετ' ἀπαύστου δὲ ἐπιμονῆς ἐπιδιδόνων τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν.

Ἐπὶ τέλους ἀνέτειλε καὶ διὰ τοὺς Ἡπειρώτας ἀκτὶς ἐλπίδος τῷ 1878. Τὸ μετὰ τὸν Ρωσο—Τουρκικὸν πόλεμον Συνέδριον τῶν μεγάλων Δυνάμεων τῆς Εὐρώπης, τὸ ὁποῖον συνήλθεν εἰς τὸ Βερολῖνον τὸν Ἰούλιον τοῦ 1878, ἀπεφάσισε τὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα παραχώρησιν τῆς Θεσσαλίας καὶ Ἡπείρου μέχρι τοῦ ποταμοῦ Θυάμιδος (Καλαμᾶ), ἀλλὰ τοῦτο μόνον εἰς τὰ χαρτιά... Ἐνῶ λοιπὸν εἰς τὴν Βουλγαρίαν ἐπετρέπετο αὐθαίρετος καὶ παρὰ τὴν ἀνωτέρω συνθήκην ἐπέκτασις, εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν ἐπετράπη ἡ κατάληψις τῶν διὰ τῆς συνθήκης αὐτῆς παραχωρουμένων ἐδαφῶν. Τοῦτο διότι ἀντέδρων σφοδρῶς ἡ Αὐστρία καὶ ἡ Ἰταλία, διὰ λόγους τοὺς ὁποίους θὰ ἴδωμεν εἰς τὸ κεφάλαιον «Πῶς ἐδημιουργήθη ἡ Ἀλβανία». Μετὰ τριετὴ ἀγωνιώδη ἐξασιν καὶ ἀνησυχίαν τοῦ ἐλληνικοῦ ἔθνους κατορθώθη (Μάϊος 1881) νὰ καταληφθοῦν πρᾶξικοπηματικῶς ἡ Θεσσαλία καὶ ἐκ τῆς Ἡπείρου ἡ Ἄρτα. Ὁ Πρέσβυς τῆς Γαλλίας ντὲ Μουὶ πολὺ δικαίως καὶ προβλεπτικῶς ἔγραφε τότε: «Ἡ κατάστασις τῆς Ἡπείρου παραμένει σκοτεινὴ καὶ πολύπλοκος. Παρουσιάζει ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς, βαθύτατον σκότος εἰς τὸν ἐπερχόμενον αἰῶνα».

(Συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

ΕΝΑΣ ΥΜΝΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΦΑΓΙΑΣΘΕΙΣΑΝ ΗΠΕΙΡΟΝ Η ΔΥΣΤΥΧΙΣΜΕΝΗ ΗΠΕΙΡΟΣ

ΤΟΥ RENÉ RYAUX

«Εκδίδων εἰς βιβλίον τὰ τηλεγραφήματα καὶ τὰς ἀνταποκρίσεις μου πρὸς τὸν Temps, τὰς ἀποσταλείσας τὸν Μάϊον τοῦ 1913, ἠθέλησα μόνον νὰ καταλίπω μαρτυρίαν, ἀπλήν, ἀλλὰ συγκινητικὴν μαρτυρίαν, τοῦ ὅτι εἶδον ἐν Ἡπειρῷ κατὰ τὴν βραχείαν ἐκεῖ περιοδείαν μου. Ἐκτοτε ἄλλος καὶ ἰδίως ὁ κ. C. H. Veilay καὶ ὁ φίλος μου de Jessen ἐπιστοποίησαν τὰ αὐτὰ καὶ πιστεύω ὅτι ὅλος ὁ κόσμος ἐξαίρεσει τῶν πρέσβων τῶν ἐπιφορτισμένων νὰ λύσωσι τὸ ζήτημα τῶν συνόρων τῆς Ἡπείρου καὶ τῆς Ἀλβανίας, γνωρίζει ὅτι ἡ Ἡπειρος εἶναι Ἑλληνική!»

Η ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

Κέρκυρα 1 Μαΐου 1913

Χθὲς 30 Ἀπριλίου οἱ τελευταῖοι τῶν Ἡπειρωτῶν ἀνεχώρησαν ἐκ Κερκύρας ἐπιστρέφοντες εἰς τὰ χωρία τῶν τῆς ἐναντι παραλίας, ἀφ' ὅτου ἡ Ἀλβανικὴ ἀγριότης τοὺς εἶχεν ἐκδιώξει τὸν παρελθόντα Νοέμβριον.

Ἦλθον 10.000 ἐδῶ εἰς τὴν λατρευτὴν νῆσον ταύτην, ποῦ τὰ ρόδα καὶ αἱ ἀνθισμέναι πορτοκαλλεαὶ τὴν κάμνουν σήμερον ἕνα τῶν ἀνθρωπίνων παραδείσων. Ἡ ἔξοδος ἐκείνη τῶν Ἡπειρωτῶν ἦτον ἀξία θρήνου.

Οἱ Ἀλβανοὶ καὶ οἱ Τοῦρκοι εἶχον καύσει τὰς οἰκίας τῶν καὶ ἐχρειάσθη ὅλη ἡ ἀφοσίωσις τῶν Ἑλλήνων ἀδελφῶν αὐτῶν τῆς Κερκύρας καὶ ὅλης τῆς Ἑλλάδος πρὸς ἀνακούφισιν τῆς δυστυχίας τῶν. Ὁ δῆμος, ἡ Κυβέρνησις, οἱ

ἰδιῶται προσήλθον ἄρωγοὶ τοὺς ἔδωκαν πρὸς διατροφήν ἐπίδομα πεντήκοντα λεπτῶν ἡμερησίως καὶ οὕτω ἔζησαν ὅπως δὴποτε.

Κατόπιν ἐπῆλθεν ἡ ἄλωσις τῶν Ἰωαννίνων, ἣν ἐπηκολούθησεν ἡ τοῦ Ἀργυροκάστρου καὶ τοῦ Δελβίνου. Ἀπὸ τότε μεγάλη ἐλπίς εἰσέδυσε εἰς τὴν καρδίαν τῶν. Ἐκτοτε ἡ Ἑλληνικὴ πατρίς εἶχεν ἀνασχηματισθῇ.

Ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς κυσνολεύκου σημαίας ἐπανεκτὼν τὰς κώμας τῶν, τὴν Πάργαν, τὴν Σένιτσαν, τὴν Νιβίτσαν, (ὑπάρχουν εἴκοσι πέντε τοιαῦται κατὰ μῆκος τῆς παραλίας τοῦ στενοῦ τῆς Κερκύρας, ἅς οἱ χωρικοὶ Ἡπειρωτῶται ἐδέησε νὰ ἐγκαταλείψουν πρὸ τῆς Ἀλβανικῆς ἀπειλῆς) Ἡ νίκη τῶν ὅπλων τοῦ Διαδόχου ἀπέδιδεν εἰς αὐτοὺς τὰς ἐστίας τῶν, ἐς αἰὶ ἀπαλλαγείσας, ἡλιπίζον, τῶν προτέρων δεινῶν.

Εἶδα τοὺς τελευταίους τῶν ἐξορίστων τούτων ν' ἀποβιβάζωνται εἰς Ἀγίους Σαράντα. Ὁ μικρὸς λιμὴν, ποῦ συνήθως κοιμᾶται εἰς ἡλιακὴν ἐξάτμισιν εἰς τοὺς πόδας λόφων ἐλαιοφύτων, ἔχει νῦν πυρετώδη ζωηρότητα. Κατὰ ἑκατοντάδας οἱ ἡμίονοι καὶ οἱ ὄνοι ἀνέρχονται τὴν λευκάζουσαν ὁδὸν τὴν ἄγουσαν πρὸς τὸ Δέλβινον καὶ τὸ Ἀργυρόκαστρον πρὸς ἐπισιτισμὸν τοῦ στρατοῦ καὶ τῶν κατοίκων, εἰς τὰ κτίρια, ποῦ αἱ ὀβίδες τοῦ βομβαρδισμοῦ, ἐξεκοίλιασαν, οἱ σάκκοι τοῦ σίτου ὑψώνονται εἰς σωρούς καὶ ὁ περίβολος τῆς Παλαιᾶς Βυζαντινῆς πόλεως τοῦ Ὀγχέσμου μὲ τοὺς ἐννέα τετραγώνους πύργους τῆς μυρμηκιδᾶ ἀπὸ ἐργάτας καὶ ἐκφορτωτάς. Ὁλος ὁ κόσ-

μος ἀπετίναξε τὴν συνήθη του νάρκην. Φαίνεται ὅτι μεγάλη τις ἰδέα, ἡ Μεγάλῃ Ἑλληνικῇ Ἰδέᾳ, τοὺς ἐμψυχώνει. Ἐξέλιπεν ἐπὶ τέλους ὁ ἐφιάλτης. Οἱ Ἡπειρωτῶται θὰ πραγματοποιήσουν τὸ ὄνειρον τῶν παρελθουσῶν καὶ τῶν σημερινῶν γενεῶν : τὴν ἔνωσιν μὲ τὴν Ἑλλάδα, τὴν πραγματικὴν καὶ ἀπὸ καρδίας πατρίδα τῶν.

Ἡ προσάρτησις τῶν εἰς μίαν τεχνικὴν Ἀλβανίαν, ἀφ' ἧς ὅλα, γλῶσσα, θρησκεία, πολιτισμὸς τοὺς χωρίζουν, θ' ἀπετέλει ἀπιθανοφανῆ τινα ἐπιβολήν. Ὅλοι αὐ-

τοὶ οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου Ἁγίου Βασίλειος μέχρι τοῦ Ἀκρωτηρίου Ἁγίου Ἰωάννης εἶνε Ἕλληνες : καὶ ἐκεῖνοι, ποῦ ἐγὼ εἶδα συγγενεῖς Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν τῆς Κερκύρας, τῶν Πατρῶν, τῶν Ἀθηνῶν, δὲν ἐπιτρέπουσι κἂν εἰς ἑαυτοὺς ν' ἀμφιβάλλωσιν ἐπὶ στιγμὴν ὡς πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς Εὐρώπης. Ἐπιστρέφουσιν εἰς τὴν Ἡπειρον πεπεισμένοι περὶ τοῦ θριάμβου ἑνὸς ἀγῶνος, δι' ὃν πολλὰ ὑπέφεραν.

(Συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

Βορειοηπειρωτικὴ ἀντιπροσωπεία ἐν Λονδίῳ, ὅτε μετὰ συζήτησιν ἀπεφασίζετο ὑπὸ τῶν Μεγάλων Δυνάμεων ἡ ἐκχώρησις τῆς Β. Ἡπείρου εἰς Ἀλβανίαν καὶ ἐπεδίδετο ἡ πρὸς τὴν Ἑλλάδα σχετικὴ διακοίνωσις.

Ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ καθήμενοι : Ἰ. Μπένιος (Πρεμετή), Β. Ζούστης (Ἀργυρόκαστρον), Π. Ζάππας (Τεπελένι).

Ἐξ ὀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ. Ὀρθοὶ : Θ. Μπαμίχας (Δέλβινον), Ἀθ. Γκίκας (Χειμάρρα), Ν. Βλάσης (Χειμάρρα).

Ἐν Λονδίῳ τῇ 12 Ἰουλίου 1913

ΠΡΟΦΗΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ

Τοῦ κ. Γ. Κ. ΚΑΛΥΒΟΠΟΥΛΟΥ

«Θά ἔλθῃ καιρὸς πού οἱ Ρωμηοὶ θά τρώγωνται ἀναμεταξύ των.
Ἐγὼ συστήνω ὁμόνοιαν καὶ ἀγάπην».

Στὸ 7ο τεῦχος τῆς «Β. Ἡπειροῦ» ὁ κ. Κ. Φαλτάιτς ἔγραψε μερικά λόγια γιὰ τὸν Ἅγιο Κοσμᾶ καὶ συνιστοῦσε τὴν συλλογὴν στοιχείων γύρω ἀπὸ τὸ πέρασμα τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ ἀπὸ τὴν Ἡπειρο. Οὐ μῆθηκα ἀμέσως τὸν ἀδελφόν μου. Αὐτὸς ἐμάζεψε ἀρκετὰς προφητείας τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ ἀπὸ τὸ 1912, στίς ἀρχὰς τοῦ 1914 ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν πού ἔκαμεν ὁ René Ryaux στὴ Βόρειο Ἡπειρο, μού ἔγραψε ἓνα γράμμα — ἤμουν τότε στὴν Πόλη—καὶ μού ἔλεγε νὰ φύγω ἀπὸ τὴν Πόλη γιατί κατὰ τὰ λεγόμενα τοῦ René Ryaux, πού τὸν εἶχε ἐπισκεφθεῖ ὡς ἀντιπρόσωπος τῶν χωριῶν τῆς Δροπόλεως θά γίνονταν Γενικὸς πόλεμος. Καὶ ἐπειδὴ οἱ προφητείες τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ ἔλεγαν πὼς στὴν Πόλη θά πλέῃ μέσα στὸ αἷμα, πού θά χυθῇ καὶ δαμάλι ἀκόμα, ἔπρεπε νὰ φύγω γιὰ νὰ μὴ βρεθῶ μέσα σὲ τέτοια σφαγὴ. Ἡ προφητεία δὲν ἀλήθευε ἀκόμη, ἀλλὰ ἐγὼ θυμῆθηκα σὰν διάβασα τὸ ἄρθρο τοῦ Φαλτάιτς, πὼς ὁ ἀδελφός μου θά ἔχῃ ὕλικό γιὰ τὸν Ἅγιο Κοσμᾶ καὶ τοῦ ἔγραψα. Καὶ πραγματικά μού ἔστειλε ὁλόκληρο βιβλίο, πραγματεία μεγάλη, γιατί εἶχε τὴν τόλμην νὰ σχολιάσῃ τίς προφητείες σύμφωνα μὲ τίς πληροφορίες πού κατῴρθεσε νὰ μαζέψῃ ἀπὸ τοὺς γεροντότερους.

Τὴν πραγματεία αὐτὴ τὴ στέλνω στὴ «Βόρειο Ἡπειρο» μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θά θελήσῃ νὰ τὴν δημοσιεύσῃ.

Ἰσως παραξευεντήτε γιατί ὁ ἀδελφός μου μάζεψε αὐτὰς τίς προφητείας. Τὴν ἀπορία σας βέβαια αὐτὴ θά προσπαθῶ νὰ σᾶς τὴν λύσω.

Ὅπως γνωρίζετε μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Πόλης διάφοροι θρύλοι κυκλοφόρησαν στὸν Ἑλληνικὸ λαὸ γιὰ νὰ μὴ χάσουν οἱ Ἕλληνες τὸ φρόνημα καὶ τὴν ἐλπίδα πὼς θάρρῃ ἡμέρα πού θά ξαναγεννηθῇ τὸ Ἑλληνικὸ ἔθνος. Τέτοιοι θρύλοι εἶναι ὁ θρύλος τοῦ μαρμαρωμένου Βασιλῆα καὶ ὁ θρύλος τῆς λειτουργίας τῆς Ἁγίας Σοφίας. Ἀργότερα γιὰ νὰ ἀναπτέρωσιν τὸ φρόνημα διέδωκαν τίς προφητείας τοῦ Ἀγαθαγγέλου. Ἀλλὰ καὶ οἱ ὁμιλίες τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ καὶ οἱ προφητείες του ἀναπτέρωσαν ἀκόμη περισσότερο τὸ φρόνημα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ἐρρίζωσαν τὴν ἐλπίδα πὼς θά ἀναστήθῃ τὸ ἔθνος.

Ὑστερα ἀπὸ αὐτὰ, φυσικό, ἦταν κατὰ τὸ Βαλκανικὸ πόλεμο ὅσοι εἶχαν τὸ ἔθνικὸ αἶσθημα βαθιά ριζωμένο ζητοῦσαν ἄρ

χίτερα νὰ ἱκανοποιήσουν τὴν ψυχὴ τους μὲ εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα βγαλμένα ἀπὸ προφητείας. Δὲν ἦταν μονάχα ὁ ἀδελφός μου πού ἔπαθε αὐτό, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πολλοὶ καὶ αὐτὸς ὁ ἐνθουάστουρας τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς, ὁ Σμύρνης Χρυσόστομος. Ἦταν διωγμένος ἀπὸ τὸ Βαλὴ τῆς Σμύρνης κατὰ τὸ διάστημα τοῦ Γενικοῦ πολέμου καὶ βρισκόταν στὴν πόλιν. Ἐπεσε καὶ αὐτὸς μὲ τίς προφητείες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ μὲ πεποίθησιν ἔλεγε στοὺς φίλους του πὼς ἦλθε ἡ στιγμὴ πού θά λευτερωθῇ ἡ Πόλη ἀπὸ τὸν Τουρκικὸ ζυγὸ καὶ θά ἀληθῆσῃ ἡ προφητεία τοῦ Ἡσαΐα. Ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὴν ἀποκάλυψιν ζητοῦσε νὰ ἀποδείξῃ τὰ λεγόμενά του. Θυμοῦμαι πού πολλές βραδιὲς ἐμάζεψε σὲ διάφορα σπίτια τοὺς φίλους του καὶ πολλοὺς δασκάλους καὶ μὲ τίς ὥρες ζητοῦσε μὲ τὴν ἐξήγησιν τῶν προφητειῶν νὰ μᾶς δώσῃ θάρρος διότι ἔλαβα καὶ ἐγὼ μέρος σὲ τέτοιες συγκεντρώσεις καὶ νὰ μᾶς ἀναπτέρωσιν τὸ φρόνημα. Νομίζω ὅτι ἡ δημοσίευσιν τῆς πραγματείας αὐτῆς θά δώσῃ κάποιο θάρρος στοὺς ἀπαισιόδοξους γιὰ τὴν μελλοντικὴν μας ἔθνικὴν ἐξέλιξιν καὶ μάλιστα θάρρος στοὺς ἀπελπισμένους πατριῶτες μας.

Ἐθεώρησα καλὸ νὰ γράψω αὐτὰ τὰ λόγια σὰν πρόλογο στὴν πραγματεία αὐτὴ.

Μ. Κ. ΚΑΛΥΒΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ ἄλωσις τῆς Πόλης δὲν ἀπεθάρρυνε τοὺς Ἕλληνες. Ὁ θρύλος τῆς ἄλωσης μὲ τὸ «πάλιν με χρόνια, με καιροὺς, πάλιν δικὰ μας θᾶναι» καὶ ὁ μῦθος τοῦ μαρμαρωμένου βασιλῆα, ἔδωσαν θάρρος καὶ ἐλπίδα εἰς αὐτοὺς καὶ ἐτόνωσαν τὴν ψυχὴν των καὶ τὸ ἐθνικὸν φρόνημά των. Ἐδωσαν μεγάλην ψυχικὴν καὶ ἠθικὴν ἐνίσχυσιν εἰς αὐτοὺς, ὥστε τὰ δεινὰ πού ὑπέφερον ἀπὸ τοὺς κατακτητὰς νὰ φαίνονται εἰς αὐτοὺς ἐλαφρότερα καὶ νὰ τὰ ὑποφέρουν ἀγογγύστως, διότι εἶχαν πάντοτε τὴν ἐλπίδα ὅτι «πάλιν, με χρόνια, με καιροὺς, πάλιν δικὰ μας θᾶναι».

Κατὰ τὸ μακρὸν χρονικὸν διάστημα τῆς δουλείας, ἡ πενία, ἡ δυστυχία, ἡ ἀθλιότης εἶχον φθάσει εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμόν. Ἡ πίεσις ἦτο τοιαύτη ὥστε πολλοὶ μὴ δυνάμενοι νὰ ἀνθέξουν εἰς αὐτὴν ἐξισλαμίζοντο διότι εἶχον φθάσει εἰς ἀπόγνωσιν. Ὁ ἐξισλαμισμὸς φυσικὰ ἐγινε περισσότερον διὰ τῆς βίας παρὰ ἐκουσίως. Ὀλόκληροι περιοχαὶ ἐξισλαμίσθησαν εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Εὐρώπην. Αἱ περιοχαὶ τῆς Ἀλβανίας καὶ τῆς Βοσνίας ἐξισλαμίσθησαν σχεδὸν ὁλόκληροι.

Φυσικὰ ἡ πλειονότης τῶν σημερινῶν Τούρκων ἀνήκει εἰς τοὺς ἐξισλαμισθέντας. Ὀλίγιστα ἔχνη τῆς Τουρκικῆς φυλῆς, πού ἦλθον ἀπὸ τὸ Τουρκεστὰν σώζονται. Οἱ σημερινοὶ Τούρκοι εἶναι οἱ πλεῖστοι ἐξισλαμισθέντες Ἕλληνες.

Πολλοὶ ἄνδρες μορφωμένοι καὶ μάλιστα ἱερωμένοι ἐπροσπάθησαν μὲ τὴν διδασκαλίαν των νὰ σώσουν τοὺς χριστιανοὺς ἀπὸ τὸν ἐξισλαμισμὸν. Συνιστοῦσαν εἰς τὸν λαὸν ὑπομονὴν καὶ καρτερίαν εἰς τὰ δεινὰ τῆς σκλαβιάς καὶ πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν τούτων εἰς ἦτο καὶ ὁ Ἅγιος Κοσμᾶς, ὁ Αἰτωλός.

Τὰ τοῦ βίου τοῦ Ἁγίου τούτου ἄνδρὸς δύναται νὰ ἴδῃ τις εἰς τὰς δημοσιευθείσας βιογραφίας του ὑπὸ διαφόρων.

Ὁ Ἅγιος Κοσμᾶς ἔμεινεν ἐπὶ πολὺν χρόνον εἰς τὸ Ἅγιον ὄρος μελετῶν καὶ προσευχόμενος. Τὰ δεινοπαθήματα τῶν ἀδελφῶν χριστιανῶν συνεκίνησαν βαθύτατα τὴν ἁγίαν αὐτοῦ ψυχὴν καὶ διὰ τοῦτο ἀφῆκε τὰ ἐρημητήρια τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ ἤρχισε τὴν περιδείαν του ἀπὸ χωρίου εἰς χωρίον διδάσκων τὸν λαόν. Περιώδευσε τὰ χωρία τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἡπείρου καὶ ἔφθασε μέχρι Βερατίου.

Κατὰ τὴν περιδείαν του συνω

δεύετο ἀπὸ πεντηκοντάδα κληρικῶν καὶ ἀπὸ ἄπειρον πλῆθος λαοῦ. Εἰς τὸν τόπον δὲ ὅπου ἐδίδασκεν ἔστηνε ξύλινον σταυρὸν, τὸν ὁποῖον οἱ μεταγενέστεροι ἀντικατέστησαν μὲ σταυρὸν ἐκ λίθων, πού τὸν ὀνομάζουν εἰκόνισμα.

Πρῶτον μέλημα τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ ἦτο νὰ προτρέπῃ τοὺς χριστιανούς εἰς τὴν ἰδρυσιν καὶ διατήρησιν σχολείων καὶ ὅπως λέγουν ἰδρυσε 200 καὶ πλέον σχολεῖα. Κατόπιν ἐφρόντισεν νὰ κάμνῃ ἠθικὴν διδασκαλίαν, διότι ἠθέλει ἠθικὴν καὶ ἐνάρετον κοινωνίαν. Ἐστήριζεν ἀκόμη διὰ τῆς διδασκαλίας του τοὺς ἀνθρώπους εἰς εἰς τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων καταφερόμενος πολὺ κατὰ τοῦ παπισμοῦ.

Διὰ τὰ δεινὰ τῶν χριστιανῶν ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ἔλεγεν ὅτι ἦσαν ἐφήμερα καὶ προσωρινὰ καὶ ὅτι θά ἀνατεῖλουν καὶ ἡμέραι εὐτυχέστεραι. Ἡ ψυχὴ τότε τοῦ Ἁγίου ἐφέρετο εἰς ἐκστάσεις καὶ ὥραμα τίζετο. Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ἐπροφῇ τευε.

Αἱ προφητεῖαι του δύναται νὰ διαιρεθοῦν 1) Εἰς προφητείας περὶ τῶν διαφόρων ἐφευρέσεων, 2) Εἰς προφητείας περὶ τῆς τύχης τῶν χριστιανῶν καὶ ἰδιαίτερος ἐνὸς ἐκάστου τόπου, ὅπου αὐτὸς ἐδίδασκεν καὶ 3) εἰς προφητείας περὶ τῆς γενικῆς καταστάσεως τοῦ κόσμου καὶ τοῦ γενικοῦ πολέμου.

Εἰς τὸ χωρίον Βουλιαράτες τῆς Δροπόλεως τοῦ νομοῦ Ἀργυροκάστρου ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ἐδίδαξε κατὰ τὸ 1777. Ἀπὸ τὸ στόμα τῶν γεροντοτέρων Βουλιαρατινῶν κατῴρθεσε νὰ μαζεύσω κατὰ τὸ 1912 μέχρι τοῦ 1914 διαφόρους προφητείας, τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ, τὰς ὁποίας καὶ θά σᾶς γράψω.

Ἡ ταξιδέτησις δὲ τῶν προφητειῶν τούτων ἐγινε εἰς τὴν Δερβιτσάνην τῆς Δροπόλεως κατὰ τὸ 1935. Δὲν κατέγραψα μόνον ξηρὰς τὰς προφητείας, ἀλλὰ προσπάθη

σα νὰ γράψω καὶ διαφόρους ἄλλας πληροφορίες, τὰς ὁποίας συλλέξα καὶ κρίσεις ἐπὶ τῶν προφητειῶν κατὰ τὴν ἰδικὴν μου ἀντίληψιν. Εὐχῆς ἔργον θὰ ᾔτο νὰ μιθοῦν καὶ ἄλλοι τὸ ἔργον μου καὶ συμβάλουν εἰς τὴν ἐξιστόρησιν τῶν διαφόρων πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας ἡδύνατο νὰ συλλέξουν ἀπὸ τὰ διάφορα χωρία.

Αἱ προφητεῖαι τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ περὶ τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ.

Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ἤρχισε τὸ κήρυγμά του ἀθόρυβα. Ἀλλὰ τόσον πολὺ ἐσαγηνεύθησαν οἱ ἄκροαταὶ τοῦ ἀπὸ τὰς ὁμιλίαις του καὶ τὴν διδασκίαν του, ὥστε μετὰ δυσκολίας ἀπεμακρύνοντο ἀπὸ αὐτόν.

Ἡ φήμη του πολὺ ταχέως διεδόθη εἰς ὅλην τὴν Ἡπειρον. Ἐτρεχον καὶ ἀπὸ τὰ πλέον ἀπομεμακρυσμένα μέρη ἄνδρες, γυναῖκες, καὶ παιδιὰ διὰ νὰ ἀκούσουν τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἁγίου καὶ νὰ πάρουν τὴν εὐλογίαν του. Κάθε φορὰ τὸν συνώδευαν περισσότεροι ἀπὸ 50 κληρικοί. Καὶ ἂν μερικοὶ ἤναρχοι καὶ ἄλλοι ἐπιστρέψουν εἰς τὰς θέσεις των, δηλαδὴ εἰς τὰ μοναστήρια, ὅπου ἔμενον, εἰς τὰς Κοινοτήτας, ὅπου ἦσαν ἐφημέριοι ἢ εἰς τὰ σχολεῖα, ὅπου προσέφερον ὑπηρεσίαν ὡς διδάσκαλοι, ἄλλοι κατελάμβανον τὴν θέσιν τῶν πρώτων. Ἐκτὸς τῶν κληρικῶν συνώδευεν αὐτόν ἀπὸ χωρίου εἰς χωρίον ἄπειρον πλῆθος λαοῦ. Πολλοὶ καὶ Μουσουλμᾶνοι ἐλάμβανον μέρος εἰς τὴν συνοδείαν τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ.

Ὅταν ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ἐφθασεν εἰς τὸ παρὰ τὸν Ἀῶν ποταμὸν χωρίον Τεπελένι πλῆθος λαοῦ τὸν ὑπεδέχθη. Μέσα εἰς αὐτὸ τὸ πλῆθος ἦσαν πολλάκις Μουσουλμᾶνοι. Ἀνάμεσα εἰς αὐτὸ τὸ πλῆθος ἦτο καὶ ἡ Μουσουλμανὶς Χάμκω μετὸν υἱὸν τῆς τὸν Ἀλῆ. Κανένα θρησκευτικὸν αἶσθημα δὲν ὑπῆρ-

χεν εἰς τὴν ψυχὴν τῆς Χάμκως. Ἀνακατεύθηκε μέσα εἰς τὸ πλῆθος ἐκεῖνο χάριν περιεργείας, ὠθοῦντες καὶ ὠθούμενοι εὐρέθησαν καὶ ποια στιγμή καὶ οἱ δύο ἐνώπιον τοῦ ἁγίου. Ἡ Χάμκω ἔβλεπε τὰ παιδιὰ τῶν χριστιανῶν νὰ κύπτουν μετὰ εὐλάβειαν πρὸ τοῦ ἁγίου καὶ νὰ λαμβάνουν τὴν εὐλογίαν του. Ἐκοίταξε τότε καὶ αὐτὴ ἡλίθως τὸν Ἀλῆ, τὸν υἱὸν τῆς.

Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ἀπὸ πολλῶν ὥραν ἠσθάνετο μίαν ψυχικὴν ταραχήν, μίαν δυσθυμίαν. Καὶ ὁ ἱδιος δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβῃ τί τοῦ συνέβαινε. Τὸ βλέμμα τοῦ τὸ ἀγαθὸν συνηντήθη μετὰ τὴν πονηρὰ καὶ αἰμοβόρᾳ βλέμματα τῆς Χάμκως καὶ τοῦ Ἀλῆ. Διείδεν ἁμέσως τὸν τύραννον τῶν Ἰωαννίνων, τοὺς καταστροφεῖς τοῦ Χορμόβου, τὸν δῆμιον τῆς Βασιλικῆς καὶ τόσων ἄλλων ἀθῶνων χριστιανῶν καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν Χάμκω εἶπεν: «Ὁ Ἀλῆς θὰ γίνῃ Πασᾶς καὶ Βεζύρης στὰ Γιάννενα».

Ἡ Χάμκω καὶ ὁ Ἀλῆς ὅταν ἠκούσαν τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ ἁγίου ἐχάρησαν πολὺ. Τὰ ἀρπακτικὰ τῶν μάτια ἐλαμπύρισαν. Ὁ Ἀλῆς θὰ ἐγένετο Πασᾶς, βεζύρης, πανίσχυρος ἄνθρωπος καὶ θὰ διοικούσε τὰ Γιάννενα.

Θὰ ἐμάζευε χρήματα καὶ θὰ εἶχε πλούτη μεγάλα καὶ θησαυροὺς βασιλικούς. Ἐχαίρετο διὰ τὴν ὥραίαν τύχην, πού τὸν ἐπερίμενε. «Ὁ Ἀλῆ Πασᾶς θὰ πάῃ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν μετὰ κόκκιναν γένειαν». Εἶπε καὶ πάλιν ὁ ἅγιος καὶ ἀπεμακρύνθη γρήγορα ἀπ' ἐκεῖ. Ἐφυγε τότε καὶ ἡ Χάμκω μετὸν Ἀλῆ.

Ὅταν ὁ Ἀλῆ Πασᾶς ἐγένετο Βεζύρης εἰς τὰ Ἰωάννινα ἐνεθυμήθη τὰς προφητείας τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ. Καὶ διὰ τὴν πρώτην δὲν εἶχε ἀμφιβολία, διότι ἐπηλήθευσεν. Ἡ θέλησιν ὅμως νὰ μάθῃ λεπτομερεῖας καὶ περὶ τῆς ἄλλης προφητείας τῆς δευτέρας, περὶ τῆς μεταβάσε-

ἘΝΑ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΟΡΟΘΕΤΙΚΟΝ ΕΓΓΡΑΦΟΝ ΤΟΥ 19' ΑΙΩΝΟΣ

Τοῦ κ. ΒΑΣ. ΜΠΑΡΑ

«Σελίμ-μπέης Κόκκας ζαντὲς ἀφέντης μας»
Ἔτος 1800 Αὐγούστου πρώτη

Κάνομε θύμησι ἑμεῖς τὰ δύο χωριά, Δροβιανίτες κάτω μαχαλᾶς καὶ Ἀπάνω Λεσινίτζα καὶ τὰ δύο τὰ χωριά, εἶχαμαν ἀκύνταχτο τὸ σύνορό μας ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ μερχοῦμ (1) Μουσταφᾶ πασᾶ Κόκκα, ὅπου τὸ εἶχαμαν κυττάξῃ καὶ ὅπου τὸ εἶχαμαν βάλῃ τὸ σύνορον, ἕως τὴν σήμερα δὲν τὸ εἶχαμαν κυττάξῃ. Πάγισαμεν καὶ ἐπαρακαλέσαμεν τὸν ἀφέντη μας τὸν πολυχρονεμένον Σελίμ μπέγη καὶ τοῦ εἶπαμαν πῶς ἀπὸ τὴν ἡμέραν ὅπου τὸ εἶχε βάλῃ ὁ ἀμήρης (2) τοῦ ὁ Μουσταφᾶ πιασῆς ἀπὸ τότε ἕως τὴν σήμερον δὲν εἶχε κυτταχτῇ καὶ ἐσηκώθησαν οἱ πιστικοὶ μας καὶ κάθε ἡμέ-

(1) μερχοῦμ, λέξις Τουρκικὴ=μακαρίτης

(2) ἀμήρης, λέξις Τουρκικὴ=ἀρχηγός, προϊστάμενος.

ὡς του δηλαδὴ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ὅμως τότε δὲν ἦτο ἐν τῇ ζωῇ. Εἶχεν ἀποκεφαλίσθῃ παρὰ τὸ Βεράτι. Ἐκεῖ δὲ καὶ ἐνεταφιάσθη.

Ὁ Ἀλῆ Πασᾶς διέταξε νὰ ἀνοίξουν τὸν τάφον τοῦ ἁγίου καὶ νὰ φέρουν εἰς αὐτόν τὸ κρανίον του. Ὅταν τοῦ τὸ ἔφεραν, τὸ ἔλαβεν ὁ Ἀλῆ Πασᾶς εἰς τὰς χεῖρας του μετὰ εὐλάβειαν, τὸ ἠσπᾶσθη καὶ τὸ εἶχε πάντοτε ἐνώπιόν του, εἰς τὸ γραφεῖον, πού εἶχε τὰ διάφορα ἔγγραφα του. Λέγουσιν ὅτι ὁ Ἀλῆ Πασᾶς εἶπε ἀτενίζων τὸ κρανίον: «Ἀχ! Κοσμᾶ, δὲν ζεῖς νὰ σὲ ἐρωτοῦσα γιὰ νὰ μοῦ ἔλεγεσ πῶς θὰ πάω εἰς τὴν Πόλιν!»

Ἡ δευτέρα προφητεία τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ ἐξεπληρώθη. ὅταν ἀπεκεφαλίσθῃ ὁ Ἀλῆ Πασᾶς καὶ ἐστάλῃ ἡ κεφαλὴ του αἰμόφυρτος εἰς Κωνσταντινούπολιν.

(Ἐπεταὶ συνέχεια)

σαν δέρονται σὲ κεῖνο τὸ σύνορον καὶ μετὰ τὸ ἴσιον νὰ μᾶς δίνῃς τὸ Χατζῆ Τζαφάγα καὶ εἶναι καὶ ὁ Κύριος Παρτάλης μάρτυρας καὶ μετὰ τὸ Εὐαγγέλιο διαβαίνει νὰ μᾶς βάλῃ τὸ σύνορον. Σὲ τοῦτο Ἀπάνω ὅπου ἐγοράσαμεν τὰ τροχούμενα ὅπου ἔτρεξαν, ἐπῆγαμε καὶ τὰ δύο τὰ χωριά, ἐπῆγαμε καὶ τὸν Χατζῆ-ἁγῶν μετὰ ἄλλους Τούρκους καὶ τὸν Κύριο Παρτάλην καὶ ἐδιαβήκαμε μετὰ τὸ Εὐαγγέλιο καὶ τὸ ἐπῆγαμε τὸ σύνορον ὅλο, καὶ νὰ ὅπου βάνομεν τὸ πρῶτον σύνορον στὸν Νέγκρον εἰς τὴν Ἀλατισιάν, ἀπέκει καὶ πέρα στοῦ Σταμούλη τὸ χωράφι εἰς τὴν κορυφὴν, ἀπέκει καὶ εἰς τὴν Τρούπαν ἀγοπάνω ἀπὸ τὴν τρούπαν δεκοχτὼ πιθαμὲς, ἀπέκει ἀποκάτω στὸν πάτο τὸ χωράφι τοῦ Κυρίου Σιράτη εἰς τὴν σκρίκα (3) ἀπέκει καὶ πέρα στοῦ Κατσηγιάννη τὴν καλύβα στὸν πάτο στοῦ τσουμπάρι (4), ἀπέκει καὶ τὸν ἀνήφορον εἰς τὴν γούραν ὅπου γίνεται ἡ νομὴ (5) καὶ τὸν ἀνήφορον στὰ κριπούνια τὰ μεγάλα τὰ δύο ὅπου γίνεται ἡ νομὴ καὶ τὸν ἀνήφορον στὸ χωράφι τοῦ Γιάννη Σταμούλη, καὶ στὸν Ἀγίλι (6). Ἀπέκει καὶ κεῖθε εἶναι Δροβιανίτικον, ἀπέκει καὶ Ἀπάνω εἶναι Λεσινιτζότικον, καὶ τὸ ποῦσι (7) ὅπου πίνουν νερόν τὰ πρόβατα, ἂν ἴσως νὰ μᾶς δύνουν λόγον οἱ Δροβιανίτες νὰ βοσκήσωμε τὰ πρόβατα καὶ γίδια καὶ τὰ πρόματά μας ἡμεῖς οἱ Ἀπάνω Λεσινιτζότες νὰ τοὺς ἀφήσωμε καὶ ἡμεῖς νὰ ποτίσωμε ὅλα τὰ πρόματά τους στὸ ποῦσι, καὶ τὸ νερόν στὸ ποῦσι εἶναι τῶν Ἀπάνω Λεσινιτζότων, δὲν ἔχουν νὰ κόμουν οἱ Δροβιανίτες, καὶ μετὰ

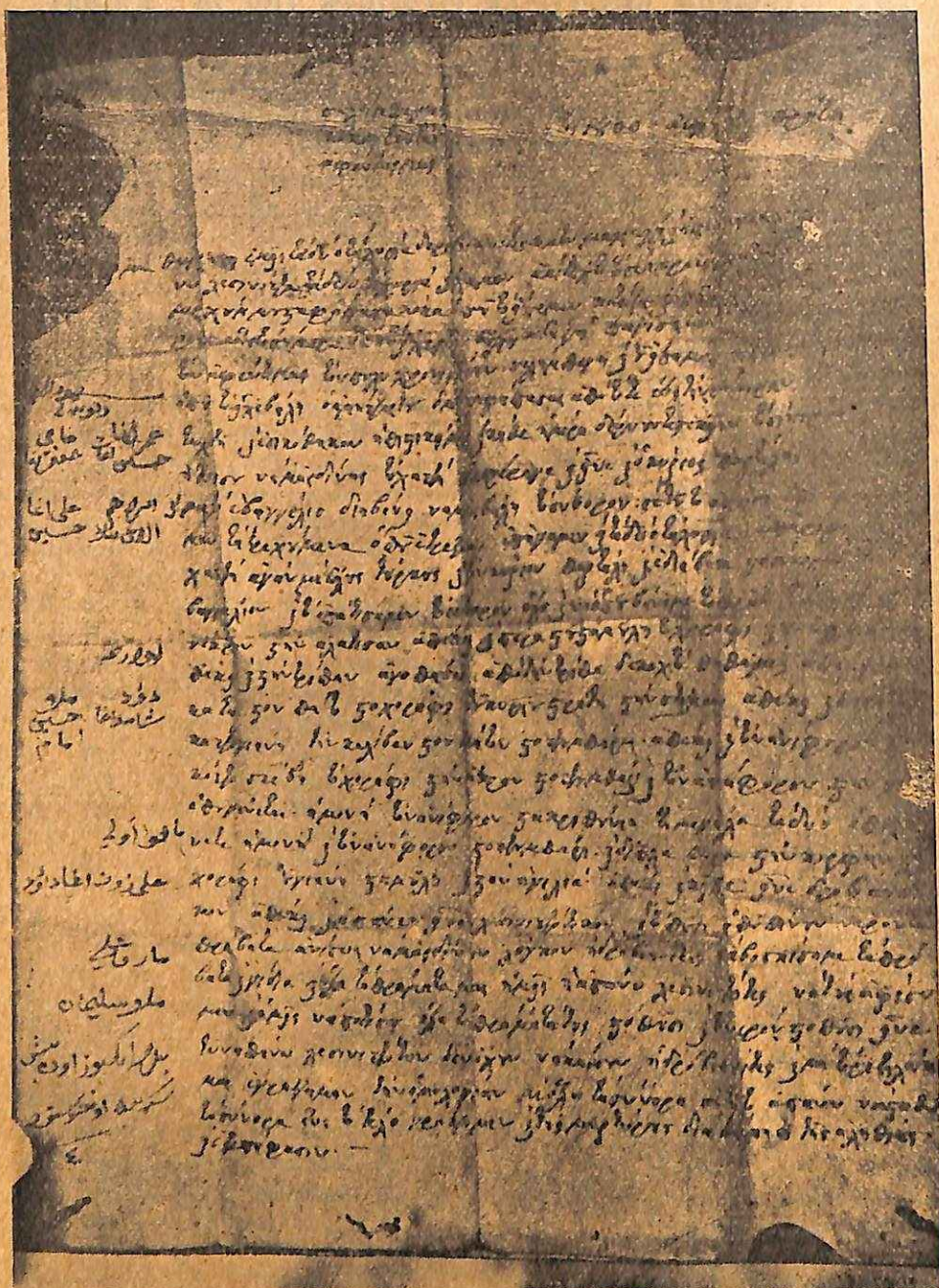
(3) σκρίκα=βράχος.

(4) τσουμπάρι=μικρὸν ὕψωμα.

(5) νομὴ=ἐξοχικὸς σταυλὸς αἰγοπροβάτων.

(6) Ἀγίλι=ἐρείπια παρεκκλήσιον Προφῆ-
του Ἡλιοῦ.

(7) ποῦσι=φοεῖρα.

Φωτοτυπία του έγγραφου

τὸ ραζιλίκη (8) μας ἐγράψαμεν τὴν ὁμολογίαν εἰς ὅλα τὰ σύνορα, σὲ τοῦτο ἀπάνω νὰ σταθοῦνε τὰ σύνορα ἕως τὸ τέλος.

Γράφομεν καὶ τοὺς μάρτυρας διὰ θύμησιν τῆς ἀληθείας καὶ ἐξ ἀπόφασιν.

(Ἔπονται ὑπογραφαὶ μὲ Τουρκικοὺς χαρακτῆρας, αἵτινες κατὰ πιστὴ μετάφρασιν ἔχουσιν ὡς ἑξῆς:)

Ντελβιναλῆ (= Δελβινιώταις)
 Ὁμέρ ἀγᾶ, Χασᾶν ἀγᾶ, Χατζή Τζα φέραγα, Χουσεῖν Ἀλῆ ἀγᾶ, Νταούτ Σιαμ ἐτ ἀγᾶ. Μουλᾶ Χουσεῖν Ἰμᾶμη, Ἀληζότ ἀγᾶ Νταούτ, Μαρουσλῆ Μουλᾶ Σουλεϊμάν. 1215 (ἔτος Ἐγείρας) Αὐγουστος.

Ραζιλίκη

Ἡ ἱστορικὴ σημασία τοῦ ἀνωτέρου δημοσιευομένου ὁροθετικοῦ ἐγγράφου συνίσταται εἰς τὸ ὅτι τοῦτο εἶναι συνυφασμένον μὲ τὸν ἐναντίον τοῦ Ἀλῆ πασᾶ διεξαχθέντα ἱστορικὸν ἀγῶνα τῶν χωρίων Δελβίνου Λεσινίτσας καὶ Δρόβιανης.

Περὶ τῆς ἐπικρατίσεως ἐν τῷ ἀγῶνι τούτῳ τῶν ἐν λόγῳ χωρίων, καὶ τῶν ἱστορικῶν γεγονότων αὐτοῦ, ἐγένετο ἐκτενὴς λόγος ἐν εἰδικῇ Μελέτῃ ἡμῶν, ὑπὸ τὸν τίτλον «Λεσινίτσα, Δρόβιανη, Ἀλῆς καὶ Βαλιδὲ Σουλτάνα», δημοσιευθεῖσα εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 2, 3, 5, 6 καὶ 8 φύλλα τῆς ἐν Ἀθήναις ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «Ἡπειρωτικὸν Μέλλον».

Ἦδη θὰ περιορισθῶμεν εἰς λεπτομερείας τινὰς ἀφορώσας αὐτὸ τοῦτο τὸ ἔγγραφον.

Ἐν πρώτοις τοῦτο συντακτικῶς εἶναι

(8) ραζιλίκη, λέξις Τουρκικὴ=θέλησις, συγκατάθεσις.

ἄριστα διατυπωμένον καὶ ὁρθογραφικῶς ἀπταιστον. Ἐκ τούτου συμπεραίνομεν ὅτι ἐγράφη ἀπὸ σοβαρὸν τῆς ἐποχῆς λόγιον Δροβιανίτην.

Καὶ ἀναμφιβόλως θὰ ἦτο οὗτος, ὁ Χαρίτων Μαργαρίτης, ὅστις ἐγραψε βραδύτερον καὶ τὴν ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τῶν εἰρημένων χωρίων πρὸς τὴν Βαλιδὲ Σουλτάναν κατὰ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ.

Ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου, βεβαιουμένου καὶ ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ, ἐκέρδισεν ὁ Χαρίτων Μαργαρίτης τὴν ἐκτίμησιν τοῦ Ἀλῆ πασᾶ, ὅστις διὰ τὴν ἐξουδετερώσῃ ἓνα ἐπικίνδυνον ἐχθρὸν του, διώρισεν αὐτὸν γραμματέα του καὶ βραδύτερον βοεβόδαν Τρικκάλων, κατὰ τὴν διοικητικὴν μέθοδον τῶν Σατραπῶν. Καίτοι ἀμφότερα τὰ ἐνδιαφερόμενα χωρία δὲν ἦσαν ἐντελῶς ἱκανοποιημένα ἐκ τῆς νέας ὁροθετικῆς ταύτης γραμμῆς, ἐν τούτοις πρὸ τοῦ ἐπαπειλοῦντος αὐτὰ σοβαροῦ ἐθνικοῦ κινδύνου προέβησαν εἰς ἀμοιβαίας ὑποχωρήσεις.

Εἰς τοῦτο συνετέλεσε πολὺ ἡ πατριωτικὴ σύνεσις τῶν προκρίτων Λεσινίτσας καὶ Δρόβιανης καὶ πρὸ παντὸς τῶν αἰμυνήστων Πράτσικα, Κώτσια Κυριάζου καὶ Ἡγουμένου Ἀββακούμ.

Ὁ δὲ ἀλτρονῆστὴς Πράτσικας διέθεσε πολλοὺς Μαχμουντιέδες (9) «γὰρ νὰ πολεμήσῃ τὸν Ἀλῆ πασᾶν».

Οὕτω διὰ τοῦ ἀλτρονῆσμοῦ, τῆς αὐτοθυσίας καὶ τῆς καρτερικότητος, οἱ ἀπλοῖ κοὶ πρόγονοι ἡμῶν, κατάρθωνον νὰ παλαίουν πρὸς τοὺς πανισχύρους τυράννους, ὡς ὁ Ἀλῆ πασᾶς καὶ νὰ ἐπικρατοῦν.

(9) Μαχμουντιέδες=Τουρκικὸν νόμισμα.

Ιστορία Αρχαιολογία

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΣΕΛΛΕΙΟΥ

Τοῦ κ. ΜΙΧ. ΚΑΛΥΒΟΠΟΥΛΟΥ

Υπάρχει στην ἐκκλησία τῆς Κοι νότητος Σελλείου ἕνα παλαιὸ εὐαγγέλιο. Στὶς σελίδες του εἶνε γραμμένα τὰ παρακάτω πού τὰ ἀντέγραψεν ὁ Γεώργιος Κ. Καλυβόπουλος, διδάσκαλος ἀπὸ τὸ Βουλιαράτι. Ἡ ἀντιγραφή ἔγινε μὲ τὴν ὀρθογραφίαν πού ἔχει.

ετοῦτο τὸ ἡερὸν εβανγγελιον ἀπὸ τὸ σεληρο του ἀγῆρου ἀθανασίου.

† ἐν ἐτῇ 1776 ἐγενήθην ἐγὼ ὁ Πζησης Ιουνίου 1 καὶ ἐν ἐτῇ 1777 ἐδιαβή ο κοσμος το προτον.

ἐπαντρευτηκα ἐγὼ ἐν ἐτῇ 1778 καὶ πάλιν ἦρθε ο κοσμος το δευτερον καὶ ἐδίδαξε τὴν χοραν καὶ ἐστήσε θρονον καὶ σταβρον καὶ ἐδίδαξε ἐν ἐτῇ 1780 Δεκεμβρηου 17. Καὶ ἐν ἐτῇ 1788 ἀπρηλίου 10 κηριακή τον Βαιον ἐχηροτονηθηκα ἐγὼ ἀπο χηρος Δοσιθεου ἀρχιερεος. ταυτοχρόνως ἐν μηνι αὐγουστ. 15 ἐχαλασε το χορηο καὶ ἀνεκενηστη. καὶ πάλιν ἐν ἐτῇ 1791 ἐχάλασε το χορηὸ μὴν νοεμβρηου. 21 καὶ πάλιν ἀνεκενηστη εἰς τοὺς 1797 Δεκεμβρηου 6 ἐγεννη ὁ Πουμπουνος ο μεγας μὴ οντος συνεφη ἀρχησε ἀπὸ Δηση καὶ ἐδῖρκεσε ὡς στὴν ἀνατολὴ ἀνατηλαντος του

ἡλιου. καὶ εἰς τοὺς 1797 ἔπηρε ὁ Φρανζος τοὺς κορφοὺς καὶ εἰς τοὺς 1799 ἦρθε ο μοσκοβος καὶ ο Τοῦρκος καὶ ἐπηραν τοὺς κορφοὺς ἀπο τας χηρας του φραντζα. Ταυτοχρονος ἐγεννη ο ἀληπασας βεζηρης. Ταυτοχρονος ἐγεννη καὶ το χαντακι στὰ Ἰωαννινα. καὶ εἰς τοὺς 1800 μὴν Ἰουνιου ἀρχησε ο ἀληπασιδας τὸν πολεμο μὲ τοὺς σουλιότες.

Ἀπὸ τὶς σημειώσεις αὐτὲς μαθαίνουμε ἀρκετὰ πράγματα, τὰ περισσότερα βέβαια γνωστά. Ἀναφέρει πὼς δυὸ φορές χάλασε τὸ χωριὸ ἀλλὰ ἀπὸ τί δὲν τὸ ἀναφέρει. Μαθαίνουμε ἀκόμη καὶ ἄγνωστα, δηλαδὴ πότε πέρασε ἀπὸ τὸ Σελλεῖο ὁ ἅγιος Κοσμάς τὴν πρώτη φορά καὶ πότε τὴ δεύτερη φορά. Ἀκόμη μαθαίνουμε πὼς στὶς 6 τοῦ Δεκέμβρη τοῦ 1797 ἔγινε μεγάλη καταιγίδα πού βάσταξε μιὰ ὁλόκληρη νύχτα. Τὴν καταιγίδα αὐτὴ τὴν ὀνομάζει «μέγα Πούμπουνα», δηλαδὴ τὶς μεγάλες καὶ φοβερὲς βροντὲς.

Βορειοηπειρωτικὴ λαογραφία

Προσθήκη εἰς τὰ «Σώπικα»

Τοῦ κ. ΑΘΑΝ. Χ. ΠΑΠΑΧΑΡΙΣΗ

Εἰς τὸ λεξιλόγιον τῆς συνθηματικῆς τῶν Σωπικιωτῶν βαγενάδων διαλέκτου, τὸ ὁποῖον ἐδημοσίευσεν τῷ 1930 εἰς τὸν Ε' τόμον τῶν «Ἡπειρωτικῶν Χρονικῶν» προσθέτω κατωτέρω καὶ ἄλλας τινὰς λέξεις μὴ δημοσιευθεῖσας τότε. Λέξεων δὲ τινῶν δημοσιευθεισῶν εἰς τὸ ἐν λόγω λεξιλόγιον προστίθενται τῶρα καὶ ἄλλαι σημασίαι, αἱτινες δὲν εἶχον ἀναγραφῇ.

Παρὰ τὰς νέας ταύτας σημασίας καταγράφονται καὶ αἱ διὰ τῆς πρώτης συλλογῆς γνωσθεῖσαι, αἱτινες κλείονται ἐντὸς ἀγκυλῶν.

Τὰ στοιχεῖα τῆς προσθήκης ταύτης συνέλεξα ἀπὸ Σωπικιώτας βαγενάδες, τῶν ὁποίων τῇ ἐπιμονῇ παρακλήσει δὲν ἀναγράφω τὰ ὀνόματα.

Ἡ ἐπιθυμία των αὐτῇ ὀφείλεται εἰς τὸν φόβον μήπως ἐξεγείρουν τὴν ἀγανάκτησιν τῶν συμπατριωτῶν των, ὡς τοῦ τοῦ ἐπέστη ὁ Βασίλης Καναβός, τῇ ὑπαγορεύσει τοῦ ὁποίου κατηργήθη ἡ συλλογὴ τῶν Σώπικων. Ἡ προᾶξις αὐτῇ τοῦ Βασίλη Καναβοῦ ἀπεδοκιμάσθη ὑφ' ὅλων τῶν Σωπικιωτῶν. Κρατεῖ δὲ ἡ σκέψις νὰ συνέλθουν οἱ βαγενάδες καὶ ἐξεύρουν ἄλλην συνθηματικὴν διάλεκτον.

Πρῶτος τῶν ἡμετέρων λογίων ἐγένω στοποίησε τὴν ὑπαρξιν τῆς συνθηματικῆς τῶν Σωπικιωτῶν διαλέκτου ὁ μακαρίτης Ι. Λαμπρίδης εἰς τὰ «Πωγωνιακά» ἐνθα κατέγραψε καὶ τρεῖς λέξεις.

Ἐνταῦθα δέον νὰ διορθωθοῦν καὶ τὴν ἐσφαλμένως τυπωθέντα τῆς συλλογῆς μου τῶν Σώπικων ἐν τῷ Ε' τόμῳ οὐχὶ τὸσον ἐκ τυπογραφικῆς ἀβλεψίας, ὅσον ἐνεκα τοῦ δυσαναγνώστου τοῦ ἰδικοῦ μου χαρακτῆρος.

Ἀντὶ ζυγισμένη (ἢ) γράφε ζυγισμένη (ἢ)
» κασιδῶ » κασιτόφι (τὸ)
» κιμάς » κιμάσι (τὸ)
» λόλικο » λώλικο (1) (τὸ)
» μιλιάγω, (2) μιλιάσματα, μίλια-
» σης γράφε μιλιάζω, μιλιάσματα,
» μίλιαρης

» στένεμα γράφε στάνεμα (τὸ)
» στενεύω » στανεύω
» φσιάτ » φσιάτι (τὸ)
» φατερίζω » φωτερίζω

Τὸ κ εἰς τὰς λέξεις κεντέζης, κεντέζκο, κέμπι ἔχει προφορὰν ὑπερωϊκὴν (σκληρὰν), οἷαν εἶχε πάντοτε ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλληνικῇ (προβλ. Διονυσίου Ἀλικαρνασέως περὶ συνθέσεως ὀνομάτων ἰδ').

Ἐν τῇ καταγραφῇ τοῦ παρόντος λεξιλογίου ἐτηρήθη ἡ ὑπὸ τοῦ κ. Ἀναγνωστοπούλου ὑποδειχθεῖσα γραφή.

Ἀλάφτω—(λαμβάνω, παίρνω, φέρω)(δίδω ἀλειφιάς (δ)—γανωτῆς
βέντι (τὸ)—ὁ τόπος
καπετίνα (ἢ)—κεφαλὴ
κλείσιμο (τὸ)—ὁ ὕπνος
κόνος (δ)—τὸ κονάκι, τὸ κατάλυμα
κουνουπόξικο (δ)—τὸ κουτὶ
κουτσουπόφυλλα (τά)—οἱ τηγανῖτες
κρυότη (ἢ)—ἡ φυλακὴ, ἡ εἰρκτῇ

(1) Τὸ παράγω ἀπὸ τὸ λωλός, ὅπερ εἶναι ἡ μετοχὴ τοῦ ὀλωλός.

(2) Ἡ πρωταρχικὴ λέξις εἶναι μιλιά, ἥτις σημαίνει τὸ ἀποπάτημα. Δὲν εἶναι δὲ τίποτε ἄλλο ἢ λέξις αὐτῇ παρὰ εὐφημισμός. Καθ' ὅμοιον εὐφημισμὸν ἐνέχοντα καὶ εἰρωνικὴν διάθεσιν, τὰ ἀποπάτηματα λέγονται τριανταφυλλιά (ἢ) ἐν τῇ πατρίδι μου Μεσοβουνίῳ τοῦ Ζαγορίου καὶ τοῖς παρακειμένοις χωρίοις Μαυροβουνίῳ, Ἀγίῳ Μηνᾷ Ἀνω Ραβενίοις κτλ. σημ. Συγγραφέως.

λέσει (τὸ) = τὰ μαλλιά
 λώλικος, η, -ο = (ὁ μικρὸς) εἴτε καθ' ἡλι-
 κίαν εἴτε κατ' ἀξίωμα
 μαλλί (τὸ) = ἡ ἀναχώρησις, τὸ φευγί-
 ον
 μηλιά (ἡ) = τὸ ἀποπάτημα
 μουντζαριό (τὸ) = κουτί τοῦ καφέ
 μπεντουσιό (τὸ) = (τὸ) καρβέλι
 μπουσίος (ὁ) = ἥλιος
 ράχη (μετὰ τοῦ ἀριθμητικοῦ μιά) = ἑκατὸν
 ραχιαριό (τὸ) τὸ ἑκατοντάδραχμον
 ρεντές (ὁ) = ἡ πλάνη δηλ. τὸ ἐργαλεῖον,
 δι' οὗ οἱ ξυλουργοὶ λειαίνουν τὴν ἐπι-
 φάνειαν τῶν σανίδων.
 ρωνιζάω = [συνουσιάζομαι], πλανίζω δηλ.
 λειαίνω τὴν ἐπιφάνειαν τῆς σανίδος.
 ρίχνομαι = [πεθαίνω], πεινῶ, ἐξαντλοῦ-
 μαι ἐκ πείνης
 σβάνα (ἡ) = τὸ πιότη
 σβανιάζω = [πίνω], μεθῶ, κερνῶ, τρατά-
 ρω, φιλοδορῶ
 σέλο (τὸ) = τὸ χωριό

ΦΡΑΣΕΙΣ

Ὁ μπουσίος τὸ ζώνει ψηλά. Ἄλλο μπά-
 νισμα δὲ βροντᾷ κ' ἄμα τὸ μπανί-
 σουμε γλήγορα μᾶς διαώγει ὁ φῶτος.
 Νὰ στανέψουμε κ' ἀπόψε ἐδῶ νὰ λειώ-
 σουμε καὶ νὰ τὰ κλείσουμε καὶ τὸ πρωὶ
 μαλλιάζουμε.
 Λιάνομα, ζώσ' το στόμουντζουριόρην ἄλα-
 ψης ἕνα μπεντουσιόρικο νὰ λειώσουμε,
 γιατί ἡ ζαλιάρω ἀπέρασε κ' ὁ φῶτος
 δὲν ἔχει σκοπὸ ν' ἀλάψῃ λειώσιμο.
 Ὁ φῶτος δὲ βροντᾷ βέντι γιὰ κλεισιμο
 καὶ ποῦ θὰ τὰ κλείσουμε ἀπόψε;
 Ἡ φῶτισσα μπανίζει κουτσοπόφυλλα
 με πρασινάδι.
 Ἐσβάνισσα τὸ ὄργιο πέντε κέχνες.

σιμεντελός, ἡ, ὁ (ἐπίθ.) = ὁ παράφρων
 σκούλια (τὰ) = τὰ ἐργαλεῖα πάσης τέχνης
 σουρδες (ὁ) = ὁ κωφός
 σουρδα (ἡ), σουρδικο (τὸ) = κωφή, κωφὸν
 στανεύω = [εἶμαι ἀργός], μένω, διαμένω
 στήλα = μόκο! σιωπή!
 τέκος (ὁ), τέκισσα (ἡ), τέκικο (τὸ) = κου-
 τός, ἡ, ὁ
 τζιούμικα = κρυφίως (ἐπίθ.)
 τόρος (ὁ) = πλούσιος, ἄνθρωπος ἐπιβο-
 λῆς τόρσισα (θηλ.) τόρικο (οὐδ.)
 τσιντζελόνης (ὁ) = ὁ ράπτης
 τσιντζελόνι (τὸ) = τὸ βελόνι
 τσουτσορένιο (τὸ) = τζαμί
 τσουτσορένιος (ὁ) = ὁ χότζας
 φλετούρι (τὰ) = τὸ διαβατήριον, τὸ πι-
 στοποιητικόν, παιγνιόχαρτα.
 φωτερή (ἡ) = [ἡ φωτιά], ἡ λάμπα, ἡ θύρα
 φωτερίζω = [ἀνάβω φωτιά, βάζω, ἀλλά-
 ζω, διορθώνω, τακτοποιῶ], ἀκούω.

= Ὁ ἥλιος εἶναι ψηλά. Ἄλλη δουλειὰ
 δὲν ἔχομε κ' ἂν τὸ τελειώσουμε
 γλήγορα μᾶς διώχνει ὁ νοικοκύρης.
 Νὰ μείνουμε κ' ἀπόψε ἐδῶ, νὰ
 φᾶμε καὶ νὰ κοιμηθοῦμε καὶ τὸ
 πρωὶ φεύγουμε.
 Παιδί, πήγαινε στοὺς φοῦρνο νὰ
 πάρῃς ἕνα καρβέλι νὰ φᾶμε, για-
 τί ἡ ὥρα πέρασε κ' ὁ νοικοκύρης
 δὲν ἔχει σκοπὸ νὰ δώσῃ φαγητό.
 Ὁ νοικοκύρης δὲν ἔχει τόπο γιὰ ὕ-
 πνο καὶ ποῦ θὰ κοιμηθῶμε ἀπόψε;
 Ἡ νοικοκυρὰ φτειάχνει τηγανίτες με
 λάδι.
 Ἐκέρσισα (ἐφιλοδόρησα, ἔδωσα) τὸ
 γύφτο (τὸν ὀργανοπαίκτη) πέντε
 δραχμές.

ΠΑΣΧΑΛΙΝΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΗΣ ΦΤΩΧΗΣ

Τοῦ κ. ΤΑΣΟΥ ΒΙΔΟΥΡΗ

Ξημέρωνε Μεγάλο Σάββατο.
 Ἦμουν ἀκόμα ξαπλωμένος στο
 ἀχυρένιο στρώμα μου, ὅταν
 «γκλάν, γκλάν!» ἀκούστηκε λυπη-
 τερή, λυπητερή τῆς καμπάνας ἡ
 φωνή.
 — Γκλάν, γκλάν, γκλάν!... ξακο-
 λουθοῦσε νὰ χτυπήῃ ἡ καμπάνα
 σκορπίζοντας σ' ὅλο τὸ χωριὸ τὴ
 μαύρη εἰδηση κάποιου θανάτου.
 Ποιὸς νᾶταν ἄραγες ποὺ μᾶς ἄ-
 φηνε ζωὴ; Ποιὸς νᾶταν ὁ εὐτυχι-
 σμένος ἐκεῖνος, ποὺ γλύτωνε ἀπ'
 τῆς δύσκολης αὐτῆς ζωῆς καὶ πετοῦσε
 μετὰ τὸ πρωῒνὸ ἀγέρι ποιὸς ξέρει σὲ
 τί χῶρες ἀγνωστες καὶ μακρινές;
 Σηκώθηκα ὁλόρθος στοὺς κρεβάτι
 μου καὶ ἐτοιμαζόμουν νὰ ντυθῶ,
 ὄντας «τάκ! τάκ! τάκ!» ἀκούστηκε
 νὰ χτυπᾷ στὴν ὀξωπορτα. Ἡ
 γρηᾷ ἡμαλέκω μου, ποὺ σηκώνον-
 ταν γρηγορώτερα ἀπ' ὅλους μας
 ἔτρεξε ν' ἀνοίξῃ. Ἦταν ὁ φίλος
 τοῦ ὁ Τρίκκας ποὺ με περίμενε
 νὰ πᾶμε νὰ ψωνίσωμε στοὺς παζάρι
 τὰ πασχαλιὰτά μας. Ἀφοῦ κα-
 λημεριστήκαμε τὸν ῥῶτησα ποιὸς
 μᾶς εἶχε ἀφήσει ζωή.
 Ἡ μαλέκω Κώσταινα, ἡ φτωχή
 γρηᾷ ποὺ κάθεται στοὺς μετόχι τ'
 «Αἰ-Θανάση, μοῦ λέγει. Πάει ἡ κα-
 ψερή...» Ἐ; καλὰ ποὺ γλύτωσ' ἡ
 καυμένη, Θεὸς σχωρέστην. Ἡ μα-
 λέκω Κώσταινα, ποῦχε πεθάνει ἐ-
 κείνη τὴν ἡμέρα ἦταν μιὰ φτωχή
 γρηοῦλα ποὺ ζητιάνευε στοὺς χω-
 ριό. Καμμιά ἑβδομηνταπενταριά
 χρόνια εἶχανε καθίσει ἐπάνω στὴ
 ῥάχη της.
 Μερónυχτα τὴν ἐβλεπε μετὰ τὰ ἴ-
 δια κουρελιασμένα φορέματα, τὴν
 ἴδια σκισμένη φλοκάτα, κληρονο-
 μιά ποιὸς ξέρει πόσων γενεῶν. Μετὰ
 τὸ δεκανίκι της καὶ τὸν τουρβά
 της γυρνοῦσε ἀπὸ πόρτα σὲ πόρ-

τα ζητιανεύοντας. — Δόμ' λιγάκι
 ψωμί, κυρά, ἔτσι ὁ Θεὸς νὰ σέχει
 καλὰ κ' ἂν ἔχῃς ἄντρα στὴν ξενι-
 τειά νὰ στόνε φέρῃ γρήγορα.
 Αὐτὴ ἦταν ἡ συνηθισμένη εὐχὴ
 τῆς μακαρίτισσας. Μεγάλο ἄχτι
 εἶχε μέσα στὴν καρδιά της γιὰ
 τὴν ξενιτεία, γιὰ τὴν χλιοκαταρα-
 μένη ξενιτεία ποὺ τῆς ἐπῆρε τὰ
 παιδιὰ της καὶ τὸν ἄντρα της ἐδῶ
 καὶ τόσα χρόνια τώρα.
 Ἀφόντας εἶχα γεννηθῇ ὅλα εἴ-
 χαν ἀλλάξει στοὺς χωριό. Μόνο τὸ
 ψηλὸ βουνὸ πάντοτε γυμνὸ κ' ἐπι-
 βλητικὸ ἔμενε τὸ ἴδιο καὶ ἡ μακα-
 ρίτισσα ἡ μαλέκω Κώσταινα. Κι'
 ὅταν ἔρχονταν στοὺς σπῖτι μας ἐγὼ
 ἔτρεχα καὶ τῆς ἔδινά κρυφὰ ἀπὸ
 τὴ μάννα μου ἕνα πλοχέρι ἁλεῦρι
 περισσότερο ἀπ' ὅτι τῆς ἔδιν' ἐκεῖ-
 νη. Κ' ἡ μαλέκω Κώσταινα μ' ἄγα-
 ποῦσ' ἡ καυμένη.
 Ἐξω ἀπ' αὐτὸ εἶχε κ' ἄλλο λό-
 γο νὰ μ' ἀγαπᾷ ἡ μακαρίτισσα.
 Ὅλα τὰ παιδιὰ τὴν ἐπιαναν μετὰ
 λιθάρια καὶ τὴν ἐπείραζαν ὅπου
 κ' ἂν τὴν ἐβλεπαν κ' ἐγὼ ὅχι μό-
 νον δὲν τὴν πείραζα, ἀλλὰ μπόδι-
 ζα καὶ τὰ ἄλλα τὰ παιδιὰ κ' ἂν
 δὲν μ' ἀκούαν τὰ μαρτυροῦσα στο
 δάσκαλο, ποὺ μετὰ τὴν σεβαστὴ μαγ-
 κούρα τοῦ τὴν κρᾶνικοβῇ ἦταν ἡ
 τρομάρα τους.
 Ἡ μαλέκω Κώσταινα εἶχε μιὰ
 ἀδυναμία. Κάθε Πασκαλιά μεγάλ-
 ῃ ἐνόμιζε ἡ καλύτερα ἦταν βέ-
 βαιη ὅτι θάρχονταν ὁ ἄντρας της
 καὶ τὰ δυὸ παιδιὰ της ποὺ εἶχαν
 φύγει ἐδῶ καὶ τριάντα χρόνια τώ-
 ρα καὶ δὲν εἶχανε γυρίσει.
 Κι' οὔτε ἤξερε ἡ σχωρεμένη ποῦ
 βρίσκονται καὶ τί κάνουν, ἂν ζοῦν
 ἢ ἂν πέθαναν ἢ ἂν τὴν θυμοῦντ'
 ἀκόμα.
 Γιὰ ἕνα μόνο ἦταν βέβαιη—καὶ

δὲν μπορούσες νὰ τῆς τὸ γυρίσης τὸ μυαλό—πὼς ὁ ἄντρας τῆς καὶ τὰ παιδιὰ τῆς θάρχονταν πλούσια καὶ καλὰ τὴν ἡμέρα τῆς Πασκαλιάς, πὼς θὰ γιόρταζε μαζί τους τὴ Δεύτερη Ἀνάσταση καὶ ὕστερα θάδινε τὴν ψυχὴ τῆς στὸ Θεὸ εὐχαριστημένη, ποὺ θάχε ἀγκαλιάσει τοὺς δικούς της. Καὶ κάθε Πασκαλιά, ποὺ τοίμαζε τὸ φτωχὸ τὸ γιόμα τῆς ἔβανε τρία κομμάτια ψωμὶ κοντὰ στὸ δικό της γιὰ τοὺς ξενιτεμένους τῆς ποὺ θάρχονταν δίχως ἄλλο—ἦταν βεβαία—τὴ μέρα κείνη νὰ φᾶνε μαζί. Ἀλλὰ τριάντα ὅλα χρόνια πέρασαν κι' οἱ ξενιτεμένοι τῆς δὲν εἶχαν γυρίσει ἀκόμα κι' οὔτε γραφὴ κι' οὔτε ἀντίλο γιὰ τῆς εἶχανε στείλει. Καὶ νὰ ποὺ σήμερα κλειοῦνε τὰ θολὰ μάτια τῆς χωρὶς νὰ ἰδῇ τὸνειρό της νὰ βγαίνει ἀληθινό.

Καὺμένη ὑπαρξὴ! Τρύγησε ὡς τὸ τέλος τὰ φαρμάκια τῆς ζωῆς, ἔζησε μέσα στὴ μεγαλύτερη ἀθλιότητα καὶ δυστυχία, τριάντα χρόνια ἔρημη κι' ὀρφανή, χωρὶς κανένα προστάτη, χωρὶς νὰ τὴν ἀγαπήσῃ κανένας, χωρὶς νὰ τὴν εὐσπλαχνισθῇ, χωρὶς τὰ χεῖλη τῆς νὰ γελάσουνε ποτέ, μὲ μιὰ μόνη παντοχὴ—ἄχ! ψεύτικη κι' αὐτὴ!—νὰ ἰδῇ γιὰ τελευταία φορὰ τὰ παιδιὰ καὶ τὸν ἄντρα τῆς κι' ὕστερα νὰ πεθάνῃ εὐχαριστημένη... Καὶ τώρα τὰ βάσανά της τελείωναν πιά! Δὲν θὰ ὑπέφερε πιά, δὲν θὰ γύριζε πιά μὲ τὸ δεκανίκι στὸ χέρι, δὲν θὰ κρύωνε τὸ χεῖμῶνα χωρὶς φωτιά, δὲν θὰ πεινοῦσε πιά, καὶ δὲν θὰ τὴν ξαναπεύραζαν τὰ παληόπαιδα τοῦ χωριοῦ...

Κοιμήσου τώρα ἡσυχά, καὺμένη μαρτυρικὴ ψυχὴ, κοιμήσου στὴν ἀγκαλιά τοῦ αἰώνιου ὕπνου, ποὺνε γεμάτος βάλαμο καὶ γαλήνη, χωρὶς νάχῃς πιά βάσανα καὶ νὰ ποτίζεσαι φαρμάκια. Κοιμήσου μὲ μιὰ γλυκεῖα παντοχὴ νὰ ξυπνήσης ὅταν θάρθουν οἱ δικοί σου ἀπ' τὰ μαῦρα τὰ ξένα κι' ἡ ψυχὴ σου νὰ

φερουγίῃ τότε ὁλόγυρά τους γιὰ νὰ τοὺς δώσῃς τὸ γλυκὸ φιλὶ τοῦ ἐρχομοῦ...

Βγήκαμε μὲ τὸ φίλο μου στὸ δρόμο καὶ τραβήξαμε κατὰ τὸ παζάρι νὰ ψωνίσουμε τ' ἄρνι τῆς Πασχαλιάς. Γιατὶ τῶχομε μεγάλη ντροπὴ στὰ χωριά μας νὰ μὴ ἔχωμε ἄρνι στὴ σοῦβλα τὴν Πασχαλιά καὶ κατσίκι, τ' Αἰ-Γιωργιοῦ. Ἐξαφνὰ στὴν ἄκρῃ τοῦ δρόμου βλέπομεν νὰ προβάλλουν τρεῖς ἄντρες καβάλλα, οἱ δύο σαράντα ὡς σαρανταπέντε χρονῶν κι' ὁ ἄλλος ὀγδοντάρης. Κι' οἱ τρεῖς φαίνονταν γεμάτοι συγκίνηση. Κύτταζαν δεξιά κι' ἀριστερά σὰν κάτι νὰ ζητοῦσαν, κάποιον μικρὸ καλύβι ποὺ ν' ἀνάδιν' ἀπ' τὸ τζάκι του μιὰ ἀλυσσίδα καπνοῦ ἴσως. Στενοχωρημένοι ποὺ δὲν βρῖσκανε ἐκεῖνο ποὺ ζητοῦσαν σταμάτησαν γιὰ λίγο. Κι' ὄντας ἐμεῖς ζυγώσαμε ὁ ἕνας ἀπ' τοὺς τρεῖς ἄντρες κοντοστάθηκε καὶ μᾶς ρώτησε μὲ κάποιον ὕφος σὰν ξενικὸ καὶ γεμάτο συγκίνηση.

—Δὲν μᾶς λέτε, παλληκάρια μου, μὴν ξέρετε ποὺ ἦτανε τὸ σπῆτι κάποιος Κώστα Νίκοβας;

Κώστα Νίκοβας; Τῆς γρηᾶς τῆς καὺμένης ποῦχε πεθάνει ἐκεῖνη τὴ νύχτ' ἀκόμα; Ἀμφιβολία δὲν ἔμενε πιά. Θάτανε οἱ δικοί της.

—Δὲν μοῦ λές, τοῦ λέω, ποιοὶ εἶστε ἡ ἀφεντιά σας; Μὴν τάχα ξέρετε τίποτε γιὰ τὸν ἄντρα καὶ τὰ παιδιὰ τῆς καὺμένης τῆς γρηᾶς ποὺ ζητᾶτε;

Ὁ ξένος σφόγγισ' ἕνα δάκρυ ποὺ τοῦχε θολώσει τὰ μάτια κι' εἶπε: Ἐμεῖς, ποὺ μᾶς βλέπετε τώρα, εἴμαστε τὰ παιδιὰ τῆς κι' γέρος ἐκεῖνος ὁ πατέρας μας.

Ἡ καρδιά μας σπαρτάρηξε σ' αὐτὸ τὸ ἄκουσμα καὶ τὰ δάκρυα χούχλαζαν στὰ μάτια μας.

—Ἀργὰ ἦρθατε, εἶπα μονάχα. Ὁ λόγος αὐτὸς ἔλεγε πολλά. Κι' οἱ τρεῖς τοὺς ἄρχισαν νὰ κλαῖνε σὰν παιδιὰ. Κι' ὁ γέρος συγκίνη-

μένος ρώτησε:

—Κι' εἶναι πολὺς καιρὸς ποὺ πέθινε ἡ μακαρίτισσα;

—Ἀπόψε ἀκόμα.

—Ἀπόψε!... ἔκαμαν κι' οἱ τρεῖς τοὺς σὰν κεραυνόπληκτοι.

—Μάλιστα, ἀπόψε, ἡ καὺμένη. Καὶ γι' αὐτὴ σημαίνει ἡ καμπάνα λυπητερὰ! Ἐζήσε τριάντα ὅλα χρόνια μακρυὰ σας σις στέρησες καὶ στὴν καταφρόνια, ψωμοζητῶντας ἀπὸ θύρα σὲ θύρα, μὲ τὴ γλυκεῖα ἐλπίδα νὰ σὰς ἰδῇ μιὰ μέρα νὰ γυρίσετε ἀπὸ τὴν ξενιτειὰ πλούσιοι καὶ καλοὶ! Μὰ τὸ λάδι σώθηκε στὸ καντήλι τῆς κι' ἀπόψε ἔσβυσε ἡ καὺμένη...

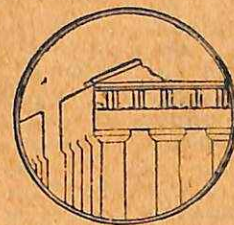
—Καὶ τὸ σπῆτι μας, ποὺ εἶναι τὸ σπῆτι μας;

—Λιθάρι δὲν ἀπόμεινε ἀπάνω στὸ λιθάρι. Τῶφαγε ὁ χρόνος. Ἡ μακαρίτισσα κάθονταν στὸ κατῶφλι τ' Αἰ-Θανάση...

Οἱ τρεῖς ἄντρες δὲν μπορούσαν νὰ κρατήσουν τὰ δάκρυά τους. Νὰ κινήσουν ἀπὸ τόσο μακρινὸ δρόμο καὶ νάρθουν μέσ' στὴν ὥρα ποῦχε ξεψυχήσ' ἡ μάννα τους. Ἀχ! γιατί νὰ μὴ ξεκινοῦσαν μιὰ μέρα γρηγορώτερα; Πήγαμε μαζί τους στὸ Μετόχι. Ἡ ἄμοιρη γρηᾶ κοίτουσαν σωρὸ σὲ μιὰ ἄκρῃ κοντὰ στὴ γωνιά ποῦχε ἀκόμα λίγα σβυσμένα δαυλιά. Ἦταν χλωμὴ σὰν τὸ κερί. Ζαρωματιὲς βαθειὲς αὐλάκωναν τὸ πρόσωπό της. Τὰ μάτια τῆς ἦσαν μισάνοιχτα, σὰν νάθελαν νὰ ἰδοῦν γιὰ ὕστερη φορὰ τοὺς ξενίτες ποὺ λαχταροῦσε τόσα χρόνια νὰ ἰδῇ.

Στὰ χεῖλια τῆς ἔσβυσε κάποιο χαμόγελο. Τὶ γλυκὸ ὄραμα νάβλεπε τὴν ὥρα τοῦ θανάτου τῆς: Μιὰ μεγάλη ἀθλιότητα γύρω. Οὐτ' ἕνα κερί νὰ καίῃ στὸ κεφάλι τῆς. Τὰ ποντίκια μονάχα τοῦ μετοchioῦ ροκάνιζαν σὲ μιὰν ἄκρῃ τὰ ξερά κομμάτια τοῦ ψωμοῦ, ποῦχε στὸ χιλιοπαλωμένο τρουβὰ τῆς. Οἱ τρεῖς ἄντρες ξέσπασαν σὲ κλάματα καὶ σὲ μοιρολόγια στὴ θλιβερὴ αὐτὴ θεὰ τῆς γρηᾶς... Νὰ κινήσουν ἀπὸ τόσο μακρυὰ καὶ νάρθουν νὰ τὴν βροῦν ὁλομόναχη κι' ἀσυγύριστη στὸ μετόχι τῆς Ἐκκλησίας; Ἦταν τρομερό... Τοὺς παρηγορήσαμε μὲ τὰ συνειθισμένα λόγια καὶ τοὺς ἀφήσαμε μοναχοὺς στὸ θλιβερὸ προσκύνημά τους. Ἡ εἶδηση τοῦ ἐρχομοῦ των γέμισε σὲ μιὰ στιγμή ὅλο τὸ χωριό... Τὴν ἄλλη μέρα ὕστερ' ἀπὸ τὴ Δεύτερη Ἀνάσταση θάφτονταν στὰ μνήματα τ' Αἰ-Θανάση ἡ μαλέκω Κώσταινα, τυλιγμένη σὲ σεντόνια ὀλόασπρα καὶ πολυκεντημένα τῆς Βλαχιάς μέσα σὲ κάσα καρυδένια ποὺ εἶχαν παραγγεῖλει τὰ παιδιὰ τῆς. Ὅλο τὸ χωριὸ ἔτρεξε στὸ ξόδι τῆς. Ὅλοι βαστοῦσαν τὶς ἄσπρες λαμπάδες τῆς λαμπρῆς.

Κι' ἐκεῖνη, ποὺ ὅλη τῆς τὴ ζωὴ εἶχε ζήσει μέσα στὴν ἐρημιά καὶ στὴν καταφρόνηση, ἔμπαινε στὸν Κάτω Κόσμο χαρούμενη κι' εὐτυχισμένη, γιατί τὸνειρό της, ὁ μοναδικὸς πόθος τῆς νὰ κάμῃ Ἀνάσταση μὲ τὸν ἄντρα καὶ τὰ παιδιὰ τῆς, ἐξεπληρώνονταν...

ΠΩΣ ΕΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗ ΤΟ ΕΚΚΛ. ΖΗΤΗΜΑ ΕΝ ΑΛΒΑΝΙΑ

Κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας ἐν Ἀλβανίᾳ ἐνετάθησαν αἱ προσπάθειαι ὠρισμένων κύκλων πρὸς ἀνακίνησιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος καὶ πρὸς ὀριστικὴν διευθέτησιν τῶν ἐκεῖ ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων.

Ὡς αἷτια τῆς ἀνακινήσεως τοῦ ζητήματος φέρονται ὁ κίνδυνος τὸν ὁποῖον διατρέχει ἡ Ἀλβανία ἀπὸ τὴν Καθολικὴν καὶ Οὐνιτικὴν προπαγάνδαν, καὶ ὁποῖος γίνεταί ὁσημέραι πρὸς ἀπειλητικὸς δοθέντος ὅτι μεταξὺ τῶν ὀρθοδόξων κατὰ τὴν τῆς πραξικοπηματικῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας ἀνεφύθησαν σφοδραὶ ἐρίδες καὶ διαμάχαι, καὶ ἡ ἡθικὴ κατάπτωσις εἰς ἣν εὗρίσκεται ἡ ἱεραρχία τῆς Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας μετὰ τοὺς ἐπισήμως ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως καθηρημένους ἐπισκόπους, συνεπεία τῆς ὁποίας ἔχουν δημιουργηθῇ μέγα χάσμα μεταξὺ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχόντων ἐπὶ κεφαλῇ τῶν ὁποίων εὗρίσκετο ὁ γνωστὸς Βησσαρίων Τζιοβάνι, καὶ τοῦ ἐκκλησιαζομένου Ὀρθοδόξου πληθυσμοῦ τῆς Ἀλβανίας.

Λέγεται ὅτι τὴν ἀνακίνησιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος ἠνόνησεν καὶ ἡ ἰδία ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις, ἡ ὁποία ἔκαμε εὐχαρίστως ἀποδεκτὴν τὴν παραιτήσιν τοῦ Βησσαρίωνος.

Ὁ Τζιοβάνι συνεκάλεσε τὴν 28 Μαΐου τὴν Σύνοδον πρὸς τὴν ὁποίαν ὑπέβαλε τὴν παραίτησιν του προβαλὼν λόγους ὕψους ὡς ἐδήλωσε καὶ εἰς συντάκτην τῆς «Vatra» τῶν Τιράνων.

Ὁ παραιτηθεὶς Τζιοβάνι ἐδήλωσεν χαρακτηριστικῶς ὅτι «αὐτὸς ἀρκετὰ ἠργάσθη διὰ τὴν Ἀλβανικὴν ἐκκλησίαν καὶ ὅτι ἀφάνει νὰ συνεχίσουν καὶ ἄλλοι τὸ ἔργον του!»

Διὰ τὴν παραίτησιν τοῦ τέως Ἀρχιεποῦ τῆς ἐκκλησίας ἠσκήθη πίεσις ἐκ μέρους ὁλῶν τῶν ἐνδιαφερομένων διὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν, τὴν ὁποίαν διεσάλευσεν ὁ ἐπιδραμὼν Τζιοβάνι μετὰ τὴν συνδρομὴν τῆς ἐπισήμου Ἀλβανίας.

Ἐκκλησιαστικὸν ζήτημα ἐδημιουργήθη ἐν Ἀλβανίᾳ εὐθὺς ἀπὸ τῆς κηρύξεως τοῦ Βαλκανικοῦ πολέμου καὶ ἀργότερα κατὰ τὸ 1916 μετὰ τὴν Ξενικὴν κατοχὴν ὁπότε ἐξεδιώχθησαν διαπρεπεῖς ἱεράρχαι ὡς ὁ ἀείμνηστος Δρυϊνουπόλεως κλπ.

Κατὰ τὸ 1922 ὅτε ἡ Ἀλβανία πλέον εἶχε γίνει ἐπίσημον Εὐρωπαϊκὸν κράτος ἤλθεν εἰς ἐπικαιρότητα καὶ πάλιν τὸ ἐκκλησιαστικόν.

Μετέβη τότε εἰς Κωνσταντινούπολιν πολυμελὴς ἀντιπροσωπεία ἐξ Ὀρθόξων μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ὁ Οἰνόμορος Βασίλειος.

Τὸ Πατριαρχεῖον ἤκουσε τὰς ἀποφύεις τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ὡς πρὸς τὴν θέσιν τῆς Ἀλβανικῆς ἐκκλησίας—Πατριαρχῆς τότε ἦτο ὁ Μελέτιος Μεταξάκης—καὶ ἐδέχθη νὰ παραχωρήσῃ πλῆρην αὐτονομίαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ἀλβανίας μετὰ ἐξάρτησιν ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖον.

Ἡ Αὐτόνομος Ἐκκλησία διαφέρει ἀπὸ τὴν Αὐτοκέφαλον οὐσιωδῶς ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἐξαρτήσεως ἢ μὴ πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον.

Ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς Αὐτονόμου ἐκκλησίας ἐκλέγει τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τὸν Ἀρχηγὸν τῆς καὶ θέτει τὴν ἐκλογὴν ὑπὸ τὴν ἐνκρισιν τοῦ Πατριαρχείου.

Ἡ ἀντιπροσωπεία ἐτάχθη ὑπὲρ τῆς Αὐτοκεφάλου καὶ ἀνεχώρησε νὰ καταστήσῃ γνωστὰς εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰς ἐπιφυλάξεις τοῦ Πατριαρχείου ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτηθὲν αὐτοκέφαλον.

Ὁ Ἐπίσκοπος Μελετουπόλεως κ. Ἱερόθεος καταγόμενος ἐκ Πρεμετῆς συνώδευε ὡς Πατριαρχικὸς Ἐξάρχος τὴν ἀντιπροσωπείαν εἰς Ἀλβανίαν, ἀλλὰ εἴτε διότι δὲν ἠνόνησεν τὸ ζήτημα, εἴτε διότι ἐπηρεάσθη ἐξέδωκε ἐγκύκλιον δι' ἧς ἔλεγεν ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον εὗρεθὲν σύμφωνον πρὸς τὰς ἀξιώσεις τῆς ἀντιπροσωπείας περὶ Αὐτοκεφάλου ἐπευλόγησεν τοῦτο.

Ἐπικολούθησεν διάψευσις τῶν ἀνακριβειῶν αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως καὶ συγχρόνως ἀπεστάλη ἐκεῖ ὁ Μητροπολίτης Τραπεζοῦντος καὶ Ἀποκρισάριος τοῦ Πατριαρχείου κ. Χρῦσανθος ὅπως μελετήσῃ τὸ ζήτημα.

Ὁ Τραπεζοῦντος κ. Χρῦσανθος εἰς τὴν εἰσηγητικὴν του ἐκθεσιν συνέστησε τὴν παραχώρησιν τοῦ Αὐτοκεφάλου.

Ἀποφασίζεται λοιπὸν ἡ παραχώρησις τοῦ Αὐτοκεφάλου ἐπὶ Πατριαρχοῦ Βασιλείου τοῦ Β'.

Ἀνεμένετο νὰ ἐκδοθῇ ὁ σχετικὸς τόμος, τὸ ἔγγραφο δὲλ. τῆς παραχωρήσεως μετὰ τὰ ἄρθρα τοῦ πρωτοκόλλου.

Ἀποστέλλεται ἐκ νέου εἰς Ἀλβανίαν ὁ Τραπεζοῦντος κ. Χρῦσανθος. Αἱ διαπραγματεύσεις θὰ ἐπρωχώρουν κανονικῶς, ἐὰν δὲν ἐνεφανίζετο ὁ Βησσαρίων Τζιοβάνι μετὰ τὸν ὁποῖον παραδόξως συνετάχθη καὶ ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις καὶ ἐπικολούθησε τότε ἀληθῆς Ἐκκλησιαστικὴ θεομηνία ἀπὸ

ἀπόψεως παραβάσεως καὶ καταπατήσεως στοιχειῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων.

Οὕτω πραξικοπηματικῶς ἐγκαθιδρύθη τὸ Αὐτοκέφαλον διακοπείσων τῶν μετὰ τοῦ Πατριαρχείου διαπραγματεύσεων.

Νεαὶ ἐκθεσμοὶ χειροτονίαι, καὶ πλήρης ἐκκλησιαστικὴ ἀναρχία. Τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως ἐξέδωκε τὴν κατωτέρω ἐγκύκλιον τότε.

Πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους Ἀλβανίας

«Πόσῃν ἔδειξε πάντοτε στοργὴν καὶ φροντίδα ἡ μήτηρ ἐκκλησία περὶ τῶν πνευματικῶν ὁμῶν ἀναγκῶν τυγχάνει γνωστὸν εἰς πάντας καὶ δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ ἀναπτυχθῇ τοῦτο πρὸς ὑμᾶς, βαθέως ἐν τῇ καρδίᾳ ὁμῶν τοῦτο αἰσθανομένους.

Ἡ στοργικὴ περὶ ὁμῶν μέριμνα τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, ἐξεδηλώθη περιφανῶς καὶ τελευταίως, ὅτε μετὰ τὴν νέαν πολιτικὴν κατάστασιν τῶν καθ' ὑμᾶς, παρέρστη ἀνάγκη ἵνα γένηται ἡ προσήκουσα διευθέτησις καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων ὁμῶν. Μετὰ πάσης φιλοστοργου διαθέσεως ἡ Μητὴρ Ἐκκλησία ἔσπευσεν, ὡς γνωστὸν, ἵνα ἀποστείλῃ ἰδιαίτερον αὐτῆς ἀπεσταλμένον, ἐπινεύσει δὲ τῆς ἐντίμου ὁμῶν Κυβερνήσεως, κηδεμόνος ἐξ ἰσοῦ τῶν ἀναγκῶν καὶ τοῦ συμφέροντος ἀπάντων τῶν πολιτῶν τοῦ Κράτους, κατηρτίσθη τότε ἐπὶ τόπου ἐν ὧραις ἀγαθαῖς ἰδιαίτερα ὕψηλῃ συμφωνίᾳ, ἡ συμφωνία τῶν Τιράνων, ἥτις τὰ πάντα κανονικῶς καὶ ἐν ἀρμονίᾳ διευθετοῦσα καὶ τῆς κοινῆς ἐγκρίσεως καὶ ἀποδοχῆς τυχοῦσα ἐπρόκειτο ἵνα τεθῇ ἡδη ἐπ' ἀγαθῷ εἰς ἐφαρμογὴν.

Ἀλλ' ἐνῶ οὕτως εἶχον τὰ πράγματα καὶ μετὰ χαρὰς καὶ χρηστῶν ἐλπίδων ἡ Μητὴρ Ἐκκλησία ἀπέβλεπεν ὡς εἰς προσεχέστατην, εἰς τὴν εὐλογημένην ταύτην ἐφαρμογὴν, ἰδοὺ δυστυχῶς ἔρχεται ἵνα ταράξῃ τὴν κανονικὴν καὶ θεοφιλὴ πορείαν τῶν πραγμάτων καὶ ἐνσπερὶρ σπέρμα τα δεινοτάτης συγχίσεως καὶ συμφορῶν θρασεία καὶ ἀντικανονικὴ ἐνέργεια ἀνιέρων τινῶν προσώπων παρ' ὁμῶν ἐν τυφλώσει καὶ πωρώσει καρδίας καὶ πνεύματος λακπατησάντων, διὰ τοῦ ἀνηκούστου αὐτῶν πραξικοπήματος τῶν ἐκθέσμων χειροτονιῶν καὶ τῆς ἀνακηρύξεως αὐθαίρετου αὐτοκεφάλου, κανόνας τε καὶ θεσμούς καὶ πᾶσαν ἀπολύτως τὴν ἱερὰν τάξιν καὶ εὐπρέπειαν τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας. Ἡ ἐκ τῆς ὧν ὁ λόγος προσώπων κατάπληξις καὶ ὁδύνη τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, τυγχάνει ἀπερίγραπτος οὐδεμίαν δ' ἔχομεν ἀμφιβολίαν ὅτι ὁμοίαν κατάπληξιν καὶ ὁδύνην προῦκάλει τὸ ἀσεβὲς πραξικόπημα καὶ εἰς ὑμᾶς.

Καὶ ἡμεῖς μὲν ἤδη κατὰ τὸ καθῆκον τῆς

ἐκκλησιαστικῆς μερίμνης περὶ τῶν ὧς μὴ ὤφειλε συμβάντων τούτων Συνοδικῶς διασκεψάμενοι καὶ κρίναντες καὶ ὀφειλικῶς ἐφαρμόζοντες τὰς διατάξεις τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων σαφῶς ἐπιτασσόντων «τοὺς στασιαστὰς καὶ ἰδία θυσία στήρια ἀνταρτικῶς πηγνύναι βουλευομένους καθαιρεῖν καὶ ἐκβάλλειν τοῦ ἱεροῦ περιβόλου ἀπεκηρύξαμεν τὰς ἀνιέρους ταύτας χειρονομίας ὡς ἀντικανονικάς καὶ ἐκθέσμους, ὡς καὶ τὸ ἄκυρον αὐθαίρετον αὐτοκέφαλον, κατὰ τῶν εἰς ταῦτα δὲ ἀθεοφώβως προβάτων, τῶσον τὰς ἐκνόμους χειροτονίας τελεσάντων, ὅσον καὶ τῶν δεξαμένων αὐτάς, ἀπηγγελάμεν ἡδὴ τὴν ὀριζομένην ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων ποιὴν τῆς καθαιρέσεως, ἐν Ἀγ. Πνεύματι καθηρημένους ἀποφηνάμενοι καὶ κηρύξαντες ἀπὸ τοῦ ἀρχιερατικοῦ τε καὶ ἀπὸ παντὸς ἱερατικοῦ βαθμοῦ τὸν τε στασιαστὴν Βησσαρίωνα Τζιοβάνι, ἐκθέσμως καὶ πρότερον τὴν ἀρχιερωσύνην παρὰ ἑξῶν καὶ μὴ δικαιουμένων εἰς τοῦτο ἀρχιερέων λαβόντα, νῦν δὲ τὸ δεύτερον κατὰ τῶν θεσμῶν καὶ τῆς τάξεως τῆς Ἀγ. ἡμῶν ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀσεβήσαντα διὰ τῆς τελείσεως ἄλλων παρανόμων ἀρχιερατικῶν χειροτονιῶν καὶ τῆς συμμετοχῆς εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τοῦ αὐθαίρετου αὐτοκεφάλου καὶ τοὺς τὴν ἀνίερων ἀρχιερατικὴν χειροτονίαν δεξαμένους καὶ ὁμοίως ἀνταρτικῶς εἰς τὴν πρᾶξιν τοῦ ἀντικανονικοῦ αὐτοκεφάλου μετασχόντας, ἀρχιμανδρίτην Ἀγαθάγγελον Τσαῦτσε, ἱερέα Εὐθύμιον Χοστέβαν καὶ ἱερέα Ἀθανάσιον ἐξ Ἑλβασάν, ἀκύρους καὶ μὴ γενομένας καὶ ἀνευ λογιῶν κηρύττοντες τὰς τε ὡς ἄνω ἀνιέρους πράξεις αὐτῶν καὶ τὰς οἰασδήποτε γενησομένας περαιτέρω ὑπ' αὐτῶν ἱερατικὰς ἐν γένει ἐκκλησιαστικὰς πράξεις καὶ ἱεροπραξίας, ὡσαύτως δὲ περὶ τοῦ ἀντικανονικῶς παρ' ἐνορίαν ἐνεργήσαντος καὶ συμμετασχόντος Σέρβου ἀρχιερέως Βίκτωρος διαμαρτυρηθέντες καὶ ἐπαφέντες τῇ οἰκείᾳ αὐτοῦ ἀρχῇ, τὸ γε νῦν, τὴν λήψιν τῶν ἐπιβαλλομένων κανονικῶν μέτρων κατ' αὐτοῦ.

Φέροντες δὲ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ταύτην κρίσιν καὶ ἀπόφασιν εἰς γνῶσιν καὶ ὁμῶν, προτρεπόμεθα ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ἐκκλησιαστικῶς καὶ πατρικῶς, ὅπως γινώσκοντες ταῦτα λογίζησθε μὲν τὰ ἐξονομασθέντα ἀνωτέρω πρόσωπα ὡς ἀπογυμνωμένα πάσης ἱερατικῆς χάριτος καὶ ἀξίας καὶ ἐκβλητὰ ὡς τῶν ἱερῶν περιβόλου καὶ μηδεμίαν ἐνέργειαν ἱερατικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν ἔχοντα, ἀπέχητε δὲ προσεκτικῶς ἀπὸ τῆς ὑπ' αὐτῶν λύμης καὶ τῆς πρὸς αὐτὰ συναφείας, ἀποκρούοντες εὐσυνείδητος τὴν ἀναγνώρισιν καὶ ἀποδοχὴν τῶν ἀσεβῶς καὶ ἀνιέρως ὑπ' αὐτῶν γενομένων καὶ ἐμμένοντες στερροῖ (Συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 47)

Η ΓΕΝ. ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛ. ΤΩΝ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

Τὴν 17ην Μαΐου Κυριακὴν ἐγένετο εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Βαρθολομαίου Λυκαίου ἡ ἐτήσια Γεν. Συνέλευσις τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου, παρευρεθέντων πλέον τῶν 550 μελῶν.

Θέματα πρὸς συζήτησιν ἐτέθησαν τὰ συνήθη.

- 1) Λογοδοσία τοῦ Διοικ. Συμβουλίου
 - 3) Ἐκθέσεις τῆς γ' ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς
 - 3) Ἐγκρίσεις τοῦ ἰσολογισμοῦ καὶ ἐκθέσεως εἰς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς.
 - 4) Ἐκλογή νέου Διοικ. Συμβουλίου.
- Ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου κ. Κ. Ζαρπαλᾶς λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν ὅτι ὁ Σύλλογος Βορειοηπειρωτῶν ἐπλήρη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος μὲ ἀλλεπαλλήλους θανάτους ἐξόχων Βορειοηπειρωτῶν καὶ ἀνδρῶν προσεγγόντων ὑπηρεσίας κατὰ τὸν Αὐτονομικὸν ἀγῶνα τῆς πατρίδος μας.

Ἐτηγήθη ἐνὸς λεπτοῦ σιγῇ εἰς μνήμην τῶν θανόντων καὶ ἀκολούθως ἀνεγνώσθη ἡ ἀλλαχοῦ δημοσιευμένη λογοδοσία ἐπὶ τῶν πεπραγμένων. Ἀναγινώσκεται ἡ ἐκθέσις τῆς Ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ ὁ ἰσολογισμὸς τὰ ὅποια ἐγκρίνει ἡ Γεν. Συνέλευσις.

Ἐπὶ τῆς λογοδοσίας ἔλαβον τὸν λόγον οἱ κ. Σ. Ἐξαρχος ἐπιτεθεὶς κατὰ τῆς συμφωνίας τὴν ὁποίαν παρουσίαζε τὸ κοινὸν ψηφοδέλτιον, ὁ κ. Χ. Κονταξὴς ὡσαύτως κατακρίνας τὴν συμφωνίαν ἡ δικηγόρος Δίς Π. Τζιοβάρα παραπονεθεῖσα διότι δὲν ἔλαβεν τὴν ἥν ἠθέλε ἐξουσιοδοτήσιν κατὰ τὸ ταξιδίδιον τῆς ἐν Εὐρώπῃ.

Ὁ Πρόεδρος κ. Κ. Ζαρπαλᾶς ἀπήντησεν ἀντικρούσας τὰ λεχθέντα.

Δημιουργοῦνται συζητήσεις διαλογικαὶ καὶ ἀκολούθως ἀντεγκλήσεις λόγῳ τῶν ὁποίων καὶ τοῦ προκηχωρηκότος τῆς ὥρας ἀναβάλλεται τὸ τέταρτον θέμα αἱ ἀρχαιρεσίαι διὰ τὴν 31 Μαΐου.

Τὴν μεθεπομένην Κυριακὴν 31 Μαΐου συγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου δευτέρα Γεν. Συνέλευσις εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Συλλόγου τῶν Ἐμποροῦπαλλήλων

εἰς τὴν ὁποίαν παρευρέθησαν περὶ τὰ 300 μέλη.

Ὁ κ. Κ. Ζαρπαλᾶς λαβὼν τὸν λόγον ἐξέφρασε τὴν λύπην του διότι ὁ Σύλλογος ἠναγκάσθη νὰ καλέσῃ διὰ δευτέραν φορὰν τὴν Γεν. Συνέλευσιν. Ἀκολουθῶς ἐδήλωσεν ὅτι εἰσερχόμεθα εἰς τὸ ἑναπομείναν ὑπὸ συζήτησιν θέμα τὸ τῶν ἀρχαιρεσιῶν.

Ζητεῖ τὸν λόγον ὁ κ. Θ. Βενακίδης, προκειμένου νὰ ὁμιλήσῃ διὰ τὴν αἰτίαν τῆς ἀναβολῆς τῆς προηγουμένης Συνελεύσεως.

Λίδεται εἰς τὸν κ. Βενακίδην, ὁ ὁποῖος ὁμιλεῖ ἐπὶ τῶν γεγονότων τῆς προηγουμένης Συνελεύσεως.

Ὁ κ. Ἐξάρχου ἐπανέρχεται λέγων, ὅτι ἡ σημερινὴ συνέλευσις ἀποτελεῖ συνέχειαν τῆς προηγουμένης κατὰ τὰ τρία συζητηθέντα θέματα.

Ὁ κ. Ἡλ. Πάντος τοῦ παρατηρεῖ ὅτι ἐξήντησαν τὰ τρία θέματα, ἀπόδειξιν δὲ τούτων φέρει τὸ γεγονὸς ὅτι ἐκ τῶν πρώτων ὁ κ. Ἐξάρχου ἤθελε νὰ προβῇ ἡ Συνέλευσις εἰς Ἀρχαιρεσίας.

Δημιουργοῦνται διαλογικαὶ συζητήσεις, διακοπαὶ καὶ ἀντεγκλήσεις. Ἐν τῷ μεταξύ γίνεται ἡ ἐκλογή τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς μὲ πρόεδρον τὸν κ. Μ. Καλυβόπουλον, Γραμματέα τὸν κ. Μ. Πάνγον καὶ ψηφοδέκτας τοὺς κ. κ. Θ. Πίσσαλαν καὶ Ν. Μάσιον καὶ οἱ περὶ τὸν κ. Βενακίδην κ. Ἐξάρχου δηλοῦν ὅτι ἀποχωροῦν τῆς Συνελεύσεως διαμαρτυρόμενοι. Οἱ ἑναπομείναντες προχωροῦν εἰς ἀρχαιρεσίας. Κατὰ τὴν διαλογὴν εὐρέθησαν, ψηφίσαντες 238, ἐξ ὧν ἔλαβον οἱ κ. κ. Κ. Ζαρπαλᾶς 235, Χ. Καρζῆς 234, Κ. Τάλλιος 234, Γ. Δημητρίου 233, Δ. Τσάρας 233, Δ. Ντάγγας 232, Ε. Πάλλης 231, Μ. Ἀνέστης 229, Μ. Καλυβόπουλος 222. Ἐπιλαχόντες οἱ κ. κ. Κ. Γκίκας, Π. Μαμόπουλος, Μ. Πάντος, Κ. Σκεντέρης, Θ. Βενακίδης, Σ. Λέκκας. Ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπὴ οἱ κ. κ. Φ. Πρίφτης, Α. Χρηστοκότης, Γ. Μάργας. Ἐπιλαχὼν ὁ κ. Ν. Καλλιάφας.

ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΤΩΝ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΥΠΟ ΤΟΥ Δ. Σ. ΚΑΤΑ ΤΟ ΛΗΞΑΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΝ ἜΤΟΣ 1935-1936

ΑΝΑΓΝΩΣΘΕΙΣΑ ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ κ. Κ. ΖΑΡΠΑΛΑ

Ἀγαπητοὶ συμπατριῶται,

Συνεπὲς πρὸς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Συλλόγου μας τὸ Δ. Σ. ἐμφανίζεται ἐνώπιόν σας, ἵνα λογοδοτήσῃ δι' ἐμοῦ ἐπὶ τῶν πεπραγμένων κατὰ τὸ λήξαν συλλογικὸν ἔτος. Ὁφείλω πρωτίστως νὰ ζητήσω παρὰ τῆς Συνελεύσεως συγγνώμην διότι ἐκ λόγων ὅλως ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεώς μας ἐπεβραδύναμεν τὴν σύγκλησιν ταύτης ὀλίγας ἡμέρας.

Ἀγγελία θανάτων συντελεστῶν Β. Ἡπειρωτικοῦ ἀγῶνος 1914.

Ἀλλὰ πρὶν ἢ εἰσέλθω εἰς τὴν ἐξιστόρησιν τῶν πεπραγμένων ἐπιτακτικὴν ἔχω ὑποχρέωσιν, θλιβερόν ἐπιτελὼν πρὸς τοῦτο καθήκον, ν' ἀναγγείλω ὑμῖν, βαρυαλγῆς τὸν θάνατον πλειόνων τοῦ ἐνὸς ἡγωνιστῶν τῆς φιλότατης μας Πατρίδος κατὰ τὸ ἀγωνιῶδες ἐκεῖνο ἔτος 1914 μὴ παυσάντων ἔκτοτε καὶ μέχρι τοῦ θανάτου των νὰ προσφέρωσι τὰς ἑαυτῶν ὑπηρεσίας ὑπὲρ αὐτῆς, ἀγωνισαμένων τὸν ἱερὸν τῆς ἐλευθερίας ἀγῶνα, ἀφοσιωθέντων δὲ μετὰ τῶν ζώντων ἐπιλέκτων συναγωνιστῶν των εἰς τὴν ἐξ ὀλοκλήρου ἐξυπηρέτησιν τῆς προσφιλοῦς ἐκείνης γωνίας, ἥτις βίᾳ ὑπὸ τῶν ἰσχυρῶν παρεδόθη, παρὰ τὰς εἰς αἷμα θυσίας τῶν κατοίκων τῆς, εἰς τὴν Ἀλβανίαν.

Τὸν θάνατον τοῦ Γεωργίου Δοῦμα ἐπισυμβάντα κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1935, τοῦ ἐπιλέκτου Ἡπειρώτου προσεγγόντος ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας οὐ μόνον κατὰ τὸν Βορειοηπειρωτικὸν ἀγῶνα, ὅτε ἦτο ἀντιπρόσωπος τῆς Αὐτονομίου Κυβερνήσεως παρὰ τῇ Ἑλληνικῇ Κυβερνήσει ἀλλὰ καὶ πρὸ τούτου συμμετασχόντος Ἑθνικῆς Ἡπειρωτικῆς Ἑταιρίας μετὰ τοῦ ἀειμνήστου Χειμαρριώτου Σπυρομήλιου ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα καὶ μέχρι τῶν τελευταίων του στιγμῶν ἐνδιαφερθέντος διὰ πᾶν τὸ Βορειοηπειρωτικόν.

Τὸν θάνατον τοῦ ἀειμνήστου Στρατηγοῦ Γεωργίου Κονδύλη ἐπελθόντα αἰφνιδίως κατὰ τὸν Φεβρουάριον ἐ. ἔ. προσεγγόντος καὶ τούτου ὑψίστας ὑπηρεσίας τῇ ἡμετέρᾳ Πατρίδι διὰ τῆς αὐτοβούλου μεταβάσεώς του εἰς Βόρειον Ἡπειρον καὶ δὴ εἰς Κορυτσάν, ὅπου ἐπολέμησεν ἀνδρείως ἐξυπηρέτησας οὕτω τὸν Βορειοηπειρωτικὸν ἀγῶνα, καὶ καταταγέντος μετὰ τῶν ἐξεχόντων ἡγωνιστῶν τῆς Βορείου Ἡπείρου.

Τὸν θάνατον τοῦ Ἰωάννου Παρμενίδου ἐπισυμβάντα τὸν Φεβρουάριον ἐ. ἔ. καταγομένου μὲν ἐκ Θράκης γεννηθέντος δὲ ἐν Ἀγγλίᾳ ἀκραίφνους Πατριώτου ἐπιδειξάντος ἀμέριστον τὸ ἐνδιαφέρον του ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν ζητημάτων ἀγωνισθέντος ἀθορύβως καὶ ἄνευ ἐπιδείξεων ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν σκοπῶν. Ἡ Βορειοηπειρωτικὴ ἐποποιία τοῦ 1914 εὕρισκε τὸν Ἰωάννην Παρμενίδην ἐφυσχάζοντα ἐν Κερκύρᾳ ἀλλ' οἱ θρῆνοι τῆς ἀπέναντι ἀκτῆς τῆς Βορείου Ἡπείρου τὸν ἀφυπνίζουσι καὶ ἐγκαταλείπων τὴν εὐμάρειάν του σπεύδει πρὸς ταύτην καὶ προσφέρει τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν ὑπὸ τὸν ἀείμνηστον Χρηστάκην Ζωγράφον Αὐτόνομον Κυβέρνησιν

ὡς Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν. Ὁ Ἰωάννης Παρμενίδης συνδεόμενος μετὰ τῆς ἀνωτέρας Ἀγγλικῆς Κοινωνίας ἐχρησιμοποιήθη ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἀποσταλὲς εἰς Ἀγγλίαν πρὸς δι-
αφώτισιν τῆς Ἀγγλικῆς κοινῆς γνώμης τῶν κρατούντων ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ τῶν χειριζομένων τὸ ζήτημά μας ἀντιπροσώπων τῶν ὑπολοίπων Μεγάλων Δυνάμεων.

Τὸν θάνατον τοῦ ἐν ἀποστρατεῖᾳ Συνταγματάρχου Μιχαήλ Φουρῖδου θανόντος καὶ τούτου κατὰ τὸν Φεβρουάριον ἐ. ἔ. ἐπιλέκτου Λάκωνος ἀγωνισθέντος τὸν ἱερὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς Βορείου Ἡπείρου ἀγῶνα μετ' ἀπαραμίλλου ἀνδρείας καὶ αὐταπαρνήσεως. Ὁ Βορειοηπειρωτικὸς ἀγὼν εὐρίσκει τὸν Φουρίδην ὑπολο-
χάγον τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ διοικοῦντα πλήρη λόχον. Ἡ φωνὴ τῆς θρηνοῦσης Βορείου Ἡπείρου τὸν συγκινεῖ βαθύτατα καὶ δι' ἐμπνευσμένων πατριωτικῶν λόγων πείθει τοὺς στρατιώτας του, ἐν-
θουσιῶντας, νὰ τὸν ἀκολουθήσωσι μὲ πλήρη τὸν ὀπλισμὸν τῶν καὶ σπεύσωσι πρὸς βοήθειαν τῆς ἀγωνιώσης Β. Ἡπείρου. Ὁ λόχος τοῦ ἐνθουσιῶν ἐπιβιβάζεται πλοίου καὶ ἀναχωρεῖ ἀλλ' ἀτυχῶς ἐσπυ-
σμένη ἀπόφασις τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως διατάσει τὸν γεν-
ναῖον Φουρίδην νὰ ἐπιστρέψῃ μετὰ τοῦ λόχου τοῦ ἄλλως θὰ βομ-
βαρδισθῇ ὑπὸ ἀποσταλέντος πολεμικοῦ καὶ θά βυθισθῇ. Ὁ γενναῖ-
ος Φουρίδης ἀπαλλάσσει τὸν λόχον τοῦ τοῦ ὅρκου καὶ παρακαλεῖ
τοῦτον νὰ ἐπιστρέψῃ, ἐκεῖνος δὲ παρακούσας τὰς διαταγὰς τῆς
Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως μεταβαίνει εἰς Βόρειον Ἡπειρον ἀκολου-
θούμενος ὑπὸ δρακὸς ὑπαξιωματικῶν καὶ εὐζώνων καὶ ἀγωνίζεται
μετ' αὐτῶν ἀνδρείως ἐπιδείξας ἀφθαστον αὐτοθυσίαν ἐν τῇ ἐκτε-
λέσει τῶν στρατιωτικῶν του καθηκόντων προαχθεὶς ὑπὸ τῆς Αὐτο-
νόμου Κυβερνήσεως εἰς Ταγματάρχην. Ἐν τῷ Βορειοηπειρωτικῷ
πανθέῳ τῶν ἀγωνιστῶν τῆς προσφιλοῦς μας Πατρίδος προστίθε-
ται, κύριοι, ὁ θάνατος ἐξόχου ἀλτρουίστου πατριώτου, θαρραλέου
ἀγωνιστοῦ, σφυρηλατήσαντος καὶ πραγματοποιήσαντος μετὰ τῶν
ἄλλων ἐπιλέκτων συναγωνιστῶν τοῦ τῆν Βορειοηπειρωτικὴν ἐπο-
ποιῖαν τοῦ 1914, ὁ θάνατος τοῦ αἰοιδίμου Μητροπολίτου Δρυϊνουπό-
λεως Βασίλειου. Δὲν μοῦ ἐπιτρέπει, κύριοι, ὁ χρόνος νὰ ἀνα-
φέρω ἐνταῦθα τὰς ὑπερόχους ὑπηρεσίας καὶ τὸν ἀφθαστον πατριω-
τισμὸν τοῦ ἐθνομάρτυρος Ἱεράρχου καὶ παραπέμπω τοὺς τυχόν ἀ-
γνοοῦντας ταύτας εἰς τὸ Δελτίον μας «**Η ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ**» ὅ-
πως ἀναγνώσωσι τὴν ἐκτεταμένην βιογραφίαν του καὶ ἀρυσθῶ-
σιν ἐκεῖθεν διδάγματα πρὸς μίμῃσιν. Ἐκεῖνο ποῦ δύναμαι νὰ ἀνα-
φέρω ἐνταῦθα εἶναι τοῦτο, ὅτι ἡ Πατρίς μας ἀπώλεσεν ἐν τῷ προ-
σώπῳ τοῦ ὑπερόχου Ἱεράρχου καὶ ἀφθάστου πατριώτου αἰοιδίμου Βα-
σιλείου τὸν εὐθαρσῆ, τὸν ἀτρόμητον διεκδικητὴν τῶν δικαίων μας
καὶ οὕτω διὰ τῆς ἀπωλείας καὶ τῶν ἄλλων ἀναφερθέντων ἀπορφα-
νίζεται σὺν τῷ χρόνῳ ἡ Βόρειος Ἡπειρος τῶν διεκδικητῶν τῶν δι-
καίων τῆς εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ἴσως θὰ εἴχομεν τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην
αὐτῶν. Βαρύ, βαρύτατον, τὸ πένθος ὅπερ ἐκάλυψε τὴν Βόρειον
Ἡπειρον διὰ τῆς ἀπωλείας ἐπιλέκτων ἀγωνιστῶν τῆς ἐλευθερίας
τῆς. Ἄς ἐλπίσωμεν ὅμως ὅτι ὁ Ὑψιστος, ὁ Μέγας Θεὸς τῆς Ἑλλά-
δος θὰ φεισθῇ τῶν ὀλίγων ὑπολειπομένων, ὑπὲρ μακροημερεύσεως
τῶν ὁποίων δέον νὰ προσευχώμεθα ἐπ' ἀγαθῷ τῆς φιλότατης μας
Πατρίδος.

Πρὸς τὰς οἰκογενεῖας τῶν ἐκλιπόντων ὁ ἡμέτερος Σύλλογος
ἀπέστειλε ψηφίσματα καὶ συλλυπητήρια γράμματα. Ἰδιαιτέρως δὲ

διὰ τὸν αἰοιδίμον Μητροπολίτην μας Βασίλειον ὁ Σύλλογός
μας ἐνήργησε μετὰ τῶν Ἀδελφοτήτων Δελβινάκιου καὶ Πωγωνίου
τὴν μεταφορὰν καὶ τὴν προσωρινὴν ταφὴν τοῦ ἱεροῦ Σκήνους του
εἰς Δελβινάκιον ὑποσχεθεὶς, ὅπως ὅταν ὁ Ὑψιστος εὐδοκήσῃ, μεταφέ-
ρῃ τὰ ἱερὰ ὅστ' αὐτοῦ ἐν πάσῃ τιμῇ καὶ εὐλαβείᾳ καὶ ἐνταφιάσῃ ταῦ-
τα ὁριστικῶς εἰς Ἀργυρόκαστρον.

Δὲν μοῦ ἐπιτρέπεται, κύριοι, νὰ παρέλθω ἐν σιγῇ τὸν θάνατον
ἀγαπητοῦ συμπατριώτου καὶ συναδέλφου ὅστις, εἶμαι βέβαιος, ὅτι
κατελύπησε πάντας ὑμᾶς, ὡς κατελύπησε βαθύτατα τὸ Δ. Σ. Τὸν
θάνατον ἐπιλέκτου Βορειοηπειρωτοῦ καὶ μέλους τοῦ Δ. Σ. ἐπισυμ-
βάντα κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1935 κατόπιν πολυδύνου καὶ μα-
κροχρονίου νόσου τοῦ ἀλησμονήτου Φωτίου Τσαβίδη. Ὁ
ἄτεγκτος Χάρος ἀφήρπασε τὸν ἀλησμόνητον Φωτὴν ἀπὸ τῆν θερ-
μὴν ἀγκάλην τῆς ἀπορφανισθείσης οἰκογενείας του, νέον, ἐμπνευ-
σμένον καὶ ἐνθουσιῶντα Πατριώτην εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας ἐκεί-
νης καθ' ἣν θὰ ἠδύνατο σφριγῶν ἔτι, νὰ προσφέρῃ πολυτίμους ὑπη-
ρεσίας εἰς τὴν πατρίδα καὶ τὸν Σύλλογόν μας. Ὑποθέτω, κύριοι,
ὅτι ὅλοι ἐγνωρίσατε τὸν Φωτίον Τσαβίδη τὸν τοσαῦτα ὑ-
πὲρ τῆς ἀναδείξεως τοῦ Συλλόγου μας μοχθήσαντα καὶ ἀποφεύγω-
ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως χρόνου νὰ τὰ ἀναφέρω ἐνταῦθα. Ὁ Σύλλογος
καθ' ἣν εἶχεν ὑποχρέωσιν ἐξέδοτο ψήφισμα ἐπὶ τῷ θανάτῳ του καὶ
συλλυπητήριον γράμμα πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ ἐκλιπόντος.

Ταῦτα, κύριοι, εἶχον, μετὰ βαθυτάτης ὀδύνης νὰ σᾶς ἀνακοινώ-
σω. Ἀλλὰ θὰ μοὶ ἦτο δυσάρεστον, ἐὰν ἐπελαμβανόμην εὐθὺς ἀμέ-
σως τῆς ἀναπτύξεως ἐνώπιον ὑμῶν τῆς λογοδοσίας τοῦ Δ. Σ. ἐπὶ
τῶν πεπραγμένων ἐὰν ἤθελον παραλείψῃ νὰ ἐκτελέσω ἐπιτακτικὸν
ὅσον καὶ ἱερὸν καθήκον, ἢ μᾶλλον ὅλοι ὁμοῦ νὰ ἐπιτελέσωμεν τὸ
ἱερὸν τοῦτο καθήκον, νὰ ἀποτίσωμεν δηλονότι τὸν ὕστατον φόρον
ἀπεριορίστου σεβασμοῦ τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς ἐκλι-
πόντας. Σᾶς παρακαλῶ ὅθεν ὅπως ὀρθοὶ ἅπαντες τηρήσωμεν ἐνὸς
λεπτοῦ σιγῇ πρὸς μνήμην τῶν ἐκλιπόντων.

ΛΟΓΟΘΕΣΙΑ : Ζήτημα Ἀλλοδαπῶν

Καὶ ἤδη, κύριοι, μετὰ τὰ θλιβερά καὶ βαρύτατα πένθη ἅτινα σᾶς ἀνεκοίνωσα
σᾶς παρακαλῶ νὰ μοὶ ἐπιτρέψῃτε νὰ διεξέλθω ἐν ὀσῇ δυνατῇ συντομίᾳ τὸ ἐπιτε-
λεσθὲν ἔργον τοῦ Δ. Σ. κατὰ τὸ διαρρεῦσαν χρονικὸν διάστημα. Σᾶς παρακαλῶ
ὅπως ἀκούσητε μετὰ πάσης ψυχραιμίας τόσον ἐμὲ ὅσον καὶ ἐκείνους, περισσότε-
ρον ἐκείνους, οἵτινες θὰ ἤθελον, καθ' ὃ ἔχουσιν ἀναφαίρετον δικαίωμα νὰ ἐπι-
κρίνωσι τὸ ἔργον ἡμῶν. Θὰ εἶμαι ὑποχρεωμένος ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ, νὰ ἐπα-
ναλάβω τὰς πέρυσι δοθείσας ὑποσχέσεις μας τίνες ἐξ αὐτῶν ἐξεπληρώσαμεν, τί-
να τὰ ἀγαθὰ τούτων ἀποτελέσματα, τίνες δὲν ἐξεπληρώσαμεν, τίνα τὰ τυχόν
κακὰ ἅτινα ἐπηνέχθησαν ἐκ τῆς μὴ ἐκπληρώσεως τῶν ὑποσχέσεών μας ἐκείνων.

Σᾶς ὑπεσχέθημεν, κύριοι, ὅτι πρῶτον μέλημά μας θὰ ἦτο ἡ μέριμνά μας διὰ
τὴν ἐνταῦθα ἐγκατάστασιν τῶν συμπατριωτῶν μας συμπεριληφθέντων, ὡς μὴ
ᾤφειλε κατὰ τὴν γνώμην μας, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ Ἀλλοδαπῶν Νόμου.
Τοῦτον οὔτε ἦτο οὔτε εἶναι δυνατόν νὰ καταργήσωμεν. Ὁ Νόμος οὗτος δὲν ἀφο-
ρᾷ μόνον ἡμᾶς ἀλλὰ ἀφορᾷ ἅπαντας τοὺς εἰσερχομένους εἰς τὸ Κράτος ἄλλο-
δαπούς καὶ ἡμεῖς κατ' ἀναπόδραστον ἀνάγκην, ὑπήχθημεν εἰς τὸν νόμον τοῦτον
διότι ἔχομεν ξένην ὑπηκοότητα. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔπρεπε καὶ πρέπει νὰ ζητήσω-
μεν ἡμεῖς ἀπὸ τὸ Κράτος, ὅπερ καὶ ἐζητήσαμεν ἤδη καὶ τὸ ἐπετύχομεν εἶναι
τὸ νὰ φέρηται ἐπικεικὸς πρὸς τοὺς συμπατριώτας μας καὶ ἤδη φέρεται ἐπικει-
κστατα. Διότι αἱ ἀρμόδιοι ἀρχαὶ χορηγοῦσιν μακρὰν προθεσίαν παραμονῆς καὶ
ἐξασκήσεως ἐπαγγέλματος ἀνεὺ ποινικῶν συνεπειῶν, μολονότι οἱ ἀδελφοί μας,
ἐν πλήρῃ δικαίῳ ἄλλως τε, κατέκλυσαν τὴν Ἑλλάδα, ὡς μὴ δυνάμενοι νὰ εἰσέλ-
θωσιν εἰς ἄλλον Κράτος καὶ νὰ ἐργασθῶσι. Ἐκεῖνο ποῦ προέχει ἐν προκει-
μένῳ εἶναι τοῦτο : Ὅτι οἱ συμπατριῶται μας ἐφ' ὅσον δὲν ἐνοχλοῦνται ὑπὸ τῶν

ἀρχῶν, δὲν ἐννοοῦν νὰ προσέλθουν καὶ τακτοποιηθοῦν μὲ αὐτὰς ἀλλὰ προτιμοῦν νὰ ἀχθοῦν βίᾳ εἰς τὸ Πταισματοδικεῖον, ὁπότε παραπονοῦνται ἐναντίον τῶν ἀρχῶν. Θὰ ἐπαναλάβω καὶ ἐντεῦθεν τὴν παράκλησιν, τὴν ὑποῖαν παρακαλῶ νὰ μεταβιβάσῃτε καὶ εἰς τοὺς ἀπόντας συμπατριώτας μας, νὰ σπεύσωσι ὅσοι δὲν ἐτακτοποιήθησαν εἰσέτι μὲ τὴν ὑπηρεσίαν Ἀλλοδαπῶν, νὰ τακτοποιηθῶσι διὰ τοῦ Συλλόγου διότι ὡς γνωρίζετε, ἀπὸ τῆς πρώτης (1ης) Ἰουνίου θὰ συλλαμβάνηται πᾶς τις μὴ ὢν ἐν τάξει καὶ θὰ ἀποστέλληται εἰς τοὺς στρατῶνας ἵνα ὑπηρετήσῃ τὴν ὑπηρεσίαν του, ὁπότε καὶ θὰ εἶναι ἀργὰ διὰ πᾶσαν ἐνέργειαν πρὸς τακτοποίησιν του. Πρὸ ὀλίγων δὲ ἀκόμη ἡμερῶν καὶ διὰ τοῦ τύπου καὶ διὰ τοιχοκολλήσεων εἰς τὰ Β. Η. καταστήματα προσκαλοῦμεν διὰ τελευταίαν φορὰν τοὺς συμπατριώτας μας ὅπως προσέλθωσιν εἰς τὸν Σύλλογον καὶ τακτοποίησιν τούτους ὁμαδικῶς ἀνευ ποινικῶν συνεπειῶν. Ὡς ἡμέρα δὲ προσελεύσεως τῶν συμπατριωτῶν μας εἰς τὴν Κ. Υ. Α. πρὸς ὁμαδικὴν τακτοποίησιν τῶν ὠρίσθη ἡ 23ῃ Μαΐου καὶ ὥρα 8 1/2 π. μ. Συνεπῶς ἅπαντες οἱ μὴ τακτοποιηθέντες συμπατριῶται μας δέον νὰ εὐρίσκονται εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Συλλόγου τὴν 8ην πρωΐνῃν τῆς 23ης Μαΐου ἔ. ἔ. ἵνα ὁδηγήσῃ τούτους ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῆς Κ. Υ. Α. πρὸς ὁριστικὴν τακτοποίησιν τῶν ἀνευ, ἐπαναλαμβανόμεν, ποινικῶν συνεπειῶν.

Ὁφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν, κύριοι, ὅτι τὸ Δ. Σ. ἐκληρονόμησε μίαν κατάστασιν ἀνῳμαλον καὶ ἐν πολλοῖς τραγικῇ. Διότι δὲν εἶναι ὑπερβολὴ νὰ εἶπω ὅτι δὲν ἐγνωρίζομεν ποῖοι δικαιοῦνται νὰ τύχῃσι ἀδείας παραμονῆς καὶ ἀδείας ἐργασίας.

Πρὸ τῆς τοιαύτης καταστάσεως, κύριοι, τὸ Δ. Σ. εὐρέθη εἰς τὸ δίλημμα ἢ νὰ παραιτηθῇ ὁμαδικῶς εἰς ἐνδεικνίαν διαμαρτυρίας ἢ νὰ παραμείνῃ καὶ νὰ ἀγωνισθῇ. Οἱ ἀδελφοί μας τὴν ἐποχὴν ἐκείνην συνελαμβάνοντο καὶ ἀπεστέλλοντο εἰς τὸ Πταῖσμα καὶ οἱ μὲν δυνάμενοι νὰ πληρώσωσιν ἐπλήρων 600—1000 δραχμὰς πρᾶσιμον καὶ προξενικὰ τέλη οἱ δὲ μὴ δυνάμενοι ἐρρίπτοντο εἰς τὰς φυλακάς. Τραγικὴ ὄντως ἡ κατάστασις! Αἱ διαμαρτυρίαι μας δὲν εἰσηκούοντο, διότι οἱ ἐντεταλμένοι οὐδὲν τὸ παράνομον ἐξετέλουν. Αὐστηροὶ τηρηταὶ τοῦ νόμου ἐξετέλουν τοῦτον ἀπαρεγκλίτως. Τὸ Δ. Σ. συσκέφθεν κατ' ἐπανάληψιν ἀπεφάσισε νὰ παραμείνῃ καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἐνίσχυσιν καὶ τῶν λοιπῶν Β. Η. Συλλόγων τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ καὶ νὰ ἀγωνισθῇ ὑπὲρ τῶν δικαίων ἀπόψεων του. Πρὸς τοῦτο ἀπεφασίσθη ὅπως δύο ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Δ. Σ. ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Γραμματεὺς κατόπιν προσυνεννοήσεως μετὰ τῶν λοιπῶν Β. Η. Συλλόγων τῆς Ἑλλάδος μεταβῶσιν εἰς Θεοῖνικὴν καὶ μετέβησαν, καὶ ἐκεῖ ἐνώπιον τῶν λοιπῶν Προέδρων τῶν Β. Η. Συλλόγων καὶ τοῦ Ἡπειρωτικοῦ Κερκύρας, ἀνεπτύξαμεν ἐν πολλαῖς συνεδρίαις, τὰς ἀπόψεις τοῦ Συλλόγου μας ἰδίᾳ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν Ἀλλοδαπῶν καὶ ἐζητήσαμεν τὴν ἐνίσχυσιν τούτων, οὕτως ὥστε ἡνωμένοι νὰ ἐνεργῶμεν ἀπὸ κοινοῦ πρὸς ἐπιτυχὴ λύσιν τῶν γενικῆς φύσεως ζητημάτων. Καὶ ὄντως παρὰ πάντων ἀνετέθη ἡμῖν ὁμοθυμῶς ἡ ἐνέργεια τῶν δεόντων ὅπου δεῖ. Τὸ οὕτω ἀνεπισημῶς, συγκληθὲν Βορειοειπερωτικόν, οὕτως εἶπεν, συνέδριον, ἀπηρτίσθη τηλεφικῶς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διαμαρτυρόμενον διὰ τὰς διώξεις τῶν συμπατριωτῶν μας πρὸς ἣν καὶ ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἀναθέτει εἰς τὸν Σύλλογον Βορειοειπερωτῶν Ἀθηνῶν τὴν διενέργειαν τῶν δεόντων ἐπὶ τῶν γενικῆς φύσεως ζητημάτων. Ἐπιστρέψαντες ἐκ Θεοῖνικῆς ἐνηργήσαμεν καὶ ἐνεργοῦμεν παρὰ τοῖς ἀρμοδίοις οὐχὶ πλέον ὡς Σύλλογος Β. Η. Ἀθηνῶν ἀλλὰ καὶ ὡς ἐκπρόσωπος τῶν Β. Η. Συλλόγων τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ. Ἐτύχομεν ὄντως τῆς δεοῦσης προσοχῆς ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων καὶ τὸ ζήτημα περὶ Ἀλλοδαπῶν ἐλύετο ἱκανοποιητικῶς ὑπὲρ τῶν δικαίων ἀπόψεων μας παρεχομένων ἐλευθέρως, δύναμαι νὰ εἶπω ἀδειῶν παραμονῆς καὶ ἐργασίας εἰς τοὺς ἀδελφούς μας. Ὡς βλέπετε, κύριοι, καὶ ὑποθέτω ἐπεισθητε, τὸ ἀκανθῶδες τοῦτο ζήτημα τὸ Δ. Σ. διὰ τῶν προσωπικῶν του ἐνεργειῶν καὶ τῶν ἐπανειλημμένων ἐντόνων διαβημάτων του κατάρθωσε νὰ ἐπιλύσῃ ἀπαλλάξαι οὕτω τοὺς συμπατριώτας μας ἐνὸς ἐφιάλτου, ὅστις ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἐπίεζε τὰ στήθη των. Τὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἐπιτευχθέντος ἀποτελέσματος τούτου ἀφίνω εἰς τὴν δικαίαν κρίσιν τῆς Συνελεύσεως.

Νέα μέλη

Κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα, κατὰ τὸ ὅποιον ἐτύχομεν τῆς τιμῆς νὰ διοικήσωμεν τὸν Σύλλογον ἐτακτοποιήθησαν μὲ τὴν ὑπηρεσίαν Ἀλλοδαπῶν ὑπὲρ τοὺς 400 συμπατριῶται μας ἐκτὸς τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοιούτων. Νομίζει ὅθεν τὸ Δ. Σ. ὅτι καὶ ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ ἐξεπλήρωσεν ὑπερβαλλόντως τὴν ὑπόσχασιν του καὶ τὰ ἐκ τούτου ἀγαθὰ ἀποτελέσματα εἶναι ἐμφανῆ.

Ἀστικὴ ἀποκατάστασις

Ἐτερον ζήτημα ὅπερ ἀπησχόλησε τὸ Δ. Σ. καὶ ὅπερ ὑπεσχέθη ὑμῖν πέρυσιν, εἶναι τὸ τῆς ἀστικῆς ἀποκαταστάσεως τῶν μετὰ τὸ 1912 προσφυγόντων ἐστὶν Ἑλλὰδα συμπατριωτῶν μας. Ἀπὸ τῆς πρώτης ὅθεν στιγμῆς ἐπελήφθη καὶ τοῦ ζητήματος τούτου καὶ ἐπέτυχεν ἐξάμηνον προθεσίαν. Ἀτυχῶς ὅμως, κύριοι, παρὰ τὰς ἐντεῦθεν πρὸς τοὺς συμπατριώτας μας παρακλήσεις καὶ συστάσεις καὶ διὰ τοῦ τύπου τοιαύτας, ὁμολογῶ ὅτι ἐλάχιστοι ἐκ τούτων προσήλθον καὶ ὑπέβαλον αἰτήσεις καὶ δικαιολογητικὰ καὶ δὴ καὶ οἱ ἐλάχιστοι οὗτοι προσήλθον κατὰ τὸ τελευταῖον δεκαήμερον τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας. Ἦδη ἔχομεν αἰτήσεις τῶν ἐπαρχιακῶν Συλλόγων ἵνα μεριμνήσωμεν διὰ νέαν παράτασιν καὶ ἐνεργήσωμεν δεόντως καὶ ἐλπίζω ὅτι ὁ Σύλλογός μας θὰ εἶναι εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ σᾶς ἀναγγεῖλῃ νέαν παράτασιν. Ὁμολογοῦμεν, κύριοι, ὅτι μέχρι σήμερον μικρὸς ἀριθμὸς συμπατριωτῶν μας ἔτυχεν ἀστικῆς ἀποκαταστάσεως διὰ τῆς παραχωρήσεως οἰκοπέδων ἢ οἰκημάτων. Βέβαια, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀποκατασταθέντων δὲν εἶναι διόλου ἱκανοποιητικὸς ἀλλ' ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο θὰ λυθῇ εὐνοϊκῶς ὑπὲρ τῶν συμπατριωτῶν μας δεδομένου ὅτι ἄλλοι ἔχοντες δικαιώματα ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς ἐγκαταστάσεως τῶν ἐν Ἑλλάδι δὲν ἔτυχον μέχρι τοῦδε ἀποκαταστάσεως. Ὁφείλομεν ὅμως νὰ μὴ παραγνωρίσωμεν καὶ ἀνυπερβλήτους δυσκολίας ἃς συνήντησε τὸ Δ. Σ. ἐν ταῖς προσπάθειαις του παρὰ τοῖς ἀρμοδίους πρὸς ἐπιτυχὴ λύσιν τῶν ζητημάτων τοῦ Συλλόγου μας. Καὶ αὐταὶ εἶναι αἱ κατὰ δῖμηνον περὶ τοῦ Κυβερνητικοῦ μεταβολαί, αἱ ἐκλογαί, τὸ δημοψήφισμα, κλπ. ἅτινα ἐπέδρασαν μεγάλως ἐπὶ τῶν προσπαθειῶν τοῦ Δ. Σ. ἀλληλοαναιρουμένων ὑπὸ τῶν ἐκάστοτε Κυβερνήσεων τῶν διδομένων ἡμῖν ὑποσχέσεων.

Γραφεῖον ἐξευρέσεως ἐργασίας

Τὸ Δ. Σ. ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του ὅπως ἐν παντὶ ἐξυπηρετήσῃ τὰς ἀνάγκας τῶν συμπατριωτῶν μας, ὑπεσχέθη ὑμῖν τὴν σύστασιν Γραφείου ἐξευρέσεως ἐργασίας καὶ νομίζει ὅτι καὶ ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ δὲν ὑστέρησεν. Ἐξυπηρετήσεν ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνάμεων του τοὺς αἰτήσαντας καὶ ἐτοποθέτησε πλείστους ἐξ αὐτῶν ἀναλόγως τῶν προσόντων των. Ὁφείλω νὰ ἐκφράσω ἐντεῦθεν τὰς θερμὰς εὐχαριστίας τοῦ Δ. Σ. πρὸς πάντας τοὺς ἐργοδότας τοὺς ἐξυπηρετήσαντας τὴν προσπάθειαν τούτου καὶ περιβαλλόντας τὸν Σύλλογον μας μετ' ἰδιαιτέρας ὁλως στοργῆς. Ἰδιαιτέρως ὀφείλω νὰ εὐχαριστήσω τοὺς συμπατριώτας μας βιομηχάνους ἀδελφούς Καίσαρη τοὺς τιμῶντας ἐν τῇ ξένῃ τὸ Βορειοειπερωτικὸν ὄνομα οἷτινες οὐ μόνον ὑπὲρ 30 ἐκ τῶν ἀποσταλέντων ἐκράτησαν ἐν τῇ βιομηχανίᾳ των ἀλλὰ καὶ μᾶς ὑπεσχέθησαν ὅτι σὺν τῇ προόδῳ τῶν ἐργασιῶν των θὰ ἐξακολουθοῦσι νὰ προσλαμβάνωσι συμπατριώτας μας συνιστωμένους παρὰ τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου.

Ἀσθενεῖς

Τὸ Δ. Σ. ἐπελήφθη ἐπίσης μετὰ θερμοῦ ἐνδιαφέροντος τῆς ἐξυπηρετήσεως τῶν προσελθόντων ἀσθενῶν αὐτοπροσώπως κατὰ τὸ πλεῖστον ἐνεργήσαν διὰ τὴν ἐν τοῖς Νοσοκομείοις εἰσαγωγήν των. Εἰς δὲ τοὺς προσελθόντας καὶ αἰτήσαντας ἐξωτερικὴν νοσηλείαν παρέσχε μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς ἐπιμελείας τὰς ἑαυτοῦ ὑπηρεσίας. Θεωρῶ ὅθεν ὑποχρεώσιν μου νὰ εὐχαριστήσω ἐντεῦθεν τὰς Διευθύνσεις τῶν Νοσοκομείων Λαϊκῶν, Δημοτικῶν, Προσφυγικῶν καὶ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ διὰ τὴν προθυμίαν ἣν ἐπίδειξαν διὰ τοὺς ἀσθενεῖς συμπατριώτας μας, νοσηλευθέντας δωρεάν.

Ἀποροι — Βοηθήματα

Ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ τῶν ἀπόρων τὸ Δ. Σ. ἐξυπηρετήσῃ τοὺς προσελθόντας ἀπόρους συμπατριώτας μας παρέχον αὐτοῖς βοηθήματα μετὰ περισκέψεως ἀνακουφίζον ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ τούτους, χορηγήσαν βοηθήματα εἰς 190 τοιούτους. Εἰς τὰ ἀνωτέρω δέον νὰ προσθέσωμεν καὶ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ Δ. Σ. ἃς τοῦτο προσέφερον εἰς ὑπὲρ πολλοὺς ἀπόρους συμπατριώτας μας, τὴν προσωπικὴν κατ' ἐπανάληψιν ἐπεμβάσει τοῦ ὁποῖου, πρὸς τὸν Κεντρικὸν Λιμενάρχην Πειραιῶς, ἔλαβον δωρεὰν εἰσιτήρια οἱ ταξιδεύοντες διὰ τὴν Πατρίδα ἀποροι συμπατριῶται μας. Διὸ καὶ ἐκφράζομεν ἐντεῦθεν πρὸς τὸν Κεντρικὸν Λιμενάρχην Πειραιῶς, διὰ τὴν ὁλως ἰδιαιτέραν προθυμίαν καὶ τὸ ἐνθερμον ἐνδιαφέρον ὅπερ ἐπεδείξατο διὰ τοὺς ἀπόρους συμπατριώτας μας, τὰς θερμότερας τῶν εὐχαριστιῶν καὶ τὴν ἀπειρον εὐγνωμοσύνην τοῦ Συλλόγου μας.

Νέα μέλη του Συλλόγου

Κατά τὸ λήξαν ἔτος ἐνεγράφησαν εἰς τὸ Μητρώον τοῦ Συλλόγου 373 νέα μέλη ἅτινα μετὰ τῶν παλαιῶν τῶν εὐρισκομένων ταμειακῶς ἐν τάξει, ἀνῆλθον ἐν συνόλῳ εἰς 601 καὶ ἅτινα ἀποτελοῦσι τὴν δύναμιν τοῦ Συλλόγου μας. Ὡς ἐτονίσσαμεν κατὰ τὴν πρώτην Γενικὴν Συνέλευσιν ἀπὸ τῆς ἔδρας ταύτης ἀλλὰ καὶ διὰ δημοσιευμάτων διὰ τοῦ τύπου καὶ διὰ παραινήσεων ὅτι εἶναι ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη ὅπως ἅπαντες οἱ συμπατριῶταί μας ἐγγραφῶσι μέλη τοῦ Συλλόγου μας ἵνα οὕτω ὁλοκληρωθῇ οὗτος εἰς τὴν ἱεράν ἀποστολὴν του. Θεωροῦμεν τιμὴν διὰ τὸν Σύλλογόν μας ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς αὐτοὺς, τὸ νὰ συμπεριλαμβανῇ εἰς τοὺς κόλπους του ὅλους τοὺς συμπατριώτας ἵνα οὗτος καταστῇ ἰσχυρὸς πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν καὶ τύχην τῆς δεούσης προσοχῆς ἐκ μέρους πάντων.

Ἀτελὴς ἐγγραφή φοιτητῶν καὶ μαθητῶν

Τὸ Δ. Σ. μετὰ θερμῷ ἐνδιαφέροντος ἐπελήφθη τοῦ ζητήματος τῆς ἀτελοῦς ἐγγραφῆς τῶν ἀπόρων συμπατριωτῶν μας φοιτητῶν καὶ μαθητῶν καὶ κατέβαλε τὰς ἑαυτοῦ προσπάθειάς, ὅπως παραμείνῃ ἐν ἰσχύϊ ὁ Νόμος οὗτος ὅτε ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας διὰ τῶν ἐφημερίδων εἶχε δηλώσει ὅτι θὰ καταργήσῃ τοῦτον. Συνεννοηθεὶς μετὰ τῶν ἀλυτρωτικῶν Σωματείων (Δωδεκανησιῶν καὶ Κυπρίων) μετέβησαν ὁμοῦ παρὰ τῷ ὑπουργῷ τῆς Παιδείας καὶ διεμαρτυρήθησαν ἐντόνως διὰ τὸ μελετούμενον πραξικόπημα. Ὁ κ. Ὑπουργὸς μᾶς ἀπήντησε ὅτι δὲν ἐννοεῖ νὰ θίγῃ, ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ τοὺς Β. Η. Δωδεκανησίους καὶ Κυπρίους. Λόγῳ ὅθεν γενομένου περὶ φοιτητῶν εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ γνωρίσω εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν παράπαν τούτων πρὸς τὸ Δ. Σ. καὶ ἰδίᾳ πρὸς ἐμὲ ὅτι τοὺς παρέχομεν δυσκολίας ἐν σχέσει μὲ τὴν ὑπὸ τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν ἐπιβληθεῖσαν ἡμῖν ἔνορκον κατάθεσιν ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικοῦ δύο μαρτύρων μελῶν τοῦ Συλλόγου περὶ τῆς ἀπορίας αὐτῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των καὶ τῆς παραμονῆς τῶν τελευταίων ἐν Ἠπείρῳ ἢ ἐν ταύτῃ. Μὴ δυνάμενοι, Κύριοι, νὰ παρσβώμεν τὰς διαταγὰς τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν ὑπεδείξαμεν εἰς τοὺς κ. κ. Φοιτητὰς νὰ προσκομίζωσι τὴν ὡς ἂν ἔνορκον βεβαίωσιν. Λυποῦμαι βαθύτατα διότι τινὲς τούτων ἐνόμισαν καὶ νομίζουν εἰσέτι ὅτι εἶναι ἰδική μου πρωτοβουλία ἵνα τοῖς παράσχῃ δυσκολίας εἰς τὸ ἔργον των, ἀγνοοῦντες ἴσως ὅτι ἐγὼ ὡς φοιτητὴς ἡμουν πολὺ πτωχότερος τούτων καὶ δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἤμην ἐγὼ ἐκεῖνος, ὅστις θὰ τοῖς παρείχον δυσκολίας.

Κύριος σκοπὸς τοῦ Συλλόγου

Ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ τὸ Δ. Σ. δὲν παρέλειψε ποσὶς νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ ἑαυτοῦ καθήκον μολοντὶ μύριαι παρενεβλήθησαν αὐτῷ δυσχέρειαι. Μετ' ἰδιαίτερας ὁλως θερμῆς ἐπελήφθη ἐπὶ τῆς κατατοπισεως τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐπὶ θύραις Σχολικοῦ ζητήματος τῆς Πατρίδος μας. Ὡς γνωστὸν ὑμῖν τὸ Σχολικὸν ζήτημα θὰ συνεζητεῖτο ἐν τῷ συμβουλίῳ τῆς Κ.Τ.Ε. ἐν Γενεῇ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ λήξαντος ἔτους. Τὸ Δ. Σ. ἐνήργησε ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς, ἐνήργησε παρ' ἐκείνοις εἰς ὧν τὰς χεῖρας ἦτο ἐμπειστευμένον τὸ ζήτημά μας καὶ ἦσαν ἐνδεδειγμένοι νὰ προσασπίσωσιν ἐν Γενεῇ τοῦτο καὶ ἐξετέλεσε πλήρως μετὰ τῆς ἐπιβαλλομένης αὐτῷ θρησκευτικῆς εὐλαβείας τὰς, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀναληφθείσας ἐναντι ὑμῶν καὶ τῆς Πατρίδος ἐν γένει ὑποχρεώσεις του. Δὲν παραλείπω δὲ νὰ ὁμολογήσω τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἑξωτερικοῦ συνεπῶς ὁλοκληρῶ τοῦ Β. Η. κόσμου, οὐ μόνον ἔσχεν αἰσθητὴν ἀπήχησιν παρὰ τοῖς ἐπισήμοις ἀλλὰ καὶ ἐνεποίησεν ἰδιαίτερας εὐχαρίστον ἐντύπων. Μὲ πάντα ταῦτα δὲν ἐννοῶ ὅτι ἡ αἰσία ἐκβάσις ὑπὲρ ἡμῶν, ὑπὲρ τοῦ δικαίου, αἰσία λήεις τοῦ Σχολικοῦ ζητήματος ὀφείλεται εἰς τὰς ἐνεργείας τοῦ Δ. Σ. Κάθε ἄλλο! Ἡ αἰσία λήεις τοῦ Σχολικοῦ ζητήματος ὀφείλεται κατὰ πρῶτον λόγον, καὶ τὸ τονίζω μετ' ἰδιαίτερας εὐχαριστήσεως, εἰς τὴν ἔθνικὴν, τὴν ὄντως πατριωτικὴν καὶ εὐθαρσὴ στάσιν τῶν ὑποδοῦλων ἀδελφῶν μας ἐμμενάντων ἀνευδότης, παρὰ τὸς αὐστηρὰς κυρώσεις ἐναντίων των, τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως, εἰς τὴν ἀπόφασίν των ὅπως μὴ ἀνοίξωσι τὰ Σχολεῖα ὑφ' ἃς συνθήκας ἡννοεῖ ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις, καταπατοῦσα οὕτω τὰ, καὶ διὰ διεθνῶν συνθηκῶν κατοχυρωμένα σχολικὰ δικαιώματά μας, καὶ κατὰ δεύτερον λόγον εἰς ἐκεῖνους οἵτινες ἦσαν ἐπισήμως ἐντεταλμένοι νὰ προασπίσωσι τὰς διεκδικήσεις ἡμῶν. Τὸ Δ. Σ. τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου οὐδὲν συνεπῶς ἔπραξε πέραν τοῦ ἐνδεδειγμένου αὐτῷ πατριωτικοῦ καθήκοντος διὸ καὶ δὲν διεκδικεῖ δάφνας. Πατριῶν, κύριοι, τὴν ὄντως συντομωτάτην ἐπὶ τῶν Σχολικῶν ζητημάτων ἀνακοίνωσίν μου ταύτην ὀφείλω νὰ ἐκφράσω ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου τὰς θερμότητας τῶν εὐχαριστιῶν μου καὶ τὴν ἀπειρον εὐγνωμοσύνην τοῦ ξενιτευμένου Β. Η.

κόσμου, πρὸς τοὺς ὑποδοῦλους ἀδελφούς μας, τοὺς διὰ τῆς εἰρηνικῆς ἐκείνης ἱστορικῆς ἐξεγέρσεως τοῦ προπαρελθόντος ἔτους καὶ τῆς προσφυγῆς των εἰς τὴν Κ. Τ. Ε., παρὰ τοὺς δαρμούς, τὰς πιέσεις, τὰς διώξεις καὶ τὰς φυλακίσεις ὑπὸ τῶν Ἀλβανῶν, συντελέσαντας εἰς τὴν ἐπιτυχὴ λύσιν τῶν δικαίων καὶ ἀπαραγράπτων διεδικησέων μας, πρὸς τὴν ἐπιδείξανσαν ἀμέριστον τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Στὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, πρὸς τοὺς διπλωματικούς ἐκείνους ὑπαλλήλους, οἵτινες παρηκολούθησαν τὸ ζήτημά μας ἐν Γενεῇ ἐξυπηρετήσαντας καὶ ἐπιτυχόντας τὸ εὐνοϊκὸν ἐκεῖνο ἀποτέλεσμα, πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν καὶ τὸν Ἑλληνικὸν τύπον παρακολουθήσαντας μετ' ἀδιαπτώτου ἐνδιαφέροντος τὸ ζήτημά μας ἰδίως τὸν Ἑλληνικὸν τύπον τὸν διὰ τῆς σθεναρᾶς ἀρθρογραφίας του παρασχόντα ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας. Μολονότι ἡ ὑμενὴς λύσις τοῦ Σχολικοῦ ζητήματος ἀπέδωκεν εἰς τὴν Πατρίδα μας ὑπὲρ 60 Σχολεῖα νὰ λειτουργῶσιν ἐλευθέρως, ἐν τούτοις δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ ἐκφράσωμεν τὴν πικρίαν μας διότι τὰ Σχολεῖα τῆς Χειμάρρας εἶναι εἰσέτι κλειστὰ μὲ ὅλας τὰς προσπάθειαι τῶν ἀρμοδίων ὅτι ταχέως θὰ λειτουργήσωσι. Τοῦτο δι' ἡμᾶς εἶναι μία μελανὴ κηλὶς ἥτις οὐ μόνον ἐπισκιάζει ὡς βαρὺ νέφος τὴν χαράν μας διὰ τὸ ἀνοιγμὰ τῶν ὑπὲρ 60 Σχολείων ἀλλὰ βαρύνει ὑπερβαλλόντως τὴν ψυχὴν μας διότι αἰγιῆς Ἑλληνικὸς πληθυσμὸς εἰς τὸ σύνολον τοῦ ὁποῦ ἐλάχιστος εἶναι ἀλβανόφωνος ἀλλὰ πραγματικὸς τὴν ψυχὴν καὶ τὸ φρόνημα Ἑλληνικώτατος.

Συνεχίζων τὴν ἐπὶ τῶν σκοπῶν τοῦ Συλλόγου δρᾶσιν τοῦ Δ. Σ. ὀφείλω νὰ ἀναφέρω ὑμῖν καὶ ἐτέραν ὑπόσχεσιν τούτου. Τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι: Συμφώνως τῷ 19ῳ ἄρθρῳ τοῦ Καταστατικοῦ ὀφείλει ὁ Σύλλογος νὰ χρησιμοποίησιν, ὅταν ἡ ἀνάγκη τὸ καλέσῃ, ὅταν δηλονότι ὕψιστα συμφέροντα τῆς Πατρίδος διακινδυνεύωσιν, ἐκτὸς τῶν ἐκάστοτε μελῶν τοῦ Δ. Σ. καὶ ἐξέχοντα μέλη τοῦ Β. Η. καὶ Ἠπειρωτικοῦ κόσμου πρὸς ἀρτιωτέραν ἀντιμετώπισιν τῶν ζητημάτων ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν ἱερῶν σκοπῶν, οὓς ἐπιδιώκει ὁ Σύλλογός μας, ἀλλὰ δὲν ἐχρησιμοποίησεν εἰσέτι ταῦτα καθ' ὅσον δὲν παρουσιάσθησαν ζητήματα χρήζοντα τῆς ἐπεμβάσεως των, ὅποτε καὶ θὰ ἦσαν ἐπιφανῆ τὰ ἀγαθὰ, τῆς τοιαύτης ἐνεργείας τοῦ Δ. Σ. ἀποτελέσματα.

Στενωτέρα ἐπαφὴ τῶν μελῶν

Ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ, κύριοι, τὸ Δ. Σ. κατέβαλε πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν ὅπως συσφύγῃ ἔτι περισσότερον τοὺς δεσμοὺς οὐ μόνον τῶν μελῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλα καὶ πρὸς τὸν Σύλλογον ἀλλὰ καὶ τῶν ἀπανταχοῦ συμπατριωτῶν μας διὰ τῆς τακτικῆς μετ' αὐτῶν ταχυδρομικῆς ἐπικοινωνίας ἐπὶ τῶν φλεγόντων πατριωτικῶν ζητημάτων, διὰ δημοσιευμάτων ἐν ταῖς Ἠπειρωτικαῖς καὶ Ἀθηναῖκας ἐφημερίσι καὶ διὰ τοῦ ἐπισήμου τοῦ Συλλόγου μας Δελτίου «ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ», ἰδίᾳ δὲ τὸ Δ. Σ. ἔχει τὴν εὐχαρίστησιν νὰ σᾶς ἀνακοινώσῃ δι' ἐμοῦ ὅτι εἰς τὰς διενεργηθείσας κατὰ τὸ διαρρεῦσαν χρονικὸν διάστημα συγκεντρώσεις, τοῦ γεύματος, τῆς 1ης τοῦ ἔτους κατὰ τὸ κόψιμο τῆς Βασιλόπητας, τὴν ἐκκύβευσιν τοῦ λαχείου καὶ τοῦ χοροῦ, οἱ συμπατριῶταί μας προσήλθον ἀθρόοι διελθόντες ὡς ἀντελήφθημεν καὶ ὡς οὗτοι ὁμολογοῦσιν ἀληθμονήτους πατριωτικὰς ὥρας. Καὶ τὸ μὲν ἐξοχικὸν γεῦμα, κύριοι, ὑπῆρξεν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, ἠθικῶς λίαν ἐνισχυτικὸν τῶν προσπαθειῶν τοῦ Δ. Σ. προσελθόντων, παρὰ τὰς προβλέψεις μας, ὑπὲρ τριακοσίων (300) μελῶν ἐκτὸς τῶν ὑπὲρ πεντήκοντα (50) προσκεκλημένων καὶ διελθόντων ἐν ἀδιαπτώτῳ εὐθυμῇ τὴν ἡμέραν των, ἀπὸ τῆς ἐπιτελέσεως τῶν ἱερῶν καθηκόντων ἡμῶν πρὸς μνήμην μὲν τοῦ Ἁγίου Κοσμά τοῦ Αἰτωλοῦ, πρὸν ἀνάμνησιν δὲ τῆς ἰδρύσεως τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου, τελεσθείσης δοξολογίας ἐν τῷ ἱερῷ Ναῷ τῆς Χρυσοσπηλιώσεως καὶ ἐξακολουθησάντων τὴν εὐθυμίαν των μέχρι βαθείας νυκτός. Κέρδος δὲ ἀντὶ ζημίας, ὡς προεβλέπετο, ἀφῆκε δραχμὰς χιλίας ἑκατὸ (1100). Κατὰ δὲ τὴν 1ην Ἰανουαρίου προσήλθον ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Συλλόγου μας ὑπὲρ 160 μέλη καὶ διήλθον ὀλίγας μὲν, ἀλλ' ἀληθμονήτους πατριωτικὰς ὥρας. Κατὰ τὴν πατριωτικὴν ταύτην συγκέντρωσιν διενεργήθη καὶ ἡ ἐκκύβευσις τοῦ λαχείου ὅπερ, ἀφῆκε καθαρὸν κέρδος 15000 δραχμὰς, ἀλλὰ εἰς τοῦτο πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ ποσὸν 4500 δραχμῶν ἀξία ἐναπομεινάντων δώρων ἐκκυβευθέντων μὲν εἰς ταὐτὸν Ἀμερικὴν συμπατριώτας μας ἀλλ' ἀπομεινάντων εἰς ὀφελος τοῦ Συλλόγου, ἥτοι ἐν συνόλῳ περὶ τὰς 20000 δραχμὰς. Ἐλπίζεται προσέτι ὅτι ὁ ἐν Ἀμερικῇ Σύλλογος «ὁ Πύρρος» θὰ μᾶς ἀποστείλῃ, ὡς μᾶς ὑπεσχέθη, ἀρκετὰ σεβαστὸν ποσὸν εἰς ἀντάλλαγμα ἀποσταλάντων αὐτῷ 500 λαχείων. Ἐκτὸς τούτου μᾶς ὀφείλονται ὑπὸ τινων Β. Η. Συλλόγων ὑπὲρ τὰς 3000 δραχμὰς. Καὶ ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ τὸ Δ. Σ. κατέβαλε ἀπέριους προσπάθειας ὅπως ὁ πόρος οὗτος τοῦ λαχείου ἀποβῇ καρποφόρος καὶ ὑπερβῇ τὸ διπλάσιον καὶ πέραν τούτου τῶν δύο λαχείων τῶν δύο προηγουμένων ἐτών. Ἀς ἐλπίσω

οὕτω ὅθεν ὅτι πολλαπλασιαζομένων τῶν μελῶν διὰ τῆς ἐγγροφῆς τῶν ἐν τῷ Μητρώῳ τοῦ Συλλόγου τὸ ποσὸν τοῦτο κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος θὰ ὑπερδιπλασιασθῇ ἐπιδεικνυομένου, ὡς πρὸς τὴν διάθεσιν τοῦ λαχείου, θερμοῦ ἐνδιαφέροντος ἐκ μέρους τῶν συμπατριωτῶν.

Χοροὶ

Ὁ ἐφετεινὸς χορὸς, κύριοι, τῆς 21ης Φεβρουαρίου ἐ. ἐ. μᾶς παρουσίασε ἀθρόαν τὴν προσέλευσιν τῶν συμπατριωτῶν μας, παρευρεθέντων ὑπὲρ τῶν 400 μελῶν καὶ οὕτω παρέστημεν ἅπαντες πρὸ μιᾶς ὄντως ἐκπύλου παραστάσεως αὐτοῦ, πλεον ἢ ἀσυνήθους εἰς τὰ χορευτικὰ χρονικά τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου ἀλλὰ καὶ ἄλλων ἀκόμη, ὀφειλομένης εἰς τε τὰς ἀόκνους προσπάθειας τοῦ Δ. Σ. καὶ τῆς διοργανωτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ χοροῦ, παραστάσεως, ἐπαναλαμβάνω, ἐνίσχυσας ἡθικῶς ὑπερβαλλόντως τὸν Σύλλογόν μας.

Παρά τὴν οικονομικὴν κρίσιν καὶ μολοντί κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἐγένοντο χοροὶ παρ' ὅλων τῶν ἡπειρωτικῶν Σωματείων Νοτίου καὶ Βορείου ἡμετέρου, εὐρισκόμεθα εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι ὁ χορὸς μας ἀφῆκε καθαρὸν κέρδος 16780 δραχμῶν, κατωρθώθη δηλονότι νὰ εἰσπραχθῇ ὡς καθαρὸν κέρδος τὸ ἴσον περίπου ποσὸν τοῦ κέρδους, ὅπερ ἀφῆκαν δύο χοροὶ τῶν δύο προηγουμένων ἐτῶν ἀπομένει δὲ ἀνείσπρακτον ποσὸν 8500 δρ. Δὲν παραλείπω δὲ νὰ ἀναφέρω ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο θὰ ἡδύνατο νὰ ἡτοκατοκατο πολὺ μεγαλύτερον ἀλλὰ τὸ Δ. Σ. ἐπρωτίμην νὰ εὐχαριστήσῃ περισσότερον τοὺς τιμήσαντας τοῦτον διὰ τῆς εὐπροσώπου παραστάσεως, ἥτις, ὡς ἀνομολογεῖται ὑπὸ πάντων ἀφῆκεν πραγματικῶς ἐποχὴν καὶ νομίζομεν ὅτι ἡ ἡθικὴ ἐξύψωσις ἦν ἔσχατος ὁ Σύλλογός μας ἐν τῷ πεδίῳ τούτῳ εἶναι ἀνωτέρα τῆς οικονομικῆς ἐνίσχυσεως.

Δὲν δύναμαι νὰ μὴ ἀναγνωρίσω καὶ παράλειψιν τοῦ Δ. Σ. μὴ δυνηθέντος νὰ ἐνεργήσῃ διαλέξεις τινὰς, ὡς εἶχεν ὑποσχεθῇ ὑμῖν, αἵτινες σκοπὸν θὰ εἶχον τὴν ἐπὶ πλεον τόνωσιν τῶν ἀδελφικῶν δεσμῶν τῶν συμπατριωτῶν μας πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὸν Σύλλογόν μας. Ἡ παράλειψις αὕτη ὀφείλεται ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὰς ἀλλεπαλήλους πολιτικὰς μεταβολὰς, αἵτινες ἐπέδρασαν ἐπὶ τῶν πραγμάτων τοῦ Συλλόγου ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὰ ἀλλεπάλληλα πένθη αἵτινα μᾶς ἐπληξαν. Ἀς ἐλπίσωμεν ὅμως ὅτι τὸ νέον Δ. Σ. ὅπερ θὰ ἀναδείξῃτε σὴν μερὸν διὰ τῆς ψήφου σας θὰ εἶναι εὐτυχέστερον ἡμῶν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπιθυμίας ταύτης ὅλων μας.

Ἄλλα μέτρα τοῦ Δ. Συμβουλίου

Δὲν παρέλειψεν ἐπίσης τὸ Δ. Σ., κύριοι, νὰ λάβῃ καὶ ἄλλα συντελεστικά μέτρα ἐπὶ τῶν παρουσιασθεισῶν ἀναγκῶν ἢ ζητημάτων τοῦ Συλλόγου μας ἀναγομένων εἰς θέματα μὴ συζητήσιμα δημοσίᾳ μὴ ὑστερήσαν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ εἰς οὐδέν.

«Ἡ Βόρειος Ἡπειρος»

Παρά τὰ παρουσιασθέντα προσκλήματα διὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ ἐπισήμου δελτίου τοῦ Συλλόγου μας «Ἡ ΒΟΡΕΙΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ» τοῦτο, ἐφ' ὅσον ἦτο ἐφικτὸν ἐξεδόθη καὶ μέχρι τοῦ 12ου τεύχους προσενεγκόν, ὡς ἀντιλαμβάνεσθε, πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τὸν Σύλλογον. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Γαλλικὴν ἐκδοσιν αὕτη διεκόπη προσωρινῶς λόγω ἐλλείψεως τοῦ ἀπαιτουμένου ποσοῦ καὶ μέχρις ἐξουρέσεως τούτου ὑπερβαίνοντος τὰς 40.000 δρ., ἅς, ὡς καλῶς γνωρίζετε, ἀδυνατεῖ νὰ διαθέσῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος. Τὸ Δ. Σ. καὶ ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ κατέβαλε τὰς δεούσας προσπάθειας καὶ ἐλπίζει ὅτι ἐν εὐθέτῳ καιρῷ θὰ ἐξευρεθῇ τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἀρξάμενου ἔργου. Ὅφειλω ὅμως νὰ ὁμολογήσω ὅτι τὰ μέλη δὲν ἐνισχύουσι τὴν προσπάθειαν πρὸς τοκτικὴν ἐκδοσιν τοῦ Δελτίου καθ' ὅσον ἐλάχιστοι εἶναι οἱ συνδρομηταὶ ἀλλὰ καὶ ἐκ τούτων περὶ τοὺς 80 ἐπλήρωσαν τὴν συνδρομὴν τῶν. Λυποῦμαι τὰ μέγιστα διότι εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ σᾶς ἀνακοινώσω ὅτι ἐὰν δὲν ἐνδιαφερθῶμεν ὅλοι, τὸ Δελτίον δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ἐκδοθῇ πέραν τῶν 4—5 μηνῶν καὶ διότι ὁ ἀνώνυμος δωρητὴς δὲν θὰ ἔχῃ ἴσως τὴν καλὴν διάθεσιν νὰ ἐξακολουθῇ ἐνισχύων ἡμᾶς.

Οἰκονομικά

Ἐν νῷ κεφαλῇ τούτῳ τῆς οικονομικῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τοῦ Συλλόγου κατὰ τὴν λήξαν χρονικὴν περίοδον πραγματικὴν εἰκόνα παρουσιάζουσιν οἱ κατωτέρω δημοσιευόμενοι πίνακες ἀπολογισμοῦ καὶ γενικοῦ ἰσολογισμοῦ.

Ἀπολογισμὸς 1935—36

ΕΣΟΔΑ	Ὑπολογισθέντα	Πραγματοποιηθέντα
Συνδρομαὶ μελῶν	Δρχ. 32.000	Δρχ. 25.305
Ἐγγραφαὶ	> 2.000	> 3.730
Πιστοποιητικά	> 15.000	> 21.350
Καθυστερ. συνδρομαὶ	> 5.000	> 1.650
Ἐκτακτοὶ πόροι	> 20.000	> 36.592
Εἰσφοραὶ	> 5.000	> 1.600
Τόκοι καταθέσεων	> 5.000	> 2.799
Ἀναλήψεις Τραπεζῆς		> 12.000
Ὑπόλοιπον παρελ. χρήσεως		> 5.051.75
Προτομὴ Δούλη		> 500
Προκαταβολὴ ἐνοικίου		> 1.000
Σύνολον	Δρχ. 84.000	Δρχ. 117.577,75

ΕΞΟΔΑ	Ὑπολογισθέντα	Πραγματοποιηθέντα
Ἐνοίκιον—Φωτισμὸς	Δρχ. 21.500	Δρχ. 20.950
Ἐξόδα Γραφείου	> 5.000	> 5.299,50
Βοηθήματα	> 22.500	> 15.641,50
Μισθὸς προσωπικοῦ	> 12.000	> 11.815,50
Ποσοστά	> 8.500	> 7.188
Ἐπιπλα	> 7.500	> 2.737
Καταθέσεις		> 12.000
Ἐγγυήσις ἐνοικίου		> 2.000
Τόκοι καταθέσεων		> 2.799
Ἀπρόβλεπτα	> 7.000	> 25.799
Μετρητὰ εἰς νέον		> 11.348,25
Σύνολον	Δρχ. 84.000	Δρχ. 117.577,75

Περιουσία τοῦ Συλλόγου

Ἐπιπλα καὶ σκεύη καὶ γραφομηχανή	Δρχ. 26.325
Ἀπόσβεσις 5 ο)ο	> 1.325
	> 25.000
Βιβλιοθήκη	> 1.950
Ἐντυπα	> 2.000
Χρεώγραφα	> 37.705,50
Καταθέσεις Τραπεζῆς	> 31.349
Ἐγγυήσις ἐνοικίου	> 2.000
Εἰσπρακτέοι πόροι	> 2.000
Μετρητὰ Ταμείου	> 11.348,25

Τὸ ὅλον Δραχμαὶ 113.352,75

Ὁ Πρόεδρος	Ὁ Ταμίας	Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Κ. Ζαρπαλᾶς	Χρ. Κόντης	Χρ. Καρζῆς

Ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὁ ἀπολογισμὸς ἐκλείσει μὲ περίσσευμα 11.348,25 δρχ. ὅπερ κρατοῦμεν εἰς χεῖρας μας.

Περαίνων, κύριοι, ἐν δυνάμει τῇ δυνατῇ συντομίᾳ τὴν λογοδοσίαν τοῦ Δ. Σ. ἐπὶ τῶν πεπραγμένων αὐτοῦ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος, ὀφείλω νὰ ἐκφράσω πρῶτον πρὸς ὑμᾶς τὰς θερμότερας τῶν εὐχαριστιῶν μου καὶ τῶν τοῦ Δ. Σ. διὰ τὴν τιμὴν μεθ' ἧς μᾶς περιεβάλετε ἀναθέσαντες ἡμῖν τὴν διοίκησιν τοῦ Συλλόγου κατὰ τὸ διαρρεῦσαν συλλογικὸν χρονικὸν διάστημα. Δεύτερον θεωρῶ ὑποχρεωσίν μου νὰ ἐκφράσω ἐντεῦθεν τὰς θερμότερας τῶν εὐχαριστιῶν μου καὶ τῶν τοῦ Δ. Σ. πρὸς τὰς διοικήσεις τῶν Β. Η. Συλλόγων τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ διὰ τὴν προθυμίαν μεθ' ἧς ἀπεδέχθησαν τὴν πρότοσιν ἡμῶν πρὸς

πραγματικήν ἔνωσιν εἰς ἓνα σύνολον, ἐνισχύσαντες ἡμᾶς ἀπολύτως εἰς τὰς πρὸς τὸ καλὸν τῆς στεναζούσης Πατρίδος μας καὶ ἡμῶν αὐτῶν ἀτομικῶς προ-σπαθείας μας, πρὸς τοὺς νεωστὶ ἐγγραφέντας συμπατριώτας μας, οἵτινες ἀντελήφθησαν ἤδη ὅτι ὁ Σύλλογός μας δὲν εἶναι κενὴ τις ἰδέα ἀλλὰ πραγματικό-της, ἐνδιαφερόμενος ἐξ ἴσου δι' ὅλους ὡς ὁ πατὴρ πρὸς τὰ τέκνα του. Ποιοῦ-μαι ὅθεν ἐκκλησιν πρὸς πάντας, ὅπου δῆποτε καὶ ἂν εὐρίσκωνται τοὺς ἀδελφούς μας συμπατριώτας, ὅπως ἐγγραφῶσι μέλη τῶν ἀπανταχοῦ Β. Η. Συλλόγων, οὕτως ὥστε ἡνωμένοι νὰ βαδίσωμεν πρὸς διεκδίκησιν καὶ ἐπιτυχίαν τῶν ἱερῶν σκοπῶν, οὓς ἐπιδιώκουσι οἱ ἀπανταχοῦ Β. Η. Σύλλογοι.

Ἀναγνωρίζω, κύριοι, ὅτι σὰς ἐκούρασά ἀλλὰ δὲν ἦτο δυνατὴ μεγαλυτέρα συντομία. Καταθέτων ἤδη καὶ ἐκ μέρους τοῦ Δ. Σ. τὴν ἐντολήν, ἣν μᾶς ἐνεπι-στεύθητε τὴν 25ην Μαΐου 1935, ἀπερχόμεθα ἐν πλήρῃ συνειδήσει ὅτι ἐξεπληρώ-σαμεν, ἀναλόγως τῶν ἀσθενῶν μας δυνάμεων, εὐόρκως καὶ μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας τ' ἀνατεθέντα ἡμῖν καθήκοντα, ἐξυπητέτησαντες τοὺς σκοποὺς τοῦ Συλλόγου μας καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν συμπατριωτῶν μας.

Εὐχομαι ἀπὸ καρδίας ὅπως τὸ νέον Δ. Σ. ὅπερ θέλετε ἀναδείξει σήμερον διὰ τῆς ὑμετέρας ψήφου νὰ εἶναι ἀνώτερον ἡμῶν εἰς ἀπόδοσιν, ἔχον πάντοτε καὶ ἐν παντὶ ἀμέριστον τὴν ὑποστηρίξιν πάντων ἡμῶν ἀνεξαιρέτως.

Τὸ ἡμέτερον ἔργον ἐκτεθὲν ἐν ὅσῃ δυνατῇ συντομίᾳ, ἐνώπιόν σας, ἀναμέ-νει τὴν ἐπὶ τούτου δικαίαν κρίσιν σας καὶ πρὸς τοῦτο παρακαλῶ πάντα ὅστις ἐξ ὑμῶν θὰ ἤθελε νὰ ἐλέγξῃ τὸ ἔργον ἡμῶν, νὰ πράξῃ τοῦτο μετὰ τῆς ἀρμοζού-σης ἐυστηρότητος ἀλλὰ καὶ εὐπρεπείας, ὡς ἀρμόζει εἰς ἡμᾶς τοὺς Βορειοηπει-ρώτας διότι τοῦτο θὰ γίνῃ ἀπαρχὴ πρὸς διδασκαλίαν τῶν μελλουσῶν διοικήσεων.

Ἀγαπητοὶ Συμπατριῶται.

Κατ' ἐντολήν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς 25ης Μαΐου 1935 καὶ κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, προβάντες εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς καθόλου Οἰκονομικῆς δρασεως καὶ διαχειρίσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὸ λήξαν Συλλογικὸν ἔτος 1935, διεπιστώσαμεν τὰ κάτωθι :

1) Τόσον αἱ εἰσπράξεις ὅσον καὶ αἱ δαπάναι σιτηρίζονται εἰς πράξεις τοῦ Δι-οικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου.

2) Αἱ ἐν τῷ βιβλίῳ Ταμείου ἐγγραφαὶ Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων εἶναι καθ' ὅλα σύμφωνοι πρὸς τὰ οἰκεία διπλότυπα εἰσπράξεων καὶ ἐντάλματα πληρωμῶν.

3) Τὰ εἰς χεῖρας τοῦ Ταμίᾱ ἐνδισκόμενα βιβλιάρια καταθέσεων παρὰ Τρα-πέζαις ἐξελεγχθέντα εὐρέθησαν ἐν πλήρει συμφωνίᾳ πρὸς τὰ ἐν αὐτοῖς ἀναφερό-μενα κεφάλαια καὶ σχετικοὺς τόκους, ὡς καὶ αἱ ἀποδείξεις τῶν κατατεθειμένων ὁμολογιῶν.

4) Ἐκ τοῦ ὑπὸ ἐγκρίσιν Ἀπολογισμοῦ προκύπτει ὅτι ὁ Προϋπολογισμὸς ἔξετελέσθη καλῶς.

Ὁ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου κατατεθειμένος Ἰσολογισμὸς παρουσιάζ-ει πλήρως τὴν περιουσιακὴν κατάστασιν τοῦ Συλλόγου.

Τὸ γενικὸν ἡμῶν ἐκ τοῦ ἐλέγχου πόσιμα εἶναι ὅτι ἡ καθόλου οἰκονομικὴ δραστηριότης τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὑπῆρξεν ἄκρως ἱκανοποιητικὴ, παρὰ τὴν μαστίζουσαν τὸν τόπον κρίσιν καὶ παρακαλοῦμεν ὅπως ἐγκρίνητε τὸν ἀπολογι-σμὸν τῆς ὑπὸ κρίσιν διαχειρίσεως.

Περαίνοντες ἐκφράζομεν πρὸς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τὰς εὐχαριστίας μας διὰ τὴν ἀνατεθειμένην ἡμῖν ἐντολήν.

Ἐν τέλει παρακαλοῦμεν, ὅπως ἡ Γεν. Συνέλευσις ἐκφράσῃ πρὸς τὸ ἀπερχόμε-νον Διοικητικὸν Συμβούλιον τὰς εὐχαριστίας καὶ τὰ συγκαταθέσθαι τῆς τόσον διὰ τὴν καλὴν οἰκονομικὴν διαχείρισιν ὅσον καὶ διὰ τὴν καθ' ὅλου δραστηριότητα του καθ' ὅλον τὸ ἔτος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16ῃ Μαΐου 1936

Ἡ Ἐξελεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ

Θεόδ. Πίσσαλας, Ἀθ. Γκογκώνης, Ἀθ. Χρηστοκότης

Η ΜΝΗΜΕΙΩΔΗΣ ΧΟΡΕΟΣΠΕΡΙΣ ΤΟΥ «ΠΥΡΡΟΥ», ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

Θὰ μείνῃ ἱστορικὴ εἰς τὴν δρᾶ-σιν τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ Συλλό-γου «ὁ Πύρρος» ἡ χοροεσπερὶς τῆς 3ης Μαρτίου εἰς τὴν μεγάλην αἰ-θουσαν τῆς παγκοσμίως γνωστῆς Manhattan Opera House.

Πρόγραμμα πλουσιώτατον, ἀ-τραξιόν, λόγοι, μία συγκινητικὴ ἀτμόσφαιρα Ἡπειρωτικὴ εἰς τὸ κέντρον τῆς Νέας Ὑόρκης.

Ὅσοι εἶχαν τὴν εὐτυχίαν νὰ πα-ραστοῦν δικοὶ μας καὶ ξένοι ἀνε-βαπτίσθησαν σὲ αἰσθήματα ἀγά-πης πρὸς τὴν μακρυνὴν φιλότιμην πατρίδα καὶ ἀπείρου θαυμασμοῦ.

Περὶ τὰς τρεῖς χιλιάδας ἦσαν οἱ παρευρεθέντες Ἡπειρώται καὶ ξέ-νοι φίλοι τῆς Βορείου Ἡπείρου καὶ τῶν ἀγώνων διὰ τὴν ἀπέλευ-θέρωσιν τῆς.

Τὴν 9.30 ἀφικνεῖται ὁ Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κ. Χρηστόπουλος, ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Μητροπολίτου Ἀμερικῆς Ἀρχιμανδρίτης κ. Δωρό-θεος Μπουραζάνης, ὁ Μέγας Πρό-εδρος τῆς «Γκάπα» κ. Φώτιος Κυ-ρίτσης ἐκ Σέλτσης τῆς Βορείου Ἡ-πείρου, ὁ Ἀρχισυντάκτης τῆς «Ἀ-τλαντίδος» κ. Βλαδίμηρος Κων-σταντινίδης, ὁ Ἀρχισυντάκτης τοῦ «Ἐθνικοῦ Κήρυκος» κ. Δημ. Καλ-λίμαχος, ὁ Γενικὸς Διοικητὴς τῆς Ἑλληνοαμερικανικῆς Λεγεῶνος κ. Κοστεμανώλης.

Κατ' ἀρχὰς γίνεται ἡ ἀνάκρου-σις τῶν Ἑθνικῶν ὕμνων τῆς Ἑλ-λάδος καὶ τῆς Ἀμερικῆς. Ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐπαίχθησαν διάφορα νού-μερα. Ἀκολουθῶς ἐμφανίζεται ἡ Β. Ἡπειρωτικὴ Νεολαία κρατοῦ-σα τὰ λάβαρα τῶν Συλλόγων «Πύρρος» καὶ τῆς Αὐτονόμου. Ἡ μουσικὴ παίζει τὸ «Πεντακόσια χρόνια σκλάβος μέσα σὲ σκληρὸ ζυγὸ» τοῦ κ. Λούτση.

ΡΙγὴν συγκινήσεως σκορπιοῦνται εἰς τοὺς ἀκροατάς. Ὁ μικρὸς Χ. Ἰασωνίδης ἀπαγγέλλει τὸ ποίημα «Ἐψὲς ὁ ἥλιος ἔδυσε στὴν ἅγια

μου πατρίδα».

Μαθήτριά τοῦ «Πλάτωνος» ντυ-μένες καραγκούνικα χορεύουν τὸ «Μενούση» καὶ τὴν «Καραγκούννα».

Ἀκολουθῶς ὁ εἰσηγητὴς κ. Μάσ-σιος παρουσιάζει τὸν κ. Ἀνδρέαν Μέλλον ἐκ Λεσνίτσης ἐπαξίως κα-τέχοντα τὸ ὑψηλὸν ἀξίωμα τοῦ Προέδρου τοῦ «Πύρρου» ὁ ὁποῖος εἶπε τὰ ἑξῆς :

Ἐντιμώτατε κ. Πρόξενε, Σεβα-σμιώτατοι ἀντιπρόσωποι τῆς ὀρ-θοδόξου Ἐκκλησίας, Ἀξιότιμοι ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἑλλ. Τύπου καὶ τῶν συναδέλφων Ἑλλ. Σω-ματείων καὶ Ἀγαπητοὶ ἀδελφοὶ Ἕλληνες,

Ἡ μεγίστη προθυμία μεθ' ἧς ἐ-σπεύσατε νὰ τιμήσητε τὴν ἐσπερί-δα τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ Συλλό-γου ὁ «Πύρρος» εἶναι τρανώτατον δείγμα τῆς Ἑθνικῆς ἀλληλεγγύης καὶ ἐμψυχώνει τοὺς Βορειοηπειρω-τάς εἰς τὸν εἰρηνικὸν ἀγῶνα τῶν ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῶν ἐκκλη-σιαστικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν μας παραδόσεων.

Ἐν ὀνόματι τῶν ἀνὰ τὴν Ἀμερι-κὴν Βορειοηπειρωτῶν σὰς εὐχομαι τὸ «εὐ παρέστητε» καὶ ἐκδηλώνω τὰς θερμοτάτας αὐτῶν πρὸς ὅλους εὐχαριστίας.

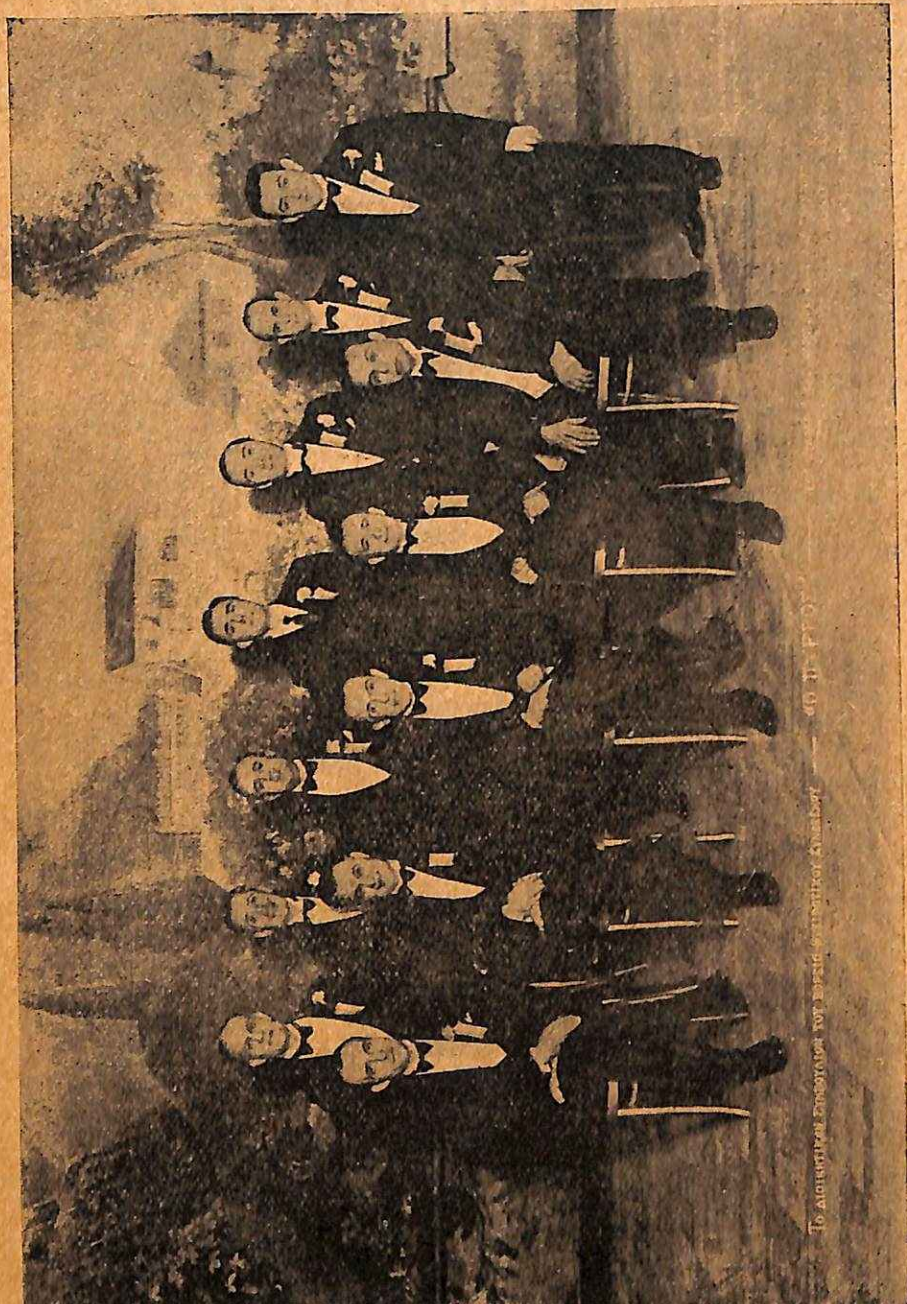
Μετὰ τὸν κ. Μέλλον ὠμίλησεν ὁ Ἀρχιμανδρίτης Δωρόθεος Μπου-ραζάνης ἐπὶ τῶν σκοπῶν τοῦ Σω-ματείου «Πύρρου» διὰ τὰ ἔθνικα συμφέροντα.

Τὸν λόγον κατεκάλυψαν παρα-τεταμένα χειροκροτήματα.

Ἐπίσης ὠμίλησεν ἡ Δις Τριανταφυλλίδου Διδασκάλισσα τῆς Σχο-λῆς «Πλάτωνος».

Ἡ ὠραία ἐορτὴ πρωτοφανῆς εἰς τὰς χρονικὰ τοῦ «Πύρρου» ἔληξε μετὰ τὰς ἀρίστας τῶν ἐντυπώσεων δι' ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἠτύχησαν νὰ παραστοῦν.

Ὁ Βορειοηπειρωτικὸς Σύλλογος

«Ορθοί ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ: Χ. Παπαγιάννης (Δρόβιανη), Α. Γιάνναρος (Πολί-
τσανη), Β. Κολᾶς (Δερβιτσάνη), Χ. Τσαούσης (Σχωριάδες), Β. Μουλᾶς (Κάτω Λεονίτσα), Κ.
Καλυβόπουλος (Βουλιαράτες), Ι. Μέλος (Κάτω Λεονίτσα). Καθήμενοι ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δε-
ξιὰ: Ἀλ. Ζαφειρόπουλος (Χλωμό), Η. Γκιότης (Βουλιαράτες), Α. Μέλλος Πρόεδρος (Κάτω
Λεονίτσα), Χ. Βάβουλης (Ἄνω Λεονίτσα), Κ. Σταυρόπουλος Γεν. Γραμματεὺς (Γιαννιτᾶ).

«Πύρρος» ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς δοθεί-
σης μνημειώδους του χοροεσπερί-
δος προέβη καὶ εἰς τὴν ἐκδόσιν
Λευκώματος πολυτελοῦς, ἀπὸ τὸ
ὅπριον ἀποσπῶμεν τὸν κάτωθι χαι-
ρετιστήριον τοῦ ἡμετέρου Προέ-
δρου πρὸς τοὺς πέραν τοῦ Ἀτλαν-
τικοῦ πατριώτας μας ἐπικάειρον
διὰ τὸν νέον χρόνον 1936 καὶ σχέ-
σιν ἔχοντα πρὸς τὰς καταβληθεί-
σας καὶ καταβλλομένας γεναίας
προσπαθείας διὰ τὴν ἐνιαίαν ἐμφά-
νισιν τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ μας
Κόσμου, ἐκ μέρους τοῦ Συλλόγου
Βορειοηπειρωτῶν.

«Πρὸς τοὺς ἐν Ἀμερικῇ ἀγαπη-
τοὺς μου συμπατριώτας, ὡς Πρόε-
δρος τοῦ Συλλόγου Βορειοηπει-
ρωτῶν Ἀθηνῶν καὶ ὡς Βορειοη-

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 33)

ἐν τῇ διαφυλάξει ἀγνῆς καὶ λαμπούσης
τῆς Ἀγίας ὀρθοδόξου πίστεως ὑμῶν, ἦν
διέσωσαν καὶ παρέδωκαν ὑμῖν ὡς πολῦτι-
μον καὶ σωτήριον παρακαταθήκην οἱ
εὐσεβεῖς πατέρες ὑμῶν.

Ἐπιδηλοῦμεν δὲ ὅσον ἀφορᾷ τὴν τε-
λικὴν ἐκκλησιαστικὴν ὁργάνωσιν τῶν
καθ' ὑμᾶς ὅτι ἡ Μητὴρ Ἐκκλησία οὐδα-
μῶς καὶ ἐφεξῆς παύσεται μετὰ στοργῆς
φροντίζουσα καὶ ἐνεργοῦσα τὸ δέον, ἔχει
δὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ταχέως συνεργούσης
εὐμενῶς καὶ τῆς ἐντίμου ὑμῶν Κυβερνή-
σεως θέλει πραγματοποιηθῇ ἡ ποθητὴ
αὕτη ὁργάνωσις ἐνεργουμένη κατὰ πάν-
τα κανονικῶς καὶ νομίμως καὶ εὐπρεπῶς
ἐπ' ἀγαθῷ ὑμῶν, πρὸς χαρὰν δὲ μεγάλην
καὶ τῆς Μητρός Ἐκκλησίας, ἥς πόθος καὶ
εὐχὴ διάπυρος ἐστίν ἵνα βλέπῃ αἰσίως
καὶ καλῶς καὶ ἀσφαλῶς ἔχοντα καὶ προ-
κόπτοντα τὰ καθ' ὑμᾶς.

Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ ἀπειρον
ἔλεος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν, ἀγαπητοί.

Ἐν Χριστῷ εὐχέτης

+ Ὁ Κων(πό)λεως Βασίλειος

πειρώτης, θεωρῶ ἑμαυτὸν εὐτυχῇ
ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς ἐν Ἀμε-
ρικῇ ἀγαπητοὺς συμπατριώτας
Βορειοηπειρώτας, πρὸς τοὺς ὁποί-
ους ἀποστέλλω τὰς θερμότερας
τῶς εὐχῶν μου διὰ τὸ νέον ἔτος
1936, τὸ ὅποιον εὐχομαι ὀλοψύχως,
νὰ εἶναι εὐτυχέστερον τῶν παρελ-
θόντων εἰς ἀπόδοσιν τῶν δικαίων
καὶ ἀπαραγράπτων διεκδικήσε-
ων μας.

Τὸ λήξαν ἔτος 1935 μᾶς ἀπέδω-
κε τὴν ἐλευθέραν διδασκαλίαν
τῆς μητρικῆς μας γλώσσης λει-
τουργούντων μέχρι σήμερον ὑπὲρ
ἑξήκοντα Ἑλληνικῶν Σχολείων
εἰς τὴν πεφιλημένην σὰς πατρίδα
Βόρειον Ἠπειρον καὶ ὑπάρχει βᾶ-
σιμος ἐλπίς νὰ λειτουργήσουν καὶ
τὰ ὑπόλοιπα κατὰ τὸ τρέχον ἔτος.

Τὸ λήξαν ἔτος ἐσημείωσε ἐπισή-
μως πλέον τὴν ποθητὴν εἰς ὅλους
μας ἐνωσιν, τῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ
τῷ ἐξωτερικῷ Βορειοηπειρωτικῶν
Συλλόγων καὶ ἐλπίζω ἀλλὰ καὶ
εὐχομαι τὸ ἀνατεῖλαν 1936, κατὰ
τὴν λήξιν του νὰ μᾶς εὕρῃ ὅλους
ἡνωμένους, οὕτως ὥστε οὐδεὶς Βο-
ρειοηπειρώτης ξενητευμένος νὰ εὐρί-
σκεται ἐκτὸς τῶν καταλόγων τῶν
Βορειοηπειρωτικῶν Συλλόγων καὶ
οὕτω ἡνωμένοι, ὡς εἰς ἄνθρωπος,
νὰ βαδίσωμεν τὸν ἱερὸν ἀγῶνα με-
νηφαλιότητα, ἐμπιστοσύνην καὶ εἰ-
λικρίνειαν πρὸς τὴν ἐπιτυχὴ λύσιν
τῶν διεκδικήσεων μας.

Τὸ σύνθημά μας πρέπει νὰ εἶναι
«Ἐνωσις» διότι ἐν ταύτῃ καὶ μό-
νη ἡ «ἰσχὺς».

Ἀθῆναι Ἰανουάριος 1936

Μὲ πατριωτικὴν ἀγάπην

ΚΩΝ. Ι. ΖΑΡΠΑΛΑΣ

Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου τῶν Βο-
ρειοηπειρωτῶν

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ

Ο Σύλλογος Βορειοηπειρωτών απέ-
στειλε πρὸς τὴν χήραν τοῦ ἀειμνή-
στου Παναγῆ Τσαλδάρη τὴν κατωτέ-
ρω συλλυπητήριον ἐπιστολήν.

18 Μαΐου 1936

Ἐρίτιμον Δέσποιναν

χήραν Π. Τσαλδάρη

Ἐνταῦθα

Ἐρίτιμος Δέσποινα

Ἡ Γεν. Συνέλευσις τοῦ Συλλόγου
Βορειοηπειρωτῶν κατὰ τὴν χθεσινὴν συ-
νεδρίασίν της ἀποτείνουσα φόρον ἀπε-
ριορίστου σεβασμοῦ καὶ εὐγ. ὡμοσύνης
πρὸς τὸν ἐκλιπόντα μεγάλον σύζυγόν
σας Ἀρχηγὸν τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος
Παναγὴν Τσαλδάρην ἐτήρησεν ὀρθία ἐ-
νὸς λεπτοῦ σιγῇ καὶ ἐνετείλατο τὸ Προ-
εδρεῖον τοῦ Συλλόγου ὡς ἐκπροσώπου
τῶν Βορειοηπειρωτικῶν Συλλόγων τῆς
Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ νὰ ἀπο-
στείλῃ ὑμῖν τὰ θερμότερα τῶν συλλυ-
πητηρίων τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ κόσ-
μου ἐπὶ τῷ ἀδοκῆτῳ θανάτῳ τοῦ Μεγά-
λου πολιτικοῦ τῆς Νεωτέρας Ἑλλάδος,
προσενεγκόντός ὑφίστας ὑπηρεσίας τῇ
Μεγάλῃ Πατρίδι ἀλλὰ καὶ τῇ στεναζού-
σῃ Βορείῳ Ἡπείρῳ ὑπὲρ ἧς τοσαῦτα
ἐμόχθησε.

Εὐελπιστοῦντες Ἐρίτιμος Δέσποινα
ὅτι θέλετε δεχθῇ καὶ τὰ θερμὰ ὕμνων
συλλυπητήρια διατελοῦμεν μετὰ σεβα-
σμοῦ καὶ ἐξόχου ὑπολήψεως

Ὁ Πρόεδρος Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Κ. Ζαρπαλάς Χρ. Καρζῆς
Ἱατρὸς Δικηγόρος

Ὁ τέταρτος κατὰ σειράν Πρωθυπουργὸς
τῆς Ἑλλάδος ἀπέθανεν αἰφνιδίως, ἀλλὰ καὶ
ἡρόως, ὁ Παναγῆς Τσαλδάρης.
Αἱ ἀρχαὶ τοῦ 1936, τοῦ μοιραίου τούτου, διὰ
τὸν πολιτικὸν κόσμον τῆς Ἑλλάδος ἔτους, ἦ-
σαν καταπληκτικῶς κοταστρεπτικαὶ διὰ τὴν
πολιτικὴν ζωὴν τῆς Ἑλλάδος. Μετὰ τὸν Κον-
δύλην, ὁ Βενιζέλος, ὁ Δεμερ-

τζίης, ὁ Τσαλδάρης.

Ὁ Παναγῆς Τσαλδάρης,
ὁ σώφρων οὗτος πολιτικὸς τῆς νεωτέρας Ἑλ-
λάδος ὑπέκυψε κατὰ τὴν μοιραίαν νύκτα τῆς
16ης πρὸς τὴν 17ην Μαΐου ἐ. ἔ. ἀφῆσας δυ-
σαναπλήρωτον κενὸν εἰς τὴν πολιτικὴν ζωὴν
τῆς χώρας μας. Ὁ ἀειμνήστος Ἀρχηγὸς τοῦ
Λαϊκοῦ Κόμματος, εἰσῆλθε καὶ ἐπέρασεν ἀπὸ
τὸν πολιτικὸν στίβον τῆς Ἑλλάδος ἀπλοῦς,
ἀπερριτοῦς, ἀθόρυβος. Δὲν τὸν διέκρινεν ἡ με-
γαλομανία, οὔτε ὁ περιπετειώδης πολιτικὸς
βίος. Τὸν διέκρινεν ἡ σωφροσύνη, ἡ μελέτη,
ἡ ἐργασία καὶ ἡ φιλοδοξία νὰ καταστήσῃ τὴν
Ἑλλάδα νοικοκυρεμένην. Ἐξῆ μὲ αὐτοπεποί-
θῃσιν καὶ τὴν αὐτοσυγκράτησιν. Ἡ αὐτοπε-
ποίησις καὶ αὐτοσυγκράτησις τοῦ ἦσαν τὸ
πολιτικὸν πιστεύω τῆς ζωῆς του. Ἐνέπνευ-
σε βλαστὸν ἀλλοῦ καὶ τὸν θαυμασμὸν εἰς πάντας
καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ἀντιπάλους του.
Ἐκτελὼν τὸ καθήκον του, καθῆκον ἱερὸν, κα-
θῆκον πατριωτικόν, δὲν ἐπηρεάζετο ἀπὸ τὰ
πάθη καὶ τὰ μῖση, ἀλλὰ γαλήνιος, ἡρεμὸς,
προσηλωμένος ἀπολύτως εἰς τὸν ἄκρατον κοι-
νοβουλευτισμὸν ἐξέφερε τὴν γνώμην του, γνώ-
μην σοφὴν, ἥτις ἐγένετο σεβαστὴ παρὰ πάν-
των διότι ἦτο ἡ ὀρθότερα, ἦτο ἡ ὀρθότερα
διότι ἐξήρχετο ἀπὸ τίμια χεῖλη. Ὁ Παναγῆς
Τσαλδάρης τῶν ἐπιδείξεων, ἀλλὰ τῆς με-
λέτης καὶ τῆς ἐργασίας, νυχθημερὸν ὑπὲρ τῶν
κοινῶν φροντίδων, διὸ καὶ πραγματικῶς ἠνά-
λωσεν ἑαυτὸν ὑπὲρ τούτων. Τὸ ἔργον του, δὲν
εἶναι δυνατόν νὰ κριθῇ ἐν τῷ στενῷ, τούτῳ
χώρῳ. Θὰ τὸ κρίνῃ ὁ ἱστορικὸς τοῦ μέλλον-
τος, ὅστις ἀναμφισβητήτως θὰ ἀφιερῶσιν διὰ
τοῦτο τὰς λαμπρότερας τῶν σελίδων του. Διὰ
τὴν ἀρετὴν του, ἔχει πᾶς Ἕλληνα τὸ δικαίωμα
νὰ εἴπῃ ὅτι αὐτὴ ἀποτελεῖ ἐθνικὸν κτῆμα τῆς
ἐποχῆς μας, διότι ἐμπνέει καὶ διδάσκει τὰς
νεωτέρας γενεάς. Οἱ Βορειοηπειρωταὶ δὲν θὰ
λησμονήσωσιν τὰς ἐξόχους ὑπηρεσίας του ὡς
ἀθόρυβος ὑπὲρ τῆς στεναζούσης Πατρίδος
μας προσέφερε, δι' αἷς, εὐγνώμων ἡ Γενικὴ
Συνέλευσις τῶν Βορειοηπειρωτῶν τῆς 17ης
Μαΐου ἐ. ἔ. ὀρθία ἐτήρησεν ἐν ὅς λε-
πτοῦ σιγῇ, ἀποτίουσα οὕτω ἐλάχιστον
φόρον ἀπεριορίστου σεβασμοῦ, τιμῆς καὶ
εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν ἐκλιπόντα μέγαν πολι-
τικόν, Ἀρχηγὸν τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος, Πα-
ναγὴν Τσαλδάρην.

ΝΕΟΝ ΕΛΛΗΝΟ-ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ

Διὰ τοὺς Ἑλληνοαμερικανοὺς ταξιδιώτας

ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τῶν Ἑλληνοαμερικανῶν ἀδελφῶν

Κωνστ. καὶ Σταύρου Σταυροπούλων

ΤΟ ΝΕΟΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ - ΗΠΕΙΡΟΥ

50 Ὁθωνος—Ἀμαλίας, ἐν Πάτραις, εἶναι
ἐπὶ τῆς προκυμαίας καὶ εἰς τὸ κέντρον τῆς Πόλεως!

Νέα ἐπιπλα, Ἀμερικανικοῦ συστήματος, καθαρώτατον, εὐά-
ερον καὶ ἡλεκτροφώτιστον. Ὑπηρεσία Ἀμερικανική.

ΤΑΞΕΙΔΙΩΤΑΙ!

Ὅταν ἀποβιβάζεσθε εἰς Πάτρας, ὑπάλληλοι τοῦ Ξενοδοχείου
ΠΑΡΙΣΙΩΝ—ΗΠΕΙΡΟΥ, σᾶς ἀναμένουν εἰς τὴν
ἀποβάθραν καὶ σᾶς διευκολύνουν.

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ἀντιπρόσωπον τοῦ Ξενοδοχείου μας.

Ὅλας τὰς εὐκολίας καὶ ἀνέσεις ἐνὸς Ἀμερικανικοῦ Ξενοδο-
χείου. Νερὰ τρεχούμενα εἰς κάθε δωμάτιον. Μπάνια Ἀμερι-
κανικά! Διευθύνται, πού ἔχουν πείραν ἀπὸ Ἀμερικανικά
Ξενοδοχεῖα, ὅπου ὁμιλεῖται ἡ Ἀμερικανικὴ καὶ ἡ
Ἑλληνικὴ καὶ σᾶς ἐννοοῦν.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ

ΠΑΡΙΣΙΩΝ - ΗΠΕΙΡΟΥ

50 Ὁθωνος—Ἀμαλίας ΠΑΤΡΑΙ

ΝΙΚΟΣ ΜΑΣΣΙΟΣ

ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΗΣ

Υφάσματα Άγγλικά, Έλληνικά. Έφαρμογή τελεία—Κομψότης

Αιόλου 73α — Άριθ. Τηλεφ. 29.413